

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

STYCZEŃ 2011

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krzyszyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipki (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

1. W grudniu nieznacznie pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w porównaniu z listopadem, były jednak lepsze niż przed rokiem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał w ciągu miesiąca o 0,3 pkt. proc. do 101,3 punktu, ale był wyższy niż przed rokiem o 0,8 pkt. proc. O pogorszeniu rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej zdecydowało zarówno obniżenie wyrównanego indeksu nożyc cen (o 0,1 pkt. proc.), jak i wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 0,2 pkt. proc.). Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał o 0,3 pkt. proc. przede wszystkim na skutek obniżenia wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 0,9 pkt. proc. Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego zmalał w grudniu do 101,5 punktu, ale był wyższy niż w grudniu 2009 r. o 1,2 pkt. proc. Niewielki pozytywny wpływ na potencjalny popyt wywarło nieznaczne ożywienie eksportu artykułów rolno-spożywczych oraz podwyżki wynagrodzeń, które w końcu roku przekraczały dynamikę wzrostu cen detalicznych żywności, zwłaszcza że w listopadzie dynamika podwyżek cen detalicznych żywności była wyraźnie mniejsza.

Po raz trzeci z rzędu został zmniejszony wyrównany wskaźnik nożyc cen (o 0,1 pkt. proc.), ale był wyższy niż przed rokiem o 1,5 pkt. proc. Przyczyną zmniejszenia wyrównanego wskaźnika nożyc cen była przede wszystkim kontynuacja obniżek cen skupu żywca wieprzowego i drobiu w listopadzie, które nie zostały w pełni skompensowane przez podwyżki cen skupu pozostałych, podstawowych surowców rolnych monitorowanych przez GUS (zboż, ziemniaków, bydła oraz mleka). Jednakże wyrównany wskaźnik nożyc cen w grudniu br. (101,6 pkt.) był o 2,4 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem.

Zmiany cen płaconych przez rolników i przez nich otrzymywanych, jakie dokonały się od początku roku do października 2010 r. były dla rolników korzystne, bowiem podwyżki cen skupu wyprzedzały wzrost cen środków do produkcji rolniczej, a skumulowany wskaźnik nożyc cen w okresie od stycznia do grudnia (w porównaniu z grudniem roku poprzedniego przekroczył 108 punktów. Podobnie było w grudniu 2009 r. ale w grudniu 2009 r. analogiczny wskaźnik wynosił zaledwie 75 punktów.

W najbliższych miesiącach uwarunkowania rynkowe dla produkcji rolniczej nie powinny ulec większym zmianom, aczkolwiek wysokie i nadal rosnące ceny zboż podważają opłacalność produkcji drobiu i żywca wieprzowego. Poprawia się jednak sytuacja dochodowa gospodarstw mleczarskich, specjalizujących się w produkcji zboż oraz producentów rzepaku, a także warzyw i owoców.

2. W listopadzie wyraźnie zmalała dynamika podwyżek cen detalicznych żywności, na co decydujący wpływ wywarła bariera popytu. Prawdopodobnie podobnie będzie w grudniu, mimo świąt Bożego Narodzenia. W tym czasie wzrasta popyt, ale sieci handlowe szerzej stosują promocje cenowe.

3. W listopadzie zmalała dynamika podwyżek cen detalicznych środków produkcji. Można się jednak spodziewać, że w miarę zbliżania się do nowego sezonu wegetacyjnego dynamika podwyżek cen środków produkcji będzie wzrastać. Sprzyjać temu będą wysokie ceny zboż oraz rosnące ceny surowców i nawozów na rynkach światowych.

4. Na krajowym rynku zboż ceny nadal rosną, podobnie jak na głównych giełdach europejskich i amerykańskich. Wpłynęły na to zarówno niższe zbiory w skali globalnej, wysokie zaangażowanie funduszy inwestycyjnych na rynkach towarowych, korekty w dół zbiorów amerykańskich (zwłaszcza kukurydzy, przy jej wysokim zużyciu do produkcji bioetanolu) oraz znaczne spadki zbiorów zboż w Rosji i basenie Morza Czarnego. Wysokim cenom sprzyjają także gwałtowne ataki zimy utrudniające zaopatrzenie.

5. Ożywienie popytu na wołowinę na rynku unijnym pobudziło eksport oraz znaczący wzrost cen na rynku krajowym. Dobrej koniunkturze na rynku wołowiny w najbliższych miesiącach powinna sprzyjać sytuacja na międzynarodowym rynku wieprzowiny, na którą wpływ mają ograniczenia sprzedaży wieprzowiny, spowodowane obawami przed pojawiającą się w niektórych krajach przyszcycą oraz świńską grypą.

6. Przekładać się to może także na unijny i krajowy rynek wieprzowiny w postaci zahamowania spadkowej tendencji cen, mimo trwającej wzrostowej fazy cyklu świńskiego. Jeśli w pierwszym kwartale 2011 r. wzrost cen wieprzowiny w UE i w Polsce, tak jak to przewidują polscy eksperci, będzie większy, może się to przyczynić do osłabienia spadku pogłowia świń w II połowie roku, a w konsekwencji mniejszego załamania podaży żywca wieprzowego w spadkowej fazie następnego cyklu świńskiego.

7. Na rynku mleka słabnie dynamika cen skupu, mimo głębokiego sezonowego spadku podaży. W listopadzie, przy 9% spadku podaży, przeciętne ceny skupu podniesiono tylko o 3%, podczas gdy w październiku przyrost cen wynosił prawie 5%. W listopadzie zmalała dynamika skupu liczona w relacji 12 miesięcznej (XI 2010/XI 2009), która wyniosła tylko 0,6%, wobec 1,6-2,4% w październiku i wrześniu 2010 r.

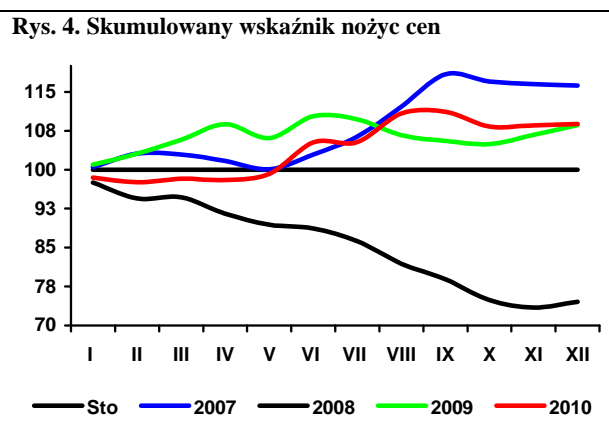
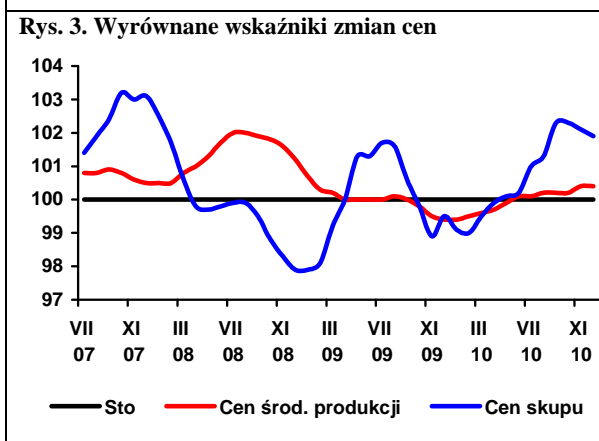
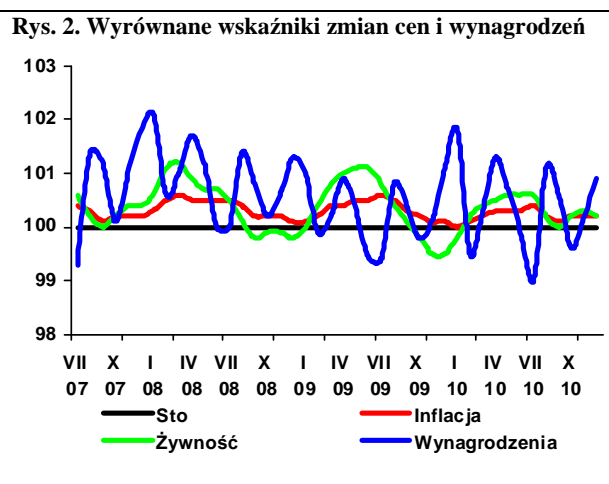
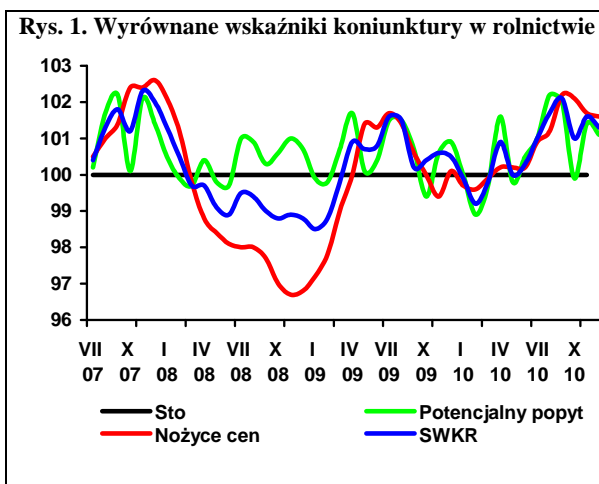
Tab 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	XII 10	XI 10	X 10	IX 10	VIII 10	VII 09	XII 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,3	101,6	101,0	102,1	101,7	101,0	100,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,1	101,4	99,9	102,0	102,2	101,1	100,9
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,6	101,7	102,1	102,2	101,2	100,9	100,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,9	102,1	102,3	102,3	101,3	101,0	99,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,4	100,4	100,2	100,2	100,2	100,1	99,4
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,0	99,9	100,0	100,2	100,0	99,8	100,5
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,7	100,0	99,4	100,7	100,8	98,4	101,6
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,5	102,4	99,5	103,5	103,8	102,1	100,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to: pszenica, żyto, ziemniaki, żywica ogółem w tym żywica wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Według wynikowego szacunku zbiorów opublikowanego przez GUS w grudniu 2010 r., ostatnie zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na 25,5 mln ton. Mniejsza niż w poprzednim roku była powierzchnia uprawy jęczmienia i pszenżyta, a zwiększyła się pszenicy, owsa i mieszanek. Plony wszystkich zbóż obniżyły się w porównaniu z 2009 r. Zbiory kukurydzy szacuje się na poziomie 1,7 mln ton, tzn. nieco mniej niż w ubiegłym roku, przy większej powierzchni uprawy oraz niższych plonach. Pod nowe zbiory jesienią zasiano mniej zbóż ozimych niż rok wcześniej, a stan zasiewów przed zimą był nieznacznie gorszy.

Według ocen USDA z grudnia 2010 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wyniesie 647 mln ton (682 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1089 mln ton (1108 mln ton). Wyższe będą zbiory kukurydzy, ale zmaleją zbiory jęczmienia, owsa i żyta. Według tych szacunków w krajach UE zebrano 136 mln ton pszenicy (138 mln ton poprzednio) oraz 139 mln ton zbóż paszowych (154 mln ton), w tym 55 mln ton kukurydzy, 53 mln ton jęczmienia, 7,6 mln ton owsa i 7,8 mln ton żyta. Według tych ocen w Polsce zbiory pszenicy wyniosły 9,20 mln ton, a zbóż paszowych – 17,66 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r. Ze względu na znaczący spadek zbiorów w Rosji Polska stała się w bieżącym sezonie największym producentem żyta na świecie z 26% udziałem.

Zbiory pszenicy w Argentynie i Australii na początku 2011 r. będą wyższe niż przed rokiem; obniży się produkcja kukurydzy w Brazylii i RPA, a wzrośnie w Argentynie. Wyższe będą zbiory jęczmienia i owsa w Australii i Argentynie.

Sytuacja na światowym rynku zbóż sprzyja utrzymywaniu się wysokich cen. Przyczyniły się do tego niskie zbiory w krajach WNP i wstrzymanie, bądź ograniczenie przez te kraje, eksportu ziarna. Ceny zbóż na świecie przełożyły się na ceny zbóż w Polsce. Od końca czerwca 2010 r. najbardziej wzrosły ceny żyta (o ponad 80%), owsa (ponad dwukrotnie) i jęczmienia (o 80%). W mniejszym stopniu zdrożały pszenica, kukurydza i pszenżyto. Działania interwencyjne w bieżącym sezonie ograniczą się do sprzedaży zapasów, głównie jęczmienia. W najbliższych mie-

siącach na ceny zbóż mogą nieznacznie spadać, jak to zwykle bywa o tej porze roku. W miarę zbliżania się do przednowka coraz większy wpływ będą miały prognozy dotyczące nowych zbiorów.

W związku z wysokimi cenami zbóż wzrastają również ceny pasz. Tendencje te będą kontynuowane, na co obok drogich zbóż wpłyną wysokie ceny śrut oleistych. Mimo to atrakcyjność cenowa pasz względem zbóż jest wyższa.

Wzrost cen zbóż wpłynął na zwiększenie cen produktów zbożowych na poziomie producenta, chociaż w listopadzie stracił on na dynamice, a w przypadku mąki poznańskiej miał miejsce spadek ceny zbytu. W grudniu 2010 r. ceny zbytu mąki pszennej piekarniczej były o 55% wyższe niż w czerwcu, a żytniej zwiększyły się o 72%. Z tego powodu rosną ceny detaliczne pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Wyższy jest też udział ceny zboża w cenie pieczywa (14% w listopadzie 2010 r., wobec ok. 9% w całym sezonie 2009/10).

W bieżącym sezonie wyższa niż przed rokiem jest produkcja mąki żytniej i makaronu, spadła natomiast produkcja mąki pszennej. Wzrosła także produkcja mieszanek dla zwierząt i pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów.

W ciągu pięciu pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 skup ziarna zbóż wyniósł 3,74 mln ton (o 13% więcej niż przed rokiem). Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a spadł skup żyta. W październiku i listopadzie 2010 r. skupiono natomiast aż o połowę więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

Mniejszy niż w poprzednim sezonie jest natomiast handel zagraniczny zbożami. Od lipca do października 2010 r. z kraju wywieziono 834 tys. ton ziarna zbóż, w tym 445 tys. ton pszenicy i 124 tys. ton jęczmienia. Pszenicę sprzedawaliśmy przede wszystkim do Niemiec. Kraj ten był również głównym odbiorcą polskiego jęczmienia, żyta i kukurydzy. Import ziarna zbóż wyniósł 368 tys. ton, w tym 215 tys. ton pszenicy. Pszenicę sprowadzaliśmy z Czech, Słowacji, Danii i Niemiec, jęczmień z Czech, Niemiec i Szwecji, a kukurydzę z Argentyny, Węgier i Słowacji.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	480,3	334,0	.	.	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2009	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX	688,3	540,7	736,6	575,4	765,9	576,9	663,9	565,4	X
	X	690,9	584,6	609,7	608,6	786,4	613,2	695,5	584,5	X
	XI	708,9	589,3	630,1	616,8	794,0	616,4	715,6	601,4	400,49
	XII ^a	790,6	669,8	780,6	717,7	828,7	612,0	750,9	623,2	404,82

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2008	I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	768,4 ^b
2009	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8
	IX	693,4	296,1	81,7	76,3	32,1	71,9	934,4	430,3	25,8
	X	462,8	231,0	55,8	47,3	24,6	58,4	631,1	332,8	190,2
	XI	358,6	166,9	33,1	37,1	18,8	46,1	479,7	246,3	239,3

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2009	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII	180,6	132,6	12,01	76,7	12,26	569,2
	IX	189,3	130,1	12,34	79,0	13,85	571,6
	X	162,6	118,7	11,52	80,3	13,01	591,0
	XI	.	126	10,9	.	12,0	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2008	I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5
2009	I-XII	2007,8	589,4	69,5	225,1	2913,7	597,3	5,8	147,2	356,2	1125,5
2009	I-VI	1143,4	274,8	9,6	107,2	1542,1	229,0	3,1	77,2	187,2	505,3
2010	I-VI	278,1	184,1	9,8	76,5	572,2	347,4	1,6	47,9	110,6	514,5
2008/09		1422,0	346,9	30,7	181,1	1993,3	813,5	19,3	195,4	529,4	1585,3
2009/10		1142,5	498,6	69,7	194,4	1943,8	715,7	4,3	118,0	279,5	1134,7
2009	X	117,32	75,11	2,35	27,81	229,1	65,28	0,10	9,33	36,85	112,7
	XI	110,50	60,44	0,73	35,90	208,0	56,70	0,34	11,86	37,92	109,0
	XII	92,25	48,65	0,85	22,95	167,4	60,58	0,65	9,18	26,78	99,1
2010	I	81,60	39,65	0,08	10,34	167,7	70,50	0,13	6,80	24,95	103,7
	II	38,08	34,37	0,37	12,36	106,5	66,74	0,00	10,85	23,09	101,9
	III	26,56	45,51	0,69	7,80	101,5	69,46	0,31	8,92	21,13	101,1
	IV	24,82	28,13	4,87	10,62	86,6	51,73	0,15	8,91	17,33	79,0
	V	38,75	25,55	1,81	23,75	105,4	51,55	0,19	9,83	21,51	84,4
	VI	105,47	29,32	3,80	17,55	174,3	86,50	0,96	16,51	17,68	123,4
	VII	29,34	17,77	27,80	24,42	111,8	51,07	0,21	18,31	16,92	109,8
	VIII	80,39	18,39	29,36	7,93	162,9	65,79	0,97	12,24	7,30	86,8
	IX	165,89	35,05	25,07	6,20	261,8	56,93	0,73	18,38	22,34	99,5
	X	169,02	60,04	41,90	7,31	297,7	40,97	0,49	12,20	17,49	72,3

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól
2008	I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2
2009	I-XII	91,7	6,7	12,4	10,2	44,2	30,9	14,4	27,3	38,3	214,3
2009	I-VI	36,5	3,2	6,4	5,9	25,0	15,6	7,2	13,7	18,7	114,8
2010	I-VI	32,4	4,2	5,6	2,6	24,0	14,2	4,8	11,9	20,7	113,8
2008/09		52,2	6,2	11,1	9,1	37,8	32,4	13,0	26,7	35,4	230,6
2009/10		87,6	7,8	11,6	6,9	43,1	29,5	11,9	25,5	40,3	213,3
2009	X	16,79	0,87	1,02	0,90	4,42	2,81	1,50	2,42	3,55	14,85
	XI	7,93	0,48	0,95	0,74	3,06	2,88	1,23	2,24	3,20	11,27
	XII	7,15	0,67	0,96	0,57	1,34	2,56	1,17	2,08	2,20	15,26
2010	I	6,91	0,78	1,29	0,61	2,03	3,11	1,19	2,06	3,64	14,00
	II	6,98	0,84	1,04	0,55	2,16	3,12	1,17	2,14	4,61	13,66
	III	7,04	1,47	1,27	0,67	5,48	3,54	1,25	2,24	3,95	19,24
	IV	5,99	0,95	1,07	0,52	4,02	3,45	0,64	1,92	3,98	23,86
	V	6,36	0,69	0,94	0,33	5,51	2,64	1,18	2,39	3,66	21,89
	VI	6,48	0,68	1,25	0,33	5,63	3,84	1,40	2,00	4,91	22,36
	VII	6,18	0,69	1,33	0,55	4,59	3,89	1,48	2,15	3,80	26,61
	VIII	5,66	0,75	0,98	0,65	3,30	5,25	1,20	2,89	3,61	20,60
	IX	5,81	0,65	1,17	0,74	3,67	4,72	1,44	1,99	2,95	16,11
	X	5,99	0,34	1,23	0,60	3,50	5,11	1,17	2,39	4,70	13,88

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2008	I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1
2009	I-XII	23,6	71,2	217,6	132,9	68,9	66,2	16,8	89,3	249,5	108,4
2009	I-VI	10,0	35,7	106,2	66,0	36,0	35,1	8,4	44,4	110,8	54,4
2010	I-VI	13,0	39,8	106,5	61,2	37,3	23,7	7,9	37,6	145,7	48,4
2008/09		15,9	68,1	216,7	119,5	74,7	76,9	15,0	93,9	233,2	110,6
2009/10		26,6	75,3	217,8	128,1	70,2	54,8	16,4	82,5	284,4	102,4
2009	X	2,57	6,59	20,70	10,72	5,94	4,12	1,25	8,47	25,43	8,74
	XI	2,60	5,50	19,12	10,64	5,77	4,73	1,40	7,21	21,86	10,00
	XII	2,72	5,20	16,21	12,11	5,92	10,11	1,27	6,34	23,22	7,80
2010	I	2,05	6,50	15,49	7,36	9,26	3,69	1,12	6,38	24,12	10,88
	II	2,86	6,57	18,20	9,51	10,80	4,11	1,47	6,80	23,61	8,99
	III	3,04	7,80	22,20	11,28	11,48	4,40	1,92	8,38	28,15	8,85
	IV	2,44	6,70	18,77	11,33	8,44	4,64	1,38	7,08	23,88	6,57
	V	2,43	7,60	18,57	11,07	9,88	4,63	1,47	7,03	28,52	12,80
	VI	2,28	7,48	20,37	13,09	9,74	4,62	1,09	7,06	27,94	9,03
	VII	2,29	6,02	18,26	11,29	9,72	4,32	1,72	7,78	24,41	9,14
	VIII	1,77	7,03	20,06	10,32	10,71	4,95	1,00	7,30	26,15	10,16
	IX	2,20	6,67	22,10	12,80	12,09	4,90	1,66	8,81	24,60	10,82
	X	1,38	7,74	19,61	12,58	10,02	6,47	1,44	7,40	11,47	7,06

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy			
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna		
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67	
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80	
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83	
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81	
2009	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83	
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78	
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77	
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78	
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77	
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76	
	2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
		II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
		III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
		IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
		V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
		VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
VII		0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84	
VIII		1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85	
IX		1,32	1,96	1,41	3,64	3,38	4,02	4,44	5,08	
X		1,31	2,05	1,43	3,66	3,42	4,14	4,51	5,24	
XI		1,26	2,07	1,45	3,68	3,42	4,14	4,53	5,28	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy	Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników		
2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4	1478,3	1812,3	
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0	
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5	
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6	
2009	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2	
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9	
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0	
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4	
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1	
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6	
	2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
		II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
		III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
		IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
		V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
		VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
VII		1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6	
VIII		1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2	
IX		1200,3	1280,6	1843,0	987,3	1464,0	1278,3	2028,1	
X		1222,1	1298,1	1850,4	999,5	1479,9	1293,9	2042,5	
XI		1220,3	1315,2	1866,8	1014,4	1483,9	1299,9	2050,7	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter		
2009	IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804	
	V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583	
	VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755	
	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738	
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660	
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560	
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475	
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278	
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289	
	2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
		II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
		III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
IV		2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308	
V		2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361	
VI		2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519	
VII		2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531	
VIII		1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629	
IX		1,711	1,911	3,516	0,888	2,091	4,295	2,575	
X		1,630	1,882	3,331	0,915	1,890	3,862	2,385	
XI		1,646	1,869	3,327	0,943	1,858	3,756	2,271	

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

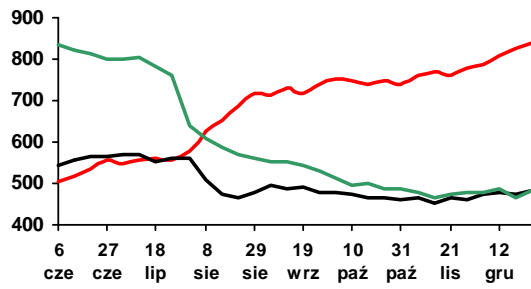
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa				
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy		
2009	IV	123	115	118	107	103	94	98	103	114	
	V	142	114	132	125	112	96	101	110	117	
	VI	140	122	126	107	111	97	135	135	123	
	VII	117	120	112	102	91	86	93	116	124	
	VIII	113	114	108	96	96	84	112	103	.	
	IX	115	103	104	92	97	80	98	89	105	
	X	112	105	105	98	96	86	88	95	96	
	XI	118	107	108	100	99	80	90	101	98	
	XII	118	111	111	100	99	84	98	102	96	
	2010	I	121	109	103	98	101	86	95	112	108
		II	118	112	112	95	100	87	115	112	117
		III	115	117	107	98	97	93	119	112	124
IV		117	112	106	99	98	89	117	116	124	
V		124	115	105	103	101	87	122	117	117	
VI		132	118	120	103	107	98	125	128	108	
VII		175	143	135	186	136	95	129	161	158	
VIII		189	132	161	188	158	96	.	165	151	
IX		226	189	193	200	171	134	180	162	181	
X		209	196	199	181	170	144	146	161	192	
XI		213	202	208	184	177	145	165	157	189	
XII		229	198	213	207	188	150	183	171	181	

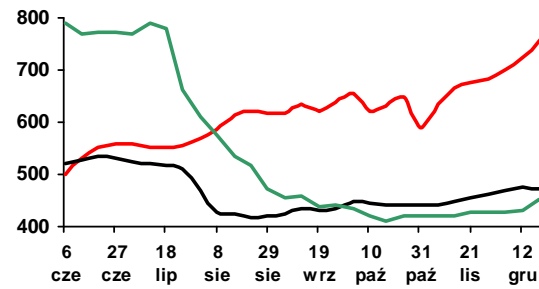
Źródło: biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

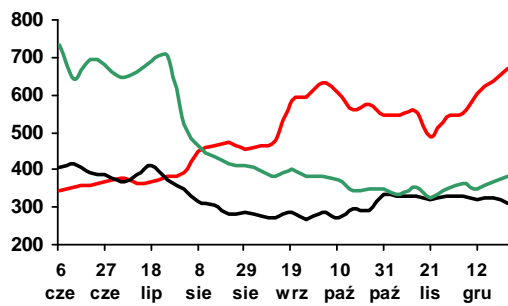
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

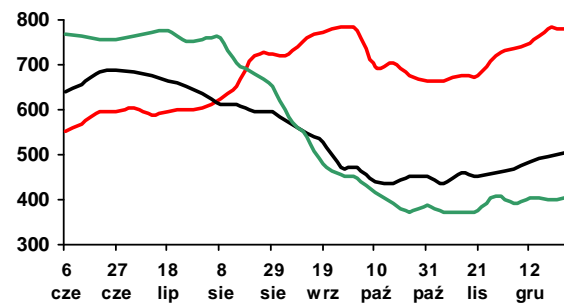
Rys. 2. Pszenica paszowa

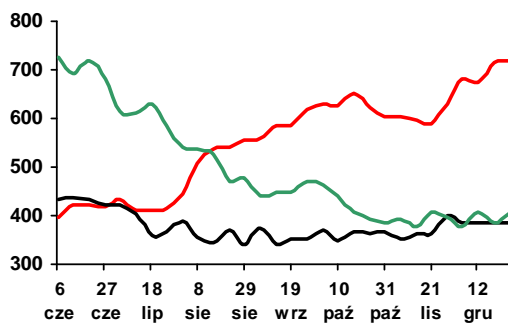
Rys. 3. Żyto paszowe

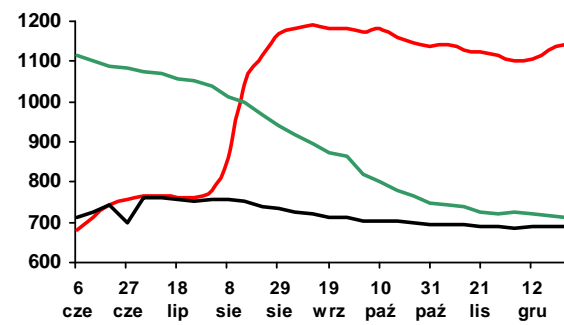
Rys. 4. Kukurydza paszowa

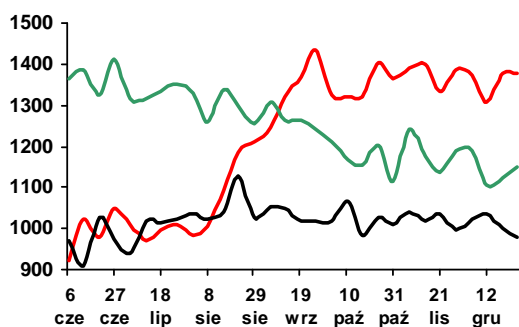
Rys. 5. Jęczmień paszowy

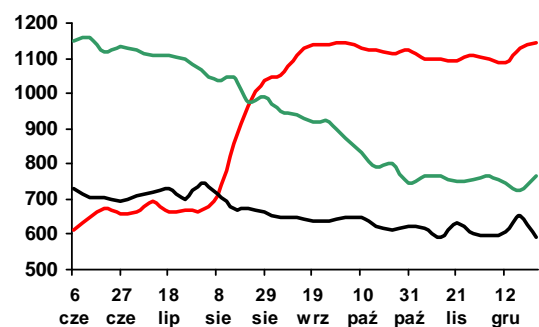
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010 —

2009 —

2008 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Według danych organizacji branżowych sektor cukrowniczy w sezonie 2010/2011 zakontraktował buraki cukrowe na powierzchni ok. 192 tys. ha, tj. tyle samo co przed rokiem. Zbiory buraków cukrowych szacowane są na poziomie 9,7-10 mln ton. Przy takiej podaży surowca produkcja cukru może wynieść ok. 1500 tys. ton i będzie nieznacznie większa od limitu produkcyjnego (1405,6 tys. ton). W okresie wrzesień-listopad krajowe cukrownie wyprodukowały ok. 990 tys. ton cukru, tj. nieznacznie więcej niż przed rokiem. Produkcja w grudniu i styczniu będzie na pewno mniejsza, o czym świadczy podaż surowca.

Minimalna cena skupu buraków wynosi w bieżącym sezonie 26,29 EUR/tonę. Cena minimalna przeliczana będzie na walutę krajową według kursu euro 3,95 zł, wobec 4,16 zł w sezonie poprzednim. Aprecjacja złotego powoduje, że cena minimalna wyniesie 103,97 zł/tonę i będzie o 5% niższa niż przed rokiem. Umocnienie się waluty krajowej spowoduje także, że niższe będą także dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu. Przewiduje się, że plantatorzy otrzymają dopłaty cukrowe w wysokości 50,37 zł/tonę buraków kwotowych, wobec 53,47 zł/tonę przed rokiem.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych systematycznie maleje. W pierwszym półroczu br. spożycie cukru na osobę wyniosło 7,3 kg i było o 2% niższe niż przed rokiem. W skali całego 2010 r. możliwy jest spadek spożycia do 16,6 kg, wobec prawie 17 kg w 2009 r. Powodem spadku spożycia były relatywnie wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Rosnąca produkcja przemysłu spożywczego pozwala szacować, że zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności wyniesie ok. 845 tys. ton, a w pozostałych działach gospodarki

ok. 55 tys. ton. W konsekwencji całkowite zużycie w kraju wyniesie, podobnie jak w latach poprzednich, ok. 1600 tys. ton i będzie większe o 100-150 tys. ton od produkcji.

W listopadzie br. wzrosły ceny zbytu cukru, a powodem tego jest mniejsza produkcja oraz rekordowo wysokie ceny na rynku światowym. Ceny zbytu cukru dla wtórnego przetwórstwa żywności oraz kierowanego na eksport wzrosły w porównaniu do października o 4%. Ceny cukru paczkowanego dla gospodarstw domowych nieznacznie wzrosły w porównaniu do miesiąca poprzedniego. W handlu detalicznym ceny cukru spadły w porównaniu do października o 1,4% do ok. 2,95 zł/kg, ale były o 2% wyższe niż przed rokiem. Czynnikiem decydującym o spadku cen są przede wszystkim małe zmiany popytu na rynku krajowym, a ceny detaliczne na poziomie ok. 3 zł/kg stanowią barierę wzrostu popytu.

W okresie styczeń-październik 2010 r. podmioty sektora cukrowniczego sprzedały na rynkach zewnętrznych 325 tys. ton cukru, w tym ok. 190 tys. ton do krajów członkowskich UE. Bardzo dobra koniunktura na rynku światowym przyczyniła się do znaczącego wzrostu cen w handlu zagranicznym. W czwartym kwartale ceny eksportowe przekraczały 610 EUR/tonę i były najwyższe w ciągu ostatnich lat. Import cukru do Polski w analizowanym okresie wyniósł 176 tys. ton, w tym ok. 120 tys. ton z UE. Ceny importowe także były rekordowe (ok. 800 EUR/tonę).

Ceny cukru na rynku światowym utrzymują się na rekordowym poziomie. W grudniu 2010 r. zarówno ceny cukru białego na giełdzie w Londynie jak i cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku osiągnęły poziom 800 USD/tonę. Powodem wysokich cen jest utrzymująca się na rynku światowym nadwyżka popytu nad podażą, której istotnym powodem było znaczące zmniejszenie eksportu z UE.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2008	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	503,33	453,81	415,24	441,83	278,96
	VII	503,15	517,98	459,75	372,38	749,15	349,01
	VIII	564,93	762,65	456,18	409,83	465,12	346,21
	IX	518,02	555,75	448,39	578,21	571,02	690,08
	X	610,18	619,31	-	798,16	797,31	825,17

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

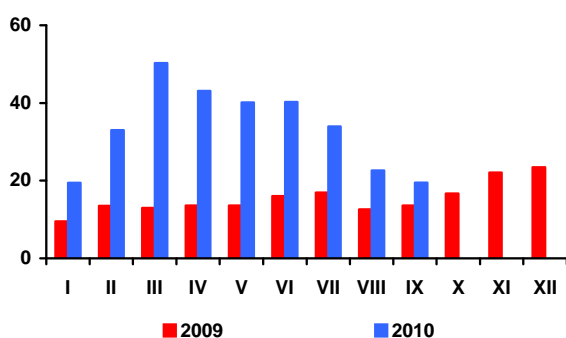
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2008	X	2,28	2,41	1,94	2,67
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	-	1,65	2,76
	II	2,09	-	1,62	2,71
	III	2,00	-	1,57	2,64
	IV	2,01	-	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65
	IX	2,25	2,65	1,60	2,95
	X	2,19	2,48	1,61	2,99
XI	2,28	2,50	1,60	2,95	

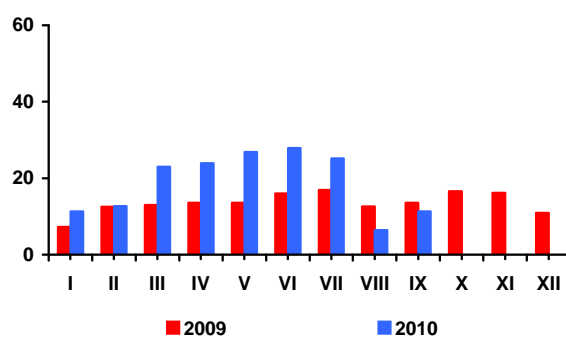
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

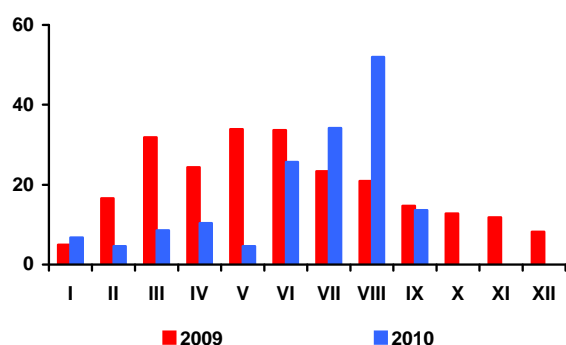
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

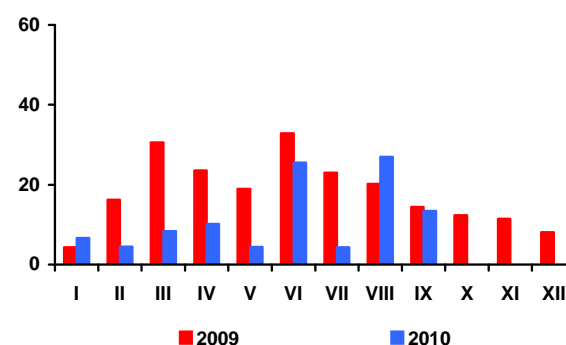
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

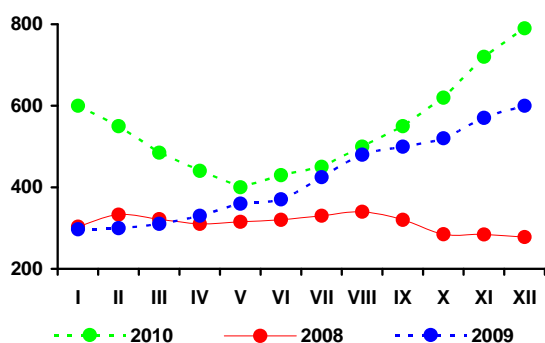
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

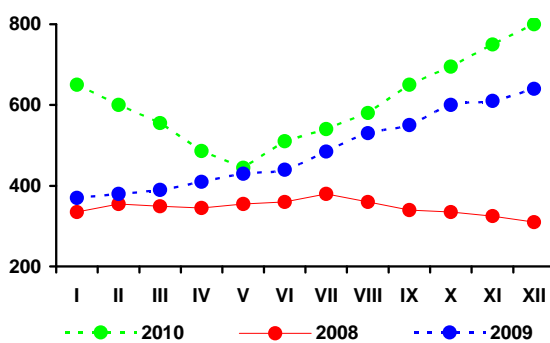
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

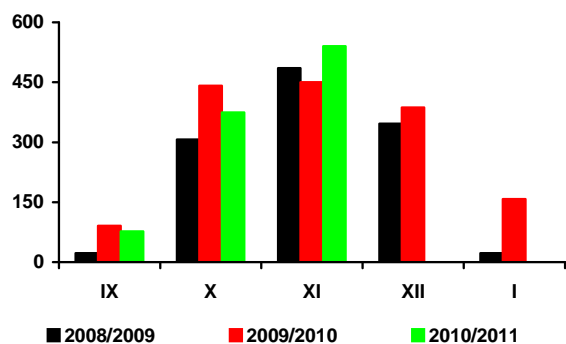
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

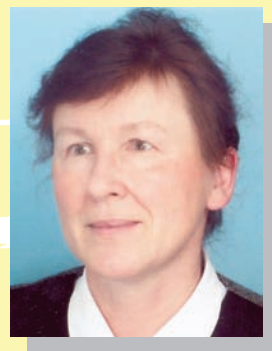
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Listopad był kolejnym miesiącem wzrostu cen surowców i produktów oleistych na europejskim i światowym rynku. Utrzymuje się bowiem przewaga popytu nad podażą oleistych. Dynamicznie rośnie zużycie oleistych na cele spożywcze i techniczne. Mimo iż w sezonie 2010/11 globalne zbiory oleistych nie zmieniają się istotnie, to znacząco niższa będzie produkcja rzepaku (o 4,3%). Mniejsze też będą zbiory słonecznika (o 1,5%) i soi (o 1,0%). Spadek zbiorów soi przewiduje się wiosną na półkuli południowej, głównie w krajach Ameryki Łacińskiej. Jej zbiory na półkuli północnej były wyższe niż przed rokiem.

W listopadzie wzrost cen rzepaku w kontraktach terminowych na paryskiej giełdzie Matif, jak i w transakcjach rzeczywistych był większy niż w poprzednim miesiącu. Bardziej niż rzepak podrożał olej rzepakowy. Najmniej wzrosły ceny śrutu rzepakowej. W portach europejskich w listopadzie płacono za rzepak 583 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 43 USD/tonę (o 15,4%) więcej niż przed miesiącem i o 181 USD/tonę (o 38,8%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 1249 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był droższy o 939 USD/tonę (o 8,0%) niż przed miesiącem i o 321 USD/tonę (o 34,6%) niż przed rokiem. Cena śrutu rzepakowej wyniosła 289 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była wyższa o 5 USD/tonę (o 1,8%) niż przed miesiącem oraz o 92 USD/tonę (o 46,7%) niż przed rokiem. W połowie grudnia ceny rzepaku, oleju i śrutu rzepakowej wzrosły odpowiednio do 663, 1416 i 290 USD/tonę.

Według najnowszych ocen, w sezonie 2010/11 (lipiec/czerwiec) wzrost cen surowców i produktów oleistych będzie znacznie większy niż dotychczas przewidywano. Na rynku europejskim średnie ceny rzepaku (550 USD/tonę – cif Hamburg), oleju rzepakowego (1210 USD/tonę – fob ex-mill Holandia) i śrutu rzepakowej (265 USD/tonę – fob ex-mill Hamburg) będą odpowiednio o 39, 35 i 29% wyższe niż w sezonie poprzednim. Jeszcze bardziej podrożeją nasiona słonecznika, oleju i śrutu słonecznikowej. Wzrost ich cen przekroczy 40%. Najmniej, choć też bardzo znacząco, podrożeje soja (o 19%), olej sojowy (o 29%) i śruta sojowa (o 28%).

Na rynku krajowym, podobnie jak na rynku europejskim, ceny rzepaku systematycznie rosną. Jednakże obroty handlowe rzepakiem są już znacznie niższe niż w okresie jego zbiorów. W grudniu zakłady tłuszczowe zakupiły 65 tys. ton rzepaku. Przeciętą ceną zakupu (1675 zł/tonę) była o 14,5% wyższa niż przed miesiącem. Podrożał też olej rzepakowy rafinowany

(o 5,0% do 3756 zł/tonę) i śruta rzepakowa (o 8,1% do 730 zł/tonę). W relacji do grudnia roku poprzedniego ceny rzepaku były wyższe o 46,8%, oleju rzepakowego o 34,5%, a śrutu rzepakowej o 55,0%. Przewiduje się, iż w kolejnych miesiącach ceny rzepaku pozostaną wysokie.

W październiku zmalał krajowy przerób rzepaku. Sektor olejarski (zakłady liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) wyprodukował 59 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 5,2% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 15,2% mniej niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku, a w pierwszych dziesięciu miesiącach br. łącznie 516 tys. ton, tj. o 7,3% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego (459 tys. ton) i margaryn (306 tys. ton) była odpowiednio o 28,4% i 8,3% większa. Tak duży wzrost rafinacji oleju rzepakowego wynikał, ze zwiększonego zapotrzebowania na ten surowiec na cele techniczne. Produkcja na cele spożywcze nie zmieniła się istotnie.

Październik był drugim miesiącem spadku eksportu rzepaku, oleju i śrutu rzepakowej i trzecim miesiącem wzrostu wywozu margaryn. Mniejszy niż w poprzednim miesiącu był też import nasion oleistych (w tym nasion rzepaku), śrut oleistych i margaryn, a większy olejów roślinnych.

Od stycznia do października 2010 r. wywieziono: 309 tys. ton rzepaku (o 8% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 182 tys. ton oleju rzepakowego (o 19% więcej), 483 tys. ton śrutu rzepakowej (o 6% więcej) i 94 tys. ton margaryn (o 28% więcej). Przywieziono: 2108 tys. ton śrut oleistych (o 14% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 304 tys. ton olejów roślinnych (o 2% więcej), 304 tys. ton nasion oleistych (o 19% mniej), w tym 202 tys. ton rzepaku (o 47% mniej) oraz 52 tys. ton margaryn (o 38% więcej).

W listopadzie ceny detaliczne tłuszczów roślinnych wzrosły średnio o 0,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem. Ich wzrost był większy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (0,2%) i większy niż tłuszczów zwierzęcych (0,3%). W porównaniu z listopadem roku poprzedniego margaryny podrożały więcej (3,2%) niż oleje roślinne (0,7%), lecz zdecydowanie mniej niż masło (7,9%). Pozostałe tłuszcze zwierzęce (słonina, smalec) w listopadzie były tańsze niż przed rokiem (o 5,9%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	850 976	359 471	209 329	1 001 118	26,25	24,6	85,0
X	69 818	34 653	21 386	83 085	2,18	30,6	84,0
XI	65 089	36 593	18 956	82 726	2,17	29,1	78,7
XII	60 296	24 898	13 838	71 356	1,87	23,0	84,5
2010 I	57 231	22 668	23 029	56 870	1,49	40,2	100,6
II	52 963	26 802	24 997	54 768	1,44	47,2	96,7
III	58 594	35 926	29 060	65 460	1,72	49,6	89,5
IV	38 756	25 650	20 447	43 959	1,15	52,8	88,2
V	35 358	28 146	16 506	46 998	1,23	46,7	75,2
VI	41 934	29 337	15 436	55 835	1,46	36,8	75,1
VII	42 574	35 195	14 073	63 696	1,67	33,1	66,8
VIII	66 851	32 768	15 982	83 637	2,19	23,9	79,9
IX	62 522	31 219	22 579	71 162	1,87	36,1	87,9
X	59 240	36 420	12 017	83 643	2,19	20,3	70,8
Zmiany w %							
X 2010 IX 2010	-5,2	16,7	-46,8	17,5	17,5	x	x
X 2010 X 2009	-15,2	5,1	-43,8	0,7	0,7	x	x
X 2010 XII 2009	-1,8	46,3	-13,2	17,2	17,2	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	850 976	30 005	182 430	698 551	18,31	21,4	121,8
X	69 818	4757	18 159	56416	1,48	26,0	123,8
XI	65 089	2404	16 809	50684	1,33	25,8	128,4
XII	60 296	2220	12 975	49541	1,30	21,5	121,7
2010 I	57 231	1083	21 719	36595	0,96	37,9	156,4
II	52 963	1892	23 101	31754	0,83	43,6	166,8
III	58 594	3803	26 500	35897	0,94	45,2	163,2
IV	38 756	1599	19 862	20493	0,54	51,2	189,1
V	35 358	2153	16 045	21466	0,56	45,4	164,7
VI	41 934	3478	14 996	30416	0,80	35,8	137,9
VII	42 574	4444	13 738	33280	0,87	32,3	127,9
VIII	66 851	3797	15 670	54978	1,44	23,4	121,6
IX	62 522	4715	20 867	46370	1,22	33,4	134,8
X	59 240	4376	9 418	54198	1,42	15,9	109,3
Zmiany w %							
X 2010 IX 2010	-5,2	-7,2	-54,9	16,9	16,9	x	x
X 2010 X 2009	-15,2	-8,0	-48,1	-3,9	-3,9	x	x
X 2010 XII 2009	-1,8	97,1	-27,4	9,4	9,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 276 464	2 265 610	607 774	2 934 300	47,6	43,5
X	104 727	248 636	55 442	297 921	52,9	35,2
XI	97 634	232 897	43 533	286 998	44,6	34,0
XII	90 444	183 336	53 406	220 374	59,0	41,0
2010 I	85 847	228 355	62 032	252 170	72,3	34,0
II	79 445	147 278	59 584	167 139	75,0	47,5
III	87891	212 309	64 797	235 403	73,7	37,3
IV	58 134	210 473	47 682	220 925	82,0	26,3
V	53 037	258 282	35 985	275 334	67,8	19,3
VI	62 901	227 897	39 767	251 031	63,2	25,1
VII	63 861	211 477	41 005	234 333	64,2	27,3
VIII	100 277	183 362	60 772	222 867	60,6	45,0
IX	93 783	225 115	62 877	256 021	67,0	36,6
X	88 860	203 483	46 312	246 031	52,1	36,1
Zmiany w %						
X 2010 IX 2010	-5,2	-9,6	-26,3	-3,9	x	x
X 2010 X 2009	-15,2	-18,2	-16,5	-17,4	x	x
X 2010 XII 2009	-1,8	11,0	-13,3	11,6	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 276 464	9 120	549 046	736 538	43,0	173,3
X	104 727	300	50 980	54 047	48,7	193,8
XI	97 634	310	40 195	57 749	41,2	169,1
XII	90 444	974	51 372	40 046	56,8	225,9
2010 I	85 847	1 031	59 845	27 033	69,7	317,6
II	79 445	1 068	54 296	26 217	68,3	303,0
III	87 891	1 992	61 662	28 221	70,2	311,4
IV	58 134	1 210	42 934	16 410	73,9	354,3
V	53 037	1 240	32 711	21 566	61,7	245,9
VI	62 901	504	36 427	26 978	57,9	233,2
VII	63 861	1 266	35 064	30 063	54,9	212,4
VIII	100 277	831	57 820	43 288	57,7	231,7
IX	93 783	731	59 474	35 040	63,4	267,6
X	88 860	809	42 815	46 854	48,2	189,7
Zmiany w %						
X 2010 IX 2010	-5,2	10,7	-28,0	33,7	x	x
X 2010 X 2009	-15,2	169,7	-16,0	-13,3	x	x
X 2010 XII 2009	-1,8	-16,9	-16,7	17,0	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	363 022	45 590	88 483	320 129	8,39	24,4	113,4
X	34 693	4 247	10 095	28 845	0,69	29,1	120,3
XI	33 343	4 052	9 150	28 245	0,59	27,4	118,0
XII	28 500	3 799	5 863	26 436	0,63	20,6	107,8
2010 I	24 675	4 343	6 541	22 477	0,59	26,5	109,8
II	26 567	5 289	7 546	24 310	0,64	28,4	109,3
III	35 190	6 811	10 154	31 847	0,84	28,9	110,5
IV	23 609	4 753	7 490	20 872	0,55	31,7	113,1
V	29 386	5 280	9 430	25 236	0,66	32,1	116,4
VI	33 457	4 325	9 474	28 308	0,74	28,3	118,2
VII	30 154	4 471	10 010	24 615	0,65	33,2	122,5
VIII	28 499	5 323	7 429	26 393	0,69	26,1	108,0
IX	36 661	6 855	11 654	31 862	0,84	31,8	115,1
X	37 748	4 502	14 535	27 715	0,73	38,5	136,2
Zmiany w %							
X 2010 IX 2010	3,0	-34,3	24,7	-13,0	-13,0	x	x
X 2010 X 2009	8,8	6,0	44,0	-3,9	-3,9	x	x
X 2010 XII 2009	32,4	18,5	147,9	4,8	4,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
IX	1298,2	688,3	1,89
X	1390,0	690,9	2,01
XI	1463,0	708,9	2,06
Zmiany w %			
XI 2010 IX 2009	5,3	2,6	x
XI 2010 XI 2009	30,7	54,0	x
XI 2010 XII 2009	28,2	50,3	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

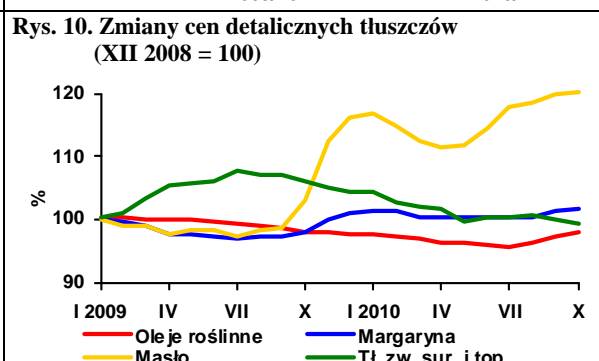
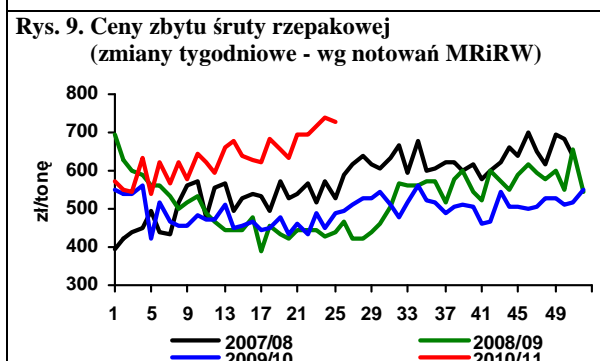
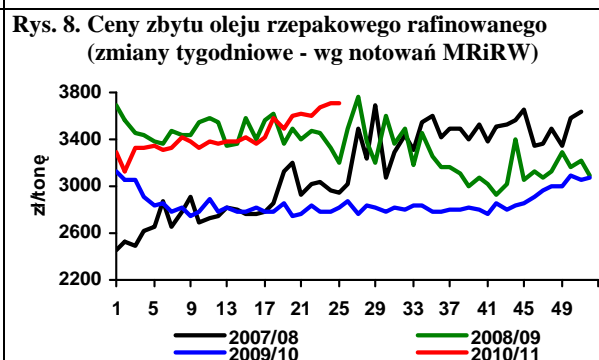
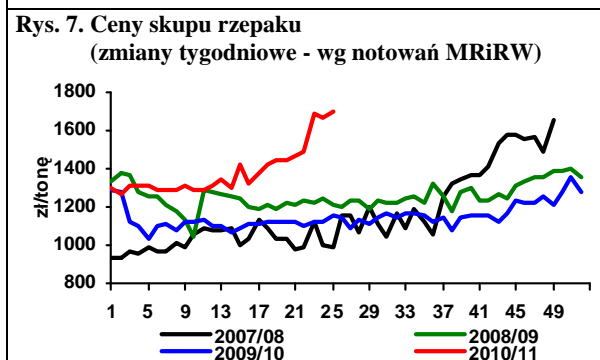
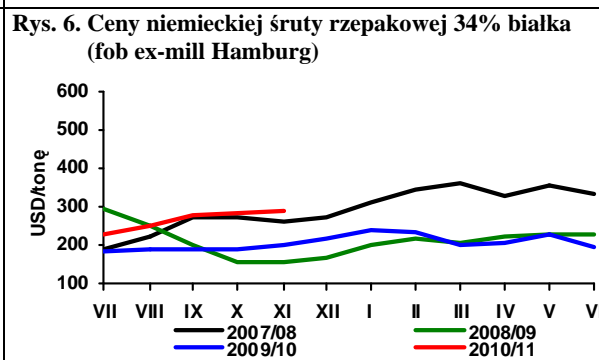
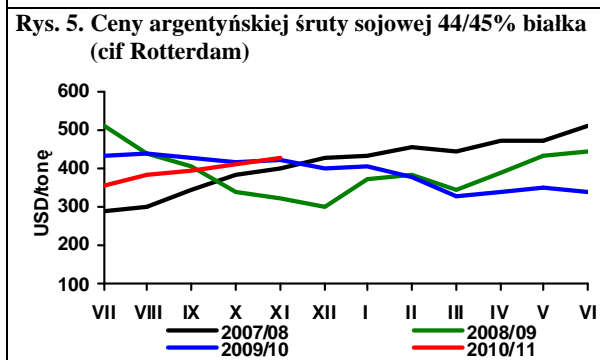
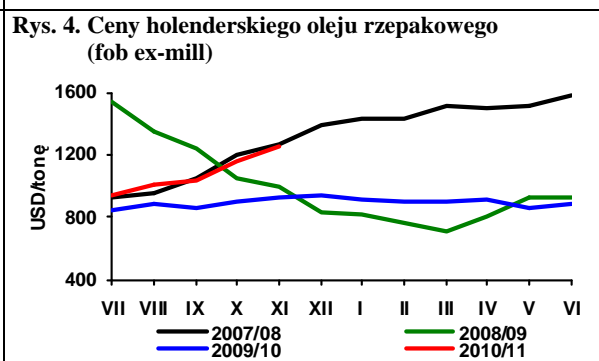
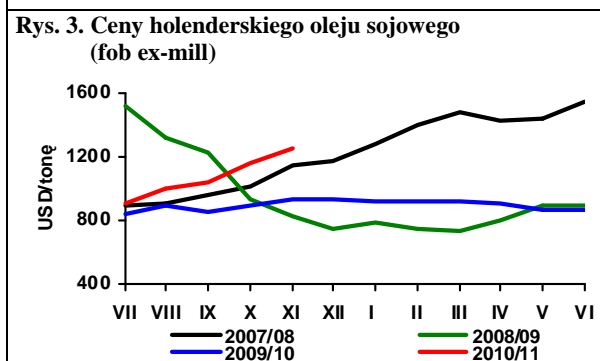
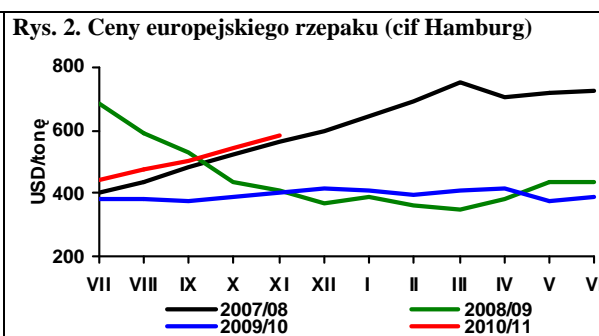
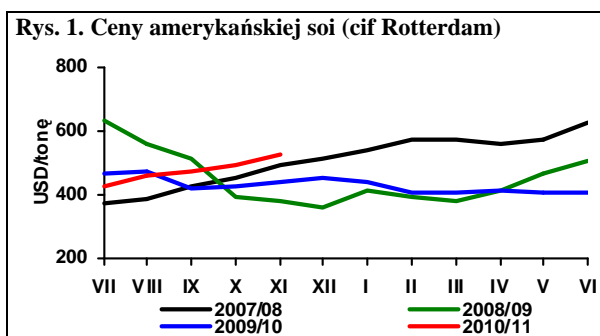
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	4,54	x	13,08	3,76	5,98	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
XI	4,23	8,21	14,97	4,80	5,98	14,08	19,50	5,92
XII	4,19	8,05	12,68	4,77	5,89	14,13	20,35	5,88
2010 I	4,12	7,68	14,48	4,70	5,87	11,63	20,55	5,88
II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
IX	4,16	6,91	15,75	4,54	5,84	13,38	21,10	5,56
X	4,43	7,04	15,96	4,50	5,88	13,68	21,30	5,52
XI	4,47	6,83	15,94	4,59	6,00	13,68	21,35	5,52
Zmiany w %								
<u>XI 2010</u> <u>IX 2009</u>	0,9	-3,0	-0,1	2,0	2,0	0,0	0,2	0,0
<u>XI 2010</u> <u>XI 2009</u>	5,7	-16,8	6,5	-4,4	0,3	-2,8	9,5	-6,8
<u>XI 2010</u> <u>XII 2009</u>	6,7	-15,2	25,7	-3,8	1,9	-3,2	4,9	-6,1

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Według najnowszych szacunków GUS powierzchnia uprawy ziemniaków w 2010 r. wyniosła 491 tys. ha, wobec 508 tys. ha w 2009 r. i 549 tys. ha w 2008 r. Udział ziemniaków w strukturze zasiewów obniżył się do 4,1 %. Plony ziemniaków wyniosły 179 dt/ha i w porównaniu do poprzedniego roku obniżyły się o 12 dt/ha (o 6,3%) i były zbliżone do średnich plonów z lat 2001-2005. Zbiory ziemniaków w 2010 r. wyniosły 8,8 mln ton i były o 9,7% mniejsze od zbiorów w 2009 r. i o 40% niższe od średnich zbiorów z lat 2001-05. W porównaniu z wrześniową oceną GUS jest to poziom o ok. 1,0 mln ton niższy.

W pierwszych trzech miesiącach bieżącego sezonu ceny ziemniaków na targowiskach były średnio o 50-60% wyższe w porównaniu analogicznym okresem ubiegłego roku. W IV kwartale 2010 r. ich poziom wynosił około 105-106 zł/dt i był o 40-55% wyższy w porównaniu z IV kwartałem 2009 r. W okresie zimy i wczesną wiosną prawdopodobnie będzie mieć miejsce dalszy wzrost cen do 115-120 zł/dt. Ocenia się, że przeciętny poziom cen na targowiskach w całym sezonie 2010/11 może być o ok. 40% wyższy w porównaniu z sezonem poprzednim i wynieść ok. 115 zł/dt.

W pierwszych miesiącach sezonu 2010/11 skala wzrostu cen ziemniaków w obrocie hurtowym była nawet większa niż w sprzedaży targowiskowej, a ich poziom oscylował wokół 85 zł/dt. W czwartym kwartale minionego roku ceny hurtowe wahały się od 75 do 79 zł/dt, a w I półroczu 2011 r. mogą wzrosnąć powyżej 100 zł/dt. Obecnie ceny ziemniaków w krajach Zachodniej Europy są równie wysokie jak na polskich rynkach hurtowych i charakteryzują się tendencją wzrostową, zatem w przeciwieństwie do poprzedniego sezonu będą stanowić dodatkowy czynnik podnoszący ceny ziemniaków na polskim rynku.

Utrzymuje się lekki wzrost cen przetworów ziemniaczanych, natomiast bardzo wyraźnie rosną ceny skrobi ziemniaczanej. Jej cena zbytu w listopadzie wynosiła 2,71 zł/kg i była o 13% wyższa niż miesiąc wcześniej i 2-krotnie wyższa w porównaniu z analo-

gicznym okresem 2009 r. W ostatnim miesiącu o 5% podrożała również mąka ziemniaczana w sprzedaży detalicznej, ale obecna jej cena jest tylko o 4% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku.

W ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy 2010 r. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 104,4 tys. ton, wobec 97,6 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wzrost z 15,3 do 17,0 tys. ton zanotowano też w eksporcie chipsów. Eksport suszu był niższy o 0,4 tys. ton niż w pierwszych dziesięciu miesiącach 2009 r. i wyniósł 6,2 tys. ton. Zwiększyła się sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi i mąki ziemniaczanej (z 39,8 do 49,7 tys. ton) oraz pozostałych produktów skrobiowych, w tym zwłaszcza dekstryn. W dalszej części sezonu eksport przetworów ziemniaczanych prawdopodobnie będzie nadal rość.

W okresie styczeń-październik 2010 r. import frytek wyniósł 23,8 tys. ton, wobec 29,3 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zwiększył się natomiast 2-krotnie import chipsów, do prawie 5 tys. ton. Nieco niższy był także przywóz suszu z ziemniaków. W 2010 r. zanotowano znaczący wzrost importu produktów skrobiowych. W okresie pierwszych dziesięciu miesięcy 2010 r. sprowadzono 153,4 tys. ton syropów skrobiowych i 77,0 tys. ton skrobi nieprzetworzonych, wobec odpowiednio: 122,5 i 66,5 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku. Przywóz skrobi modyfikowanych zmalał do 52,6 tys. ton, wobec 66,5 tys. ton w porównywalnym okresie 2009 r.

Eksport ziemniaków konsumpcyjnych w pierwszych czterech miesiącach bieżącego sezonu wyniósł zaledwie 8,4 tys. ton. Ziemniaki są sprzedawane na rynki krajów WNP, głównie do Mołdawii, ale w bieżącym sezonie ważnym rynkiem zbytu może być również Rosja (2,4 tys. ton w okresie VII-X 2010 r.) Sprzedaż do krajów UE-12 wyniosła 0,9 tys. ton, a do UE-15 0,6 tys. ton. Natomiast ich import w tym okresie wyniósł 16,3 tys. ton, podobnie jak w sezonie 2009/10.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	-	-	-
IX	223 400	249 400	149 000	21 975	24 818	117
X	341 400	299 300	297 900	38 712	40 781	12 923
XI	203 600	121 900	166 200	27 609	15 192	32 774
XII	36 700	38 500		462		
RAZEM	886 900 ^b	777 400 ^b	694 700	88 758	80 791	45 814

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	115 664	18 167	7 706
2009 VII	396	0	2 295	4 049	14	4 894	303	11 608	2 270	645
VIII	193	-	1 147	3 590	7	4 094	340	10 933	2 132	478
IX	80	0	3 078	4 031	10	4 204	405	10 725	1 342	488
X	13	0	3 826	3 540	9	4 585	423	9 802	1 137	590
XI	6	1	2 722	5 106	16	4 107	310	8 428	1 349	626
XII	6	100	1 637	4 464	12	2 580	348	9 667	1 529	476
2010 I	53	284	1 748	5 445	8	2 715	483	7 657	1 255	653
II	58	374	2 242	6 386	15	2 454	453	8 416	1 114	549
III	192	688	3 122	5 222	7	4 324	578	10 945	1 731	668
IV	141	424	3 373	6 174	30	3 218	520	9 041	1 801	539
V	114	22	2 120	4 964	6	4 321	501	10 129	1 734	699
VI	235	-	543	4 809	3	4 359	841	11 027	1 920	813
VII	80	2	344	2 219	2	2 969	1 168	14 171	1 920	562
VIII	55	7	283	1 898	18	4 270	1 024	12 024	1 845	438
IX	69	-	133	3 003	12	5 155	991	10 699	1 695	453
X	156	0	6 041	7 373	7	3 319	1 114	10 301	2 020	784

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	34 104	3 556	1 996
2009 VII	56	72	3 104	954	4 948	10 468	6 177	4 848	305	258
VIII	37	-	4 562	938	5 595	14 491	5 973	2 644	264	182
IX	92	-	2 910	1 090	4 206	17 056	5 395	3 210	297	147
X	39	-	4 195	1 039	5 152	10 426	12 175	3 272	452	513
XI	114	60	8 513	1 123	7 941	12 028	4 955	2 219	400	53
XII	524	440	8 003	792	5 968	12 930	4 166	2 569	333	34
2010 I	1 267	164	8 868	584	69 937	14 744	4 927	3 020	333	102
II	3 057	1 030	16 085	611	6 056	17 287	5 007	3 586	402	116
III	3 737	7 850	24 008	754	5 185	11 592	5 196	4 315	392	112
IV	6 315	12 277	17 024	558	13 941	22 917	5 097	3 253	249	91
V	19 942	3 239	34 198	516	5 768	19 280	4 755	4 319	420	54
VI	12 067	1 160	32 169	903	5 290	12 960	5 139	3 525	925	39
VII	180	2 213	3 296	786	6 382	17 396	5 170	2 852	586	52
VIII	326	865	2 849	720	7 682	14 884	5 778	2 841	553	6
IX	583	254	1 482	792	7 881	12 820	6 172	3 067	686	33
X	785	612	2 927	849	7 040	9 554	5 407	3 005	354	163

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	X	VIII	IX	X	Wskaźnik zmian cen	
		2009	2010	2010	2010	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	25,2	29,6	24,0	24,7	97,8	102,7
	targowiskowa	71,6	113,4	105,4	105,6	147,5	100,2
	detaliczna (zł/kg)	0,92	1,36	1,35	1,36	147,8	100,7
	importowa	43,8	102,2	164,0	.	366,9	160,5
	eksportowa	37,4	87,9	73,7	.	192,4	83,8
Relacje cen	skup / targowisko	0,35	0,26	0,23	0,23	-	-
	targowisko / detal	0,78	0,83	0,78	0,78	-	-
	skup / detal	0,27	0,22	0,18	0,18	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	skupu (zł/t)	157,7	149,5	149,5	149,3	94,7	99,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,36	2,06	2,40	2,71	199,3	112,9
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	3,89	3,72	3,88	4,06	104,4	104,6
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,54	9,72	9,64	9,64	101,0	100,0
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,60	34,60	34,40	34,40	99,4	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,72	8,96	9,12	9,20	105,5	100,9

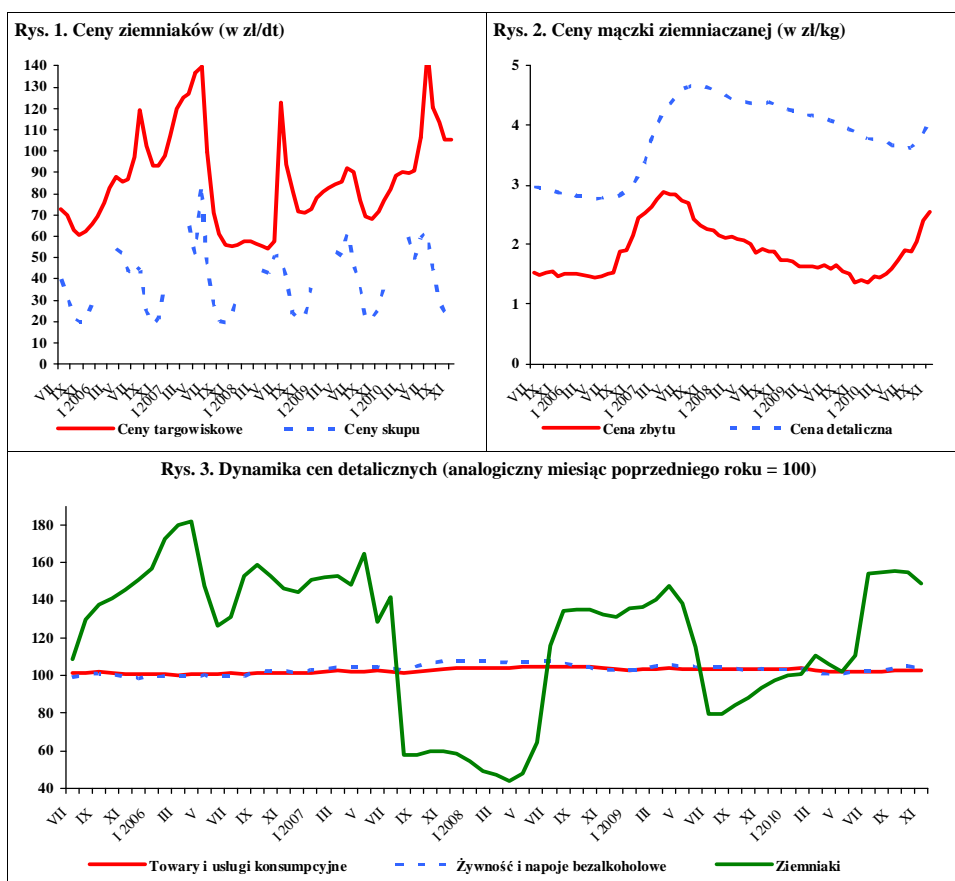
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2009	2010			wsk. zmian cen	
		listopad	wrzesień	październik	listopad	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	79,0	119,67	118,0	118,0	149,4	100,0
2	Kujawsko-pomorskie	73,1	108,76	101,8	103,8	142,0	101,9
3	Lubelskie	63,7	101,57	82,0	82,6	129,6	100,7
4	Lubuskie	81,2	124,57	123,6	124,2	153,0	100,5
5	Łódzkie	61,1	103,23	104,1	102,5	167,8	98,5
6	Małopolskie	66,7	125,36	114,3	117,0	175,4	102,3
7	Mazowieckie	71,7	105,73	93,9	93,2	130,1	99,3
8	Opolskie	80,8	120,34	126,3	130,0	160,9	102,9
9	Podkarpackie	74,6	137,63	125,6	122,9	164,6	97,8
10	Podlaskie	75,3	96,08	81,9	81,8	108,7	99,9
11	Pomorskie	76,0	109,59	109,6	107,7	141,8	98,3
12	Śląskie	78,4	126,84	124,2	123,7	157,7	99,5
13	Świętokrzyskie	59,3	114,02	93,2	90,8	153,1	97,5
14	Warmińsko-mazurskie	87,3	106,33	100,1	97,5	111,7	97,4
15	Wielkopolskie	67,8	110,51	108,1	108,4	159,9	100,3
16	Zachodniopomorskie	73,6	123,58	113,5	114,6	155,8	101,0
maksimum		87,3	137,6	126,3	130,0	x	
minimum		59,3	96,1	81,9	81,8		
różnica w %		47,2	43,2	54,2	58,9		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W grudniu 2010 r. w porównaniu z listopadem wzrosły ceny skupu wszystkich warzyw zarówno tych przeznaczonych do bezpośredniego spożycia, do przetwórstwa, jak i kierowanych na eksport. Najbardziej wzrosły ceny skupu: kapusty białej (wzrost o 15-41% w zależności od kierunku rozdysponowania), marchwi (o 13-17%), buraków (o 10-12%), cebuli (o 8-18%). Ponadto na rynku produktów świeżych podrożały pomidory szklarniowe (o 33%) i pieczarki; w przetwórnictwie – brokuły i kalafiory różyczkowane oraz pietruszka; w firmach eksportujących – kapusta pekińska (o 16%), kapusta czerwona, pory i seler. W handlu hurtowym najbardziej wzrosły ceny ogórków (o 27%), marchwi (o 18%), pomidorów spod osłon (o 17%), kapusty białej (o 16%), a w mniejszym stopniu – cebuli i buraków.

W relacji do grudnia 2009 r. w skupie oraz w handlu hurtowym wzrosły ceny niemal wszystkich gatunków (prócz pieczarek na rynku produktów świeżych, których cena była zbliżona do ubiegłorocznej). Najbardziej podrożały warzywa przeznaczone na eksport, jak: kapusta czerwona (ponad trzykrotnie), kapusta pekińska, biała i cebula (ponad dwukrotnie), seler (o 96%), buraki (o 73%), marchew (o 48%) i pory (o 45%). W skupie warzyw przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji droższa była: kapusta biała (dwukrotnie), pomidory szklarniowe (o 88%), cebula (o 79%), buraki (o 65%) i marchew (o 47%). Przemysł przetwórczy więcej płacił za kapustę białą (ponad dwukrotnie), cebulę obieraną (o 90%), kalafior różyczkowany (o 65%), brokuły różyczkowane i buraki (o 40%), marchew (o 23%) i pietruszkę (o 14%). Na rynkach hurtowych podrożała: kapusta biała (ponad dwukrotnie), cebula (o 69%), pomidory spod osłon (o 63%), marchew (o 44%) i buraki ćwikłowe (o 30%).

W listopadzie 2010 r. w stosunku do października w handlu detalicznym wzrosły ceny: papryki (o 29%), pomidorów (o 22%) i kalafiorów (o 7%), a w niewielkim stopniu obniżyły się ceny: selerów, porów i pieczarek. Na zbliżonym poziomie utrzymały się ceny cebuli, marchwi, kapusty białej i buraków. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych zmieniły się w niewielkim stopniu.

W relacji do listopada 2009 r. odnotowano najwyższy wzrost cen detalicznych: kapusty białej (o 69%), pomidorów (o 49%), cebuli (o 43%) i selerów (o 34%). Spośród przetworów warzyw-

nych najbardziej, bo o 7%, podrożał szpinak mrożony i o 4% ogórki konserwowe. Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W październiku 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze o 27% zwiększyły produkcję marynat, o 25% soku pomidorowego i o 8% warzyw mrożonych, a o 3% obniżyły produkcję konserw warzywnych.

W październiku 2010 r. wyeksportowano 36,8 tys. ton warzyw świeżych o wartości 21,9 mln EUR. W stosunku do października 2009 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 12%, a jego wartość wzrosła o 25%. Do obniżenia się wolumenu eksportu warzyw przyczyniła się niższa sprzedaż kalafiorów (o 59%), cebuli (o 34%), kapusty (o 22%) i marchwi (o 16%). Wzrósł eksport pomidorów (o 44%) i ogórków (o 23%). W tym samym okresie wyeksportowano 43,5 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 32,9 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów był zbliżony do notowanego w październiku 2009 r., a jego wartość wzrosła o 19%. Eksport konserw obniżył się o 10%, marynat o 9% i suszy o 8%. Wzrosła jedynie sprzedaż mrożonek (o 6%).

Import warzyw świeżych w październiku 2010 r. wyniósł 22,7 tys. ton, a jego wartość 17,4 mln EUR. W porównaniu z październikiem 2009 r. ilość zakupionych warzyw świeżych wzrosła o 68%, a ich wartość o 168%. Spośród warzyw świeżych ponad trzykrotnie wyższy był zakup cebuli i kapusty, o 177% pomidorów, o 57% marchwi i o 24% papryki. Obniżył się natomiast import czosnku o 27% i ogórków o 18%. W tym okresie zaimportowano 16,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 16,9 mln EUR. W relacji do października 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych wzrosła o 15%, a wartość o 19%. Zakupiono o 59% więcej mrożonek, o 41% koncentratu pomidorowego, o 19% suszy i o 1% marynat. O jedną czwartą zmniejszył się import konserw warzywnych.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2009 X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
X	1,08	1,77	0,77	0,79	0,75	-	-	-	4,05	1,99	4,75
XI	1,05	1,75	0,87	0,78	0,76	-	-	-	5,26	-	4,51
XII	1,13	1,80	1,05	0,91	0,84	-	-	-	7,00	-	4,77
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	108	103	121	117	111	x	x	x	133	x	106
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	179	150	202	147	165	x	x	x	188	x	99

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2009 IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
X	1,30	0,49	0,25	0,20	0,90	-	1,83	1,33	-	0,60	0,32
XI	1,45	0,67	0,24	0,25	0,85	-	1,96	1,57	-	-	-
XII	1,56	0,77	0,27	0,28	0,90	-	2,10	1,65	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	108	115	113	112	106	x	107	105	x	x	x
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	190	241	123	140	114	x	140	165	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2009 X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	1,50	0,48	0,60
X	3,79	-	1,41	0,69	1,19	3,44	0,61	1,50	1,45	0,95	1,53	0,48	-
XI	4,64	-	1,32	0,71	1,23	-	0,59	1,48	1,46	0,90	1,50	0,52	-
XII	-	-	1,53	1,00	1,33	-	0,68	-	1,49	1,06	1,58	0,57	0,81
Wskaźnik zmian w %													
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	x	x	116	141	108	x	115	x	102	118	105	110	x
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	x	x	273	256	350	x	148	x	196	208	145	173	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty	
2009 VI		2 492	19 876	4 995	1 984
VII		3 178	26 758	16 062	8 113
VIII		4 608	37 228	10 063	14 397
IX		4 525	64 650	17 710	9 076
X		2 702	67 460	11 816	6 316
XI		2 377	55 380	6 942	4 515
XII		3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII		41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I		2 431	33 101	4 799	3 215
II		2 809	36 789	5 364	4 487
III		4 123	42 230	8 883	4 413
IV		3 620	29 588	5 745	3 001
V		3 527	25 104	4 948	2 611
VI		3 573	24 326	4 426	4 439
VII		3 034	29 506	15 363	15 284
VIII		3 439	43 319	12 776	19 052
IX		3 435	61 474	20 536	8 351
X		3 387	72 527	11 415	8 048
Wskaźnik zmian w %					
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>		125	108	97	127

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010												$\frac{X\ 2010}{X\ 2009}$ (%)
	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X									
Warzywa ogółem	26157	36503	41678	28235	24535	380688	29215	40504	41507	34105	40451	33626	26426	31097	33442	36803	88								
Cebula	7917	7821	13890	12533	8590	110450	10307	14892	12458	11246	14493	8272	7319	9046	8432	9158	66								
Kapusta	1742	2768	3943	2201	2213	56890	3554	5322	7814	10134	7847	2062	1077	1591	3444	3057	78								
Marchew	904	1538	1874	1808	2569	19689	2623	5540	5940	5052	5542	3593	1610	1113	1754	1571	84								
Ogórki	1655	965	383	100	112	9451	78	147	232	411	817	1186	2669	2946	995	471	123								
Pomidory	7875	12899	8728	2432	769	69926	802	889	1062	1379	5739	13087	8727	10183	9049	12587	144								
Kalafiory	1841	3927	5750	858	357	21459	505	549	713	376	390	1373	940	2082	2788	2353	41								
Przetwory ogółem	26201	36576	43297	43368	38224	448652	43881	47236	54762	38134	34441	33991	28146	30165	40473	43459	100								
Susze	1505	1527	1992	1668	1575	18943	1735	1653	1861	1605	1608	1613	1733	1775	2056	1836	92								
Marynaty	2529	3041	3138	3013	2399	30409	1958	2483	3249	3005	2480	2081	1863	2076	2971	2867	91								
Konserwy	2252	3997	4778	4873	3776	43031	2985	3718	4546	3373	3307	3005	2760	2966	4439	4311	90								
<i>-kapusta kwasz.</i>	570	709	1007	1446	1220	10641	669	807	943	621	502	414	443	550	602	651	65								
Mrożonki	16864	24290	28878	29023	26381	306956	32649	34415	38600	25661	22666	22557	18335	19804	27006	30550	106								
Pieczarki i ich przetwory	10847	11162	14331	15812	17871	163765	19332	19415	22335	18056	16662	16271	14227	14642	16509	19426	136								
Warzywa ogółem	12130	17338	17535	8928	8193	156201	9588	12834	14828	12140	21723	22557	17299	16979	19768	21923	125								
Cebula	2380	2382	3010	2903	2396	32363	3094	4382	4309	3669	5289	3839	3209	3380	3675	3840	128								
Kapusta	226	371	530	335	374	8119	657	1063	1689	2143	2109	687	408	456	890	745	140								
Marchew	170	164	281	285	319	3970	388	798	892	926	1056	756	405	238	399	358	127								
Ogórki	909	556	235	54	77	6656	71	145	288	342	776	847	1194	1013	661	409	174								
Pomidory	5062	8178	7224	1695	700	49626	909	1051	1353	1439	5280	11442	7914	7713	7864	10373	144								
Kalafiory	871	1797	2588	474	187	9377	214	251	357	224	300	763	646	1213	1608	1412	55								
Przetwory ogółem	17882	24369	27528	27289	23758	292160	26552	30692	36080	27336	26575	25458	21013	21718	29012	32883	119								
Susze	2418	2320	2939	2631	2287	29760	2795	2706	3016	2749	2836	2618	2796	2897	3455	3555	121								
Marynaty	2338	2819	2983	2896	2529	28179	1703	1954	2741	2763	2260	1907	1592	1991	2624	2924	98								
Konserwy	2168	3507	3767	3909	3146	36816	2814	3556	4380	3482	3547	3105	2844	2710	3954	4101	109								
<i>-kapusta kwasz.</i>	188	250	374	511	460	3993	358	416	500	345	285	236	237	246	327	431	115								
Mrożonki	8049	12139	13702	13628	12282	153068	15182	17631	19928	13921	13275	13239	10197	10656	15141	18338	134								
Pieczarki i ich przetwory	14915	15367	18871	21086	23762	227750	24891	25307	29568	25405	25066	23200	20495	20069	23169	27317	145								

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010										$\frac{X 2010}{X 2009}$ (%)
	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X							
Warzywa ogółem	12996	7081	13478	31745	34163	348335	37176	41057	51881	45635	46693	38741	20733	10502	19384	22666	168						
Cebula	2030	1699	1880	2618	2536	47932	3801	8592	10214	8936	15235	10325	4648	3259	8064	6636	353						
Kapusta	0	0	416	733	694	4825	463	894	1301	3404	2679	1440	607	452	1870	1385	333						
Marchew	706	329	500	490	667	36161	1248	2551	3729	4190	6696	9780	3668	1195	701	784	157						
Ogórki	5738	1978	3142	5949	4755	44697	4883	3493	3986	2756	1289	2079	1189	424	1378	2574	82						
Pomidory	2497	541	1217	1113	13324	99821	13171	11914	14635	11534	9104	8351	5372	1921	2921	3366	277						
Papryka	868	1396	2180	3975	4099	37584	4229	3777	3870	2585	3249	2750	2657	1026	1851	2694	124						
Czosnek	548	545	618	657	618	6388	380	324	821	615	674	232	324	680	663	450	73						
Przetwory ogółem	11319	13340	14265	16986	15332	164247	15586	17319	23077	17223	20351	17010	18990	16549	19043	16431	115						
Mrożonki	1273	2633	2358	2366	2052	27935	3065	3691	4262	3200	3451	2982	2696	2299	3269	3761	159						
Susze	1031	842	833	860	1135	12147	1757	1637	1495	1673	2169	1907	2225	1802	1372	989	119						
Marynaty	1458	1456	1620	1942	1449	16933	1211	1149	2126	1600	1228	843	1189	1019	1015	1639	101						
Konserwy	2260	3053	3854	4382	3705	36633	2400	2717	5022	2768	2394	2461	2895	2576	4484	2886	75						
-kukurydza konserw.	1095	1598	1599	2350	1898	17473	1019	1106	2768	933	1086	919	1211	1237	2104	1223	76						
Koncentrat pomid.	3765	3423	4052	5685	5269	51377	5429	6086	7930	6023	8096	7052	8218	7070	7145	5713	141						
Warzywa ogółem	4959	3291	6498	20835	29381	256590	33444	38999	53271	44100	33978	21396	14584	6577	12168	17384	268						
Cebula	177	122	223	344	378	5662	698	2026	2681	2649	5512	2679	1244	726	1813	1557	699						
Kapusta	0	0	52	68	48	1295	72	202	521	1338	906	451	218	143	315	231	440						
Marchew	139	81	113	180	187	12150	308	699	1106	1317	1963	1975	808	305	270	365	324						
Ogórki	1822	760	1414	3559	4759	32376	5607	4903	4550	2294	1021	1139	453	185	936	1992	141						
Pomidory	1185	577	1234	6930	11530	93851	13198	14161	18844	15538	8991	6855	5406	1539	3475	4285	347						
Papryka	514	718	1302	3615	4734	44078	4722	5811	7614	7115	6402	4230	3605	1017	1597	2854	219						
Czosnek	588	568	733	887	1051	6772	602	697	1392	1010	1071	437	685	1248	1336	958	131						
Przetwory ogółem	11267	13164	14224	16200	14621	164500	14998	16718	21464	15855	17325	15873	16491	14522	17195	16925	119						
Mrożonki	901	1879	1768	1865	1631	21968	2335	2631	3015	2143	2065	2009	1824	1668	2326	3125	177						
Susze	1932	1784	1855	1747	2272	23649	3516	3927	3107	3285	3014	3387	2961	2936	2149	2295	124						
Marynaty	1226	1180	1408	1752	1280	14445	1082	1061	1684	1539	1129	780	1036	860	1002	1607	114						
Konserwy	2547	3431	4567	4937	4055	41237	2768	3026	5592	3186	3036	3034	3246	2814	5098	4143	91						
-kukurydza konserw.	1015	1490	1545	2264	1795	15652	920	1096	2743	882	1079	840	991	978	1886	1501	97						
Koncentrat pomid.	3321	3276	3199	4265	3935	45426	3878	4345	6037	4120	5901	5210	5893	4919	4997	4247	133						

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,92	1,19	0,42	1,37	0,86	0,54	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,05	1,24	0,44	1,38	0,83	0,52	0,46
III	0,35	0,22	0,15	1,37	1,17	0,49	1,41	0,81	0,53	0,47
IV	0,32	0,21	0,18	0,79	1,03	0,62	1,48	0,85	0,56	0,52
V	0,33	0,27	0,19	0,95	0,91	0,80	1,54	0,84	0,57	0,62
VI	0,46	0,35	0,21	0,71	0,87	0,55	1,47	0,85	0,57	0,57
VII	0,43	0,41	0,24	0,45	0,91	0,69	1,46	0,84	0,53	0,52
VIII	0,36	0,30	0,21	0,34	0,76	0,58	1,42	0,84	0,45	0,52
IX	0,44	0,26	0,23	0,66	0,87	0,58	1,48	0,78	0,54	0,50
X	0,42	0,24	0,23	0,87	0,82	0,60	1,49	0,85	0,66	0,56
Wskaźnik zmian w %										
<u>X 2010</u> <u>IX 2010</u>	95	92	100	132	94	103	101	109	122	112
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	191	160	144	145	103	140	111	99	161	127

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2009 VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
X	1,18	0,82 ^b	0,84	0,83	4,98	1,37	3,15	3,79	2,28
XI	1,12	1,08 ^b	0,83	0,83	-	-	5,93	5,32	-
XII	1,22	1,25 ^b	0,98	0,87	-	-	7,54	6,25	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>XII 2010</u> <u>XI 2010</u>	109	116	118	105	x	x	127	117	x
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	169	231	144	130	x	x	x	163	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2009 IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
IX	3,37	11,39	3,59	3,74	3,40	6,53	1,91
X	3,28	11,98	3,94	3,80	3,39	6,56	1,91
XI	3,23	11,87	3,95	3,88	3,40	6,52	1,93
Wskaźnik zmian w %							
<u>XI 2010</u> X 2010	98	99	100	102	100	99	101
<u>XI 2010</u> XI 2009	92	109	118	114	104	96	98

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
IX	2,29	1,94	1,77	1,66	5,39	5,26	5,35	5,35	3,14	4,33	7,36
X	2,17	1,62	1,72	1,57	4,62	4,64	5,68	5,67	4,81	3,69	6,97
XI	2,15	1,62	1,71	1,56	4,26	4,47	7,31	6,94	-	3,96	6,83
Wskaźnik zmian w %											
<u>XI 2010</u> X 2010	99	100	99	99	92	96	129	122	x	107	98
<u>XI 2010</u> XI 2009	143	169	111	115	134	116	114	149	x	115	100

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2009 IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
IX	5,49	13,85	-	6,94	8,72	7,42	9,80	3,81	6,03	8,77	4,23
X	5,53	13,80	-	7,00	8,76	7,42	9,85	3,80	6,00	8,74	4,24
XI	5,53	13,60	-	7,08	8,82	7,48	9,85	3,79	5,90	8,63	4,23
Wskaźnik zmian w %											
<u>XI 2010</u> X 2010	100	99	x	101	101	101	100	100	98	99	100
<u>XI 2010</u> XI 2009	104	98	x	107	103	103	99	99	98	97	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

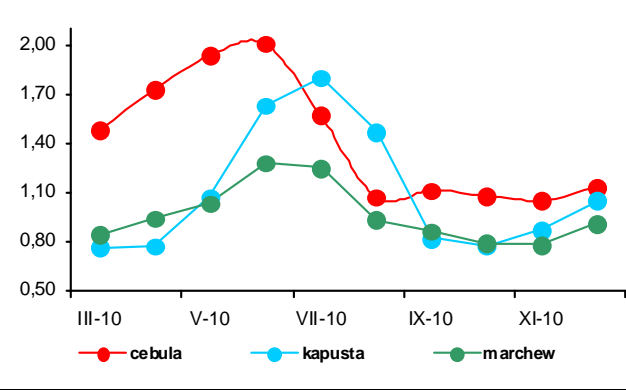
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

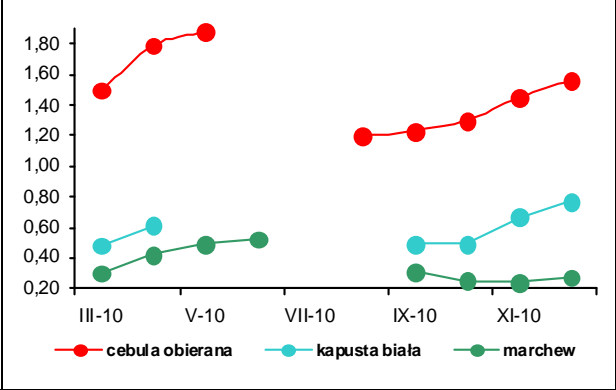
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2009 III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48
VIII	40	65	37	29	-	-
IX	41	68	39	31	-	-
X	48	74	39	29	-	-
XI	43	78	42	30	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

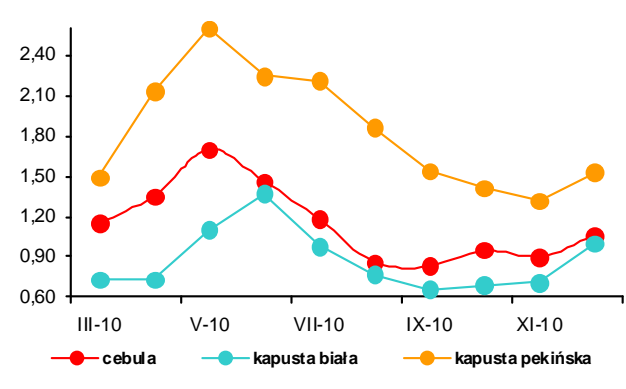
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

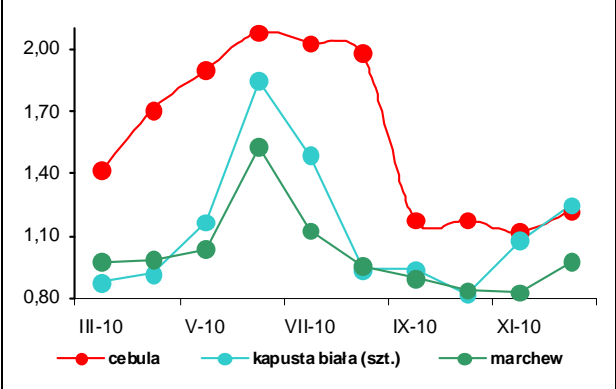
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

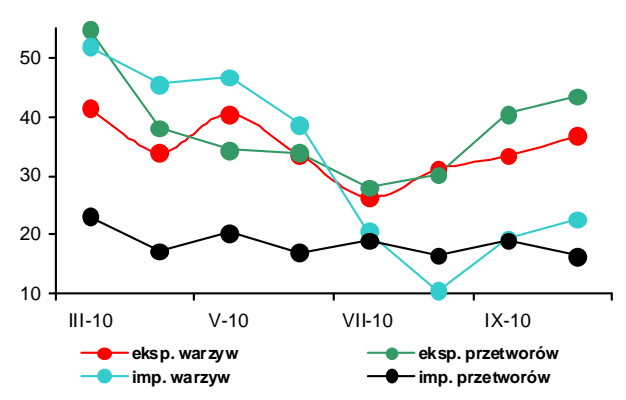
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

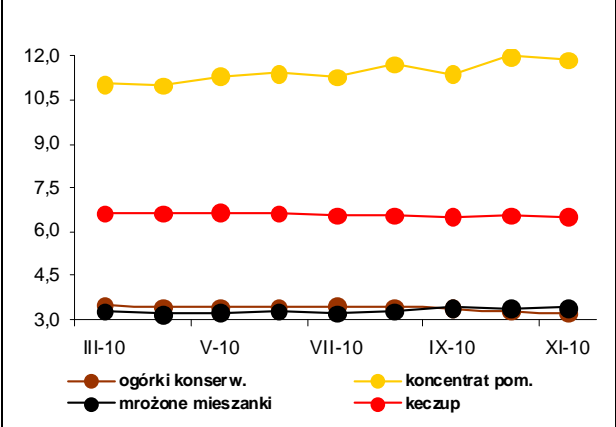
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

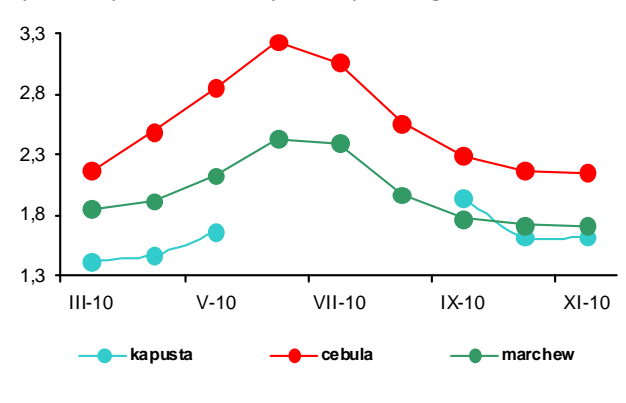
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

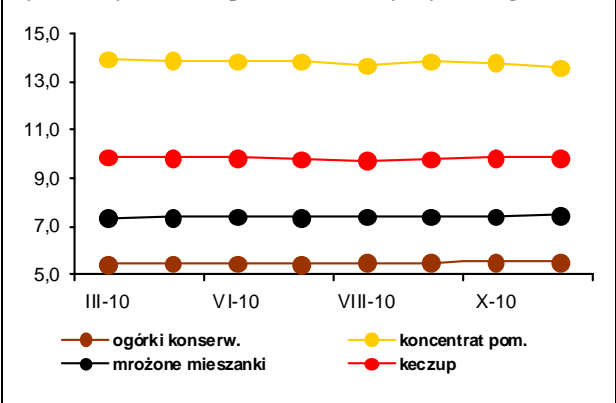
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W grudniu 2010 r. zdecydowanie wyższe niż w grudniu 2009 r. były ceny jabłek i gruszek. Na rynku hurtowym ceny jabłek zwiększyły się o 96%, a gruszek o 78%. Ceny jabłek przeznaczonych na eksport, jak i płacone przez spółdzielnie ogrodnicze wzrosły ponad dwukrotnie. Ceny jabłek do przetwórstwa zwiększyły się cztero i półkrotnie do 0,84 zł/kg. Na rynkach hurtowych podrożały też winogrona (o 7%) i banany (o 6%), a potaniały owoce cytrusowe.

W grudniu 2010 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim ceny jabłek do przerobu wzrosły o 9%, oferowane przez eksporterów o 3%, a nie zmieniły się na rynkach hurtowych. W huncie podrożały winogrona (o 38%), banany (o 10%) i gruszki (o 1%), niższe były natomiast ceny mandarynek (20%), pomarańczy (o 11%) i cytryn (o 7%).

W listopadzie 2010 r. w relacji do listopada roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 45,5%. Owoce południowe nieznacznie potaniały, a ceny przetworów owocowych wzrosły o 0,7%. Średnie ceny owoców i ich przetworów były wyższe o 16,7%, przy wzroście cen żywności o 4,3%. Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 28,4%. Średnie ceny owoców cytrusowych były wyższe o 0,5%, bananów spadły o 2,5%, a pozostałych owoców południowych obniżyły się o 9,5%. Jabłka podrożały o 62,9%, gruszki o 58,0%. Nie zmieniły się ceny detaliczne soku jabłkowego i pomarańczowego, a także przetworów puszkowanych. Dżemy i truskawki mrożone podrożały o 3%. W listopadzie wyższe niż w październiku 2010 r. były ceny winogron (o 25%). Wzrosły też ceny gruszek (o 4%), jabłek (o 3%) i bananów (o 1%). Obniżyły się ceny detaliczne mandarynek (o 27%), cytryn (o 22%) i pomarańczy (o 3%). Nie zmieniły się ceny większości przetworów i soków owocowych.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych nieznacznie w październiku 2010 r. zmniejszyła się wobec października roku poprzedniego. Niższa była też produkcja owoców mrożonych (o 8%). Ponad pięciokrot-

nie wyższa była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. Produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 28%, dżemów o 16% i owoców mrożonych o 9%. W październiku 2010 r. wzrosła w porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 4,5%), soków zagęszczonych (o 97%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 3%). Zmniejszyła się natomiast produkcja owoców mrożonych (o 37%) i dżemów (o 21%). W miesiącach I-X 2010 r. prawie czterokrotnie wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (wzrost produkcji w dużym stopniu spowodowany był zmianą klasyfikacji przetworów owocowych w GUS). Wzrosła też produkcja soków zagęszczonych (o 10%) i dżemów (o 4%). Obniżyła się natomiast produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 12%) i owoców mrożonych (o 8%).

W październiku 2010 r. wolumen eksportu owoców świeżych był niższy w porównaniu z październikiem roku poprzedniego o 32%, a przetworów owocowych zmniejszył się o 10%. W grupie przetworów najbardziej spadła sprzedaż wiśni w puszkach (o 26%), a także dżemów i przecierów (o 22%) oraz zagęszczonego soku jabłkowego (o 19%). Spośród owoców świeżych najbardziej obniżył się eksport gruszek (o 67%), śliwek (o 62%) oraz jabłek (o 41%). Z powodu wzrostu cen eksportowych większości produktów – głównie jabłek i owoców miękkich, a także koncentratu soku jabłkowego łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów wzrosły mimo spadku wolumenu eksportu i wyniosły 92,5 mln euro. Wzrósł wolumen przywozu wszystkich owoców i ich przetworów. Wyższe ceny transakcyjne zadecydowały o wzroście wartości importu o 44% do 114,6 mln euro. Ujemne saldo obrotów wyniosło 22,2 mln euro, wobec ujemnego na poziomie 3,3 mln euro w październiku 2009 r. W okresie I-X 2010 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami osiągnęło poziom 20,6 mln euro, wobec 116,1 mln euro w analogicznym okresie 2009 r. Obniżenie salda spowodowane było większym wzrostem wartości importu (o 44%) niż eksportu (o 21%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2009 X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
X	1,75	2,23	-	-	-	-	2,66
XI	1,77	2,67	-	-	-	-	-
XII	1,79	2,80	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>XII 2010</u> XI 2009	101	105	x	x	x	x	x
<u>XII 2010</u> XII 2009	208	182	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2009 X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
X	0,59	-	-	-	-	3,53	-	-	-	-
XI	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,84	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>XII 2010</u> XI 2009	109	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>XII 2010</u> XII 2009	442	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2009 X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
X	1,34	1,69	1,78	1,38	1,35	1,31	1,30	2,13	2,08	-	-	-	1,89
XI	1,38	1,65	1,74	1,41	1,33	1,35	1,34	2,24	2,12	-	-	-	-
XII	1,42	1,72	1,70	1,42	1,34	1,39	1,37	2,35	2,36	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>XII 2010</u> <u>XI 2009</u>	103	104	98	101	101	103	102	105	111	x	x	x	x
<u>XII 2010</u> <u>XII 2009</u>	241	202	165	268	268	267	254	172	184	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2009 IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 490	6 917	62 311	3 235	12 577
VIII	7 079	11 237	24 442	6 461	39 979	3 818	5 549
IX	7 232	10 546	24 154	21 617	21 018	4 568	7 446
X	8 580	10 443	24 802	42 563	13 320	3 618	7 692
Wskaźniki zmian (%)							
<u>X 2010</u> <u>IX 2010</u>	119	99	103	197	63	79	103
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	119	80	104	128	109	116	542

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009								2010*								$\frac{X_{2010}}{X_{2009}}$ (%)
	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Owoce świeże	34 209	33 454	38 231	57 156	79 511	971 020	107 033	130 724	146 321	121 011	98 332	89 690	57 888	31 567	26 813	26 179	68
Jabłka	4 871	8 260	23 377	42 856	62 035	760 165	95 687	121 738	137 038	113 398	91 208	69 682	27 777	6 198	8 349	13 710	59
Gruszki	1 216	3 807	4 817	4 033	3 196	19 308	1 775	1 331	1 008	624	254	167	274	626	1 232	1 609	33
Truskawki	228	197	75	6	23	15 770	44	58	129	163	158	11 506	2 333	258	114	144	193
Śliwki	4 427	7 365	3 677	181	13	16 673	17	21	16	15	9	24	657	2 275	2 531	1 404	38
Maliny	8 410	6 672	1 264	160	216	24 276	234	197	226	161	244	609	5 904	3 737	3 327	1 241	98
Wiśnie	2 564	-	-	5	4	9 846	12	4	4	3	3	425	2 725	1 396	18	45	17462
Przetwory owocowe	57 659	57 595	63 863	68 279	50 423	701 890	53 797	56 265	72 432	67 051	63 539	71 854	73 488	64 568	59 542	57 733	90
Zagęszczony sok jabłkowy	15 570	16 684	26 666	32 649	19 587	246 906	16 826	17 561	24 155	23 723	20 627	23 719	20 855	19 675	17 462	21 711	81
Truskawki w puszkach	635	829	598	538	571	8 041	589	430	828	628	685	1 190	763	591	581	704	118
Wiśnie w puszkach	622	930	779	505	451	7 496	401	584	715	740	824	754	676	1 062	507	574	74
Dżemy	2 704	2 169	2 182	1 915	1 904	27 757	1 740	2 244	2 672	2 586	2 385	2 328	2 262	2 579	2 051	1 704	78
Mrożonki	23 256	22 824	19 285	19 661	15 425	256 410	22 667	23 342	29 855	25 585	26 758	29 237	33 418	27 845	26 409	21 235	110
Owoce świeże	25 810	22 654	13 410	16 456	22 311	354 846	30 415	37 044	41 161	38 603	32 884	40 093	37 367	28 652	21 221	16 835	126
Jabłka	1 344	1 997	4 452	7 748	11 534	197 163	23 164	30 954	34 557	32 990	27 210	21 534	7 943	2 086	3 038	5 159	116
Gruszki	592	1 963	2 331	1 948	1 576	9 822	932	761	610	428	148	134	210	426	814	1 031	44
Truskawki	377	199	63	7	16	13 509	43	67	157	209	220	11 127	2 645	531	220	217	342
Śliwki	1 821	2 888	1 705	80	11	7 116	15	13	11	10	7	19	497	1 380	1 554	901	53
Maliny	6 931	5 917	1 177	320	422	21 466	366	304	385	284	462	590	5 499	4 028	3 749	1 933	164
Wiśnie	1 235	-	1	3	4	6 231	7	4	6	3	3	553	2 786	1 253	15	31	3459
Przetwory owocowe	56 459	59 561	62 862	59 967	44 535	717 163	49 575	51 976	65 225	60 900	60 462	72 930	83 913	70 907	76 543	75 619	120
Zagęszczony sok jabłkowy	10 375	11 353	16 970	20 398	12 289	166 917	10 811	11 090	14 594	14 741	13 350	15 385	12 850	13 392	15 451	23 178	137
Truskawki w puszkach	798	1 078	760	676	719	10 619	744	551	1 002	966	1 054	1 554	1 043	845	871	1 029	135
Wiśnie w puszkach	600	1 086	808	476	444	7 739	373	563	764	692	794	757	663	1 049	608	693	86
Dżemy	3 821	3 029	2 993	2 545	2 679	39 721	2 305	3 164	3 523	4 069	3 409	3 362	3 610	4 060	3 249	3 215	107
Mrożonki	21 710	22 978	19 975	19 657	15 415	280 184	21 246	21 709	28 111	24 044	26 972	27 971	35 685	32 354	31 814	27 439	137

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*										X 2010 X 2009 (%)
	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X							
Owoce świeże	115 583	66 145	74 579	94 723	113 443	1 093 770	102 881	92 399	112 243	69 479	73 995	69 047	109 623	101 327	88 241	92 596	124						
Banany	15 415	12 197	20 944	20 035	14 541	222 551	22 690	26 624	28 946	19 638	24 597	16 071	14 769	14 492	15 823	19 037	91						
Owoce cytrusowe	16 845	9 803	23 394	50 777	84 010	425 646	65 255	48 510	59 630	27 120	22 188	11 165	9 390	8 501	16 368	28 524	122						
Brzoskwinie i nekt.	27 186	14 034	1 890	83	14	87 538	21	66	117	189	1 173	7 450	27 937	26 626	18 771	7 436	393						
Winogrona	15 219	12 259	14 335	7 648	2 277	83 899	1 503	2 989	5 580	5 556	5 337	2 197	4 527	13 945	14 101	12 094	84						
Arbuzy	25 602	4 129	369	195	392	99 044	440	369	1 307	1 987	5 687	19 714	37 675	22 558	3 960	1 510	409						
Jablka	1 069	625	418	299	492	21 625	839	734	875	1 264	1 499	1 660	1 974	1 637	3 892	7 689	1839						
Przetwory razem	16 234	18 691	21 737	27 431	25 949	246 636	18 870	19 962	27 862	22 403	20 256	18 605	20 120	19 705	26 363	27 540	127						
Soki zagęszczone	6 481	7 134	8 763	10 848	12 355	104 252	8 626	7 782	10 149	9 512	8 178	8 797	7 056	7 298	11 372	11 330	129						
-sok pomarańczowy	2 840	2 816	2 807	3 808	4 938	38 127	2 737	2 866	4 662	3 767	3 561	3 533	2 604	2 752	3 130	3 227	115						
Mrożonki	3 243	2 492	1 904	2 442	1 587	27 084	2 237	2 052	2 036	2 456	2 156	1 682	4 067	3 468	4 404	3 905	205						
Susze	623	1 248	1 314	1 944	1 073	11 529	991	992	803	681	683	645	1 094	1 292	1 819	1 701	129						
Dżemy	336	505	549	434	544	5 920	598	483	795	500	629	423	450	380	640	812	148						
Przetwory puszkow.	5 511	7 166	8 891	11 584	10 193	96 076	6 075	8 310	13 640	9 108	8 361	6 945	7 379	7 168	7 886	9 535	107						
-ananasy	893	1 516	1 615	2 970	2 286	18 845	966	993	2 886	1 640	1 082	1 392	1 751	1 006	1 250	1 029	64						
-brzoskwinie	1 513	1 837	2 356	3 742	3 501	25 902	1 249	2 325	5 032	2 286	2 059	1 474	2 089	2 005	2 604	2 706	115						
Owoce świeże	56 382	45 540	54 925	77 100	80 201	735 660	68 879	65 202	76 486	58 955	64 433	52 009	74 517	68 720	71 028	73 036	133						
Banany	7 785	6 610	10 939	14 649	8 932	138 758	10 759	13 994	18 421	13 175	17 447	10 585	8 197	8 447	9 624	10 586	97						
Owoce cytrusowe	6 044	7 216	16 310	34 020	53 258	254 293	42 298	31 639	29 608	17 390	16 533	9 668	8 651	8 333	15 716	22 144	136						
Brzoskwinie i nekt.	15 142	7 989	1 181	52	44	56 325	45	59	171	231	1 595	7 639	24 766	20 259	11 769	4 685	397						
Winogrona	11 082	8 855	11 140	8 367	3 706	82 715	2 466	4 108	7 940	8 818	7 097	2 743	5 486	11 683	11 976	12 115	109						
Arbuzy	3 993	625	199	103	198	22 907	208	230	736	1 039	3 153	6 142	9 581	3 781	782	732	369						
Jablka	541	330	177	165	188	9 979	313	424	549	983	1 178	1 134	1 126	806	1 708	1 851	1046						
Przetwory razem	19 048	24 462	24 709	28 258	24 593	287 148	20 421	24 440	30 882	28 965	28 107	26 255	28 658	30 286	38 859	41 589	168						
Soki zagęszczone	5 708	6 158	6 845	7 718	8 859	94 304	6 996	7 838	10 298	12 308	10 293	12 338	9 840	10 172	15 738	14 524	212						
-sok pomarańczowy	2 026	2 054	2 097	2 854	4 071	32 560	2 543	2 732	4 859	4 389	5 044	6 125	4 226	4 007	4 920	5 084	242						
Mrożonki	4 682	3 574	2 433	2 979	1 920	36 693	2 461	2 408	2 195	2 245	3 091	2 365	6 721	5 415	6 614	7 014	288						
Susze	1 093	2 217	2 614	3 411	2 031	23 388	1 857	1 888	1 933	1 512	1 463	1 354	1 788	2 241	3 362	3 729	143						
Dżemy	675	902	844	563	579	10 036	737	737	1 022	878	1 061	733	936	596	895	1 207	143						
Przetwory puszkow	6 787	11 378	11 370	13 204	10 919	119 818	8 041	11 197	15 041	11 826	11 843	9 243	9 216	11 698	11 791	14 674	129						
-ananasy	610	1 094	1 009	2 017	1 579	13 475	698	785	1 933	1 195	845	1 066	1 423	800	1 130	852	84						
-brzoskwinie	938	1 074	1 448	2 314	2 019	16 429	753	1 304	2 741	1 396	1 302	862	1 155	1 105	1 492	1 774	122						

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 IX	0,24	0,52	1,01	1,28	0,89	-	0,88	0,65	0,73	1,30	1,17
X	0,19	0,48	0,85	1,43	0,93	3,50	0,85	0,63	0,69	1,27	1,04
XI	0,18	0,48	1,23	1,36	2,00	0,59	0,82	0,61	0,68	1,26	0,94
XII	0,19	0,49	0,70		1,95	0,85	0,81	0,59	0,71	1,26	0,99
2009 I-XII	0,26	0,56	1,21	1,38	1,27	0,98	0,96	0,69	0,77	1,32	1,03
2010 I	0,24	0,52	0,97	-	1,56	0,58	0,79	0,61	0,71	1,26	0,93
II	0,25	0,57	1,15	-	1,54	0,99	0,77	0,60	0,73	1,28	0,97
III	0,25	0,60	1,22	-	1,70	1,45	0,75	0,61	0,71	1,21	1,07
IV	0,29	0,69	1,28	-	1,77	0,93	0,79	0,61	0,71	1,54	0,94
V	0,30	0,58	1,39	-	1,90	0,98	0,83	0,66	0,73	1,54	0,96
VI	0,31	0,80	0,97	0,70	0,97	1,30	0,86	0,68	0,72	1,31	1,00
VII	0,29	0,76	1,13	0,58	0,93	1,02	1,06	0,82	0,73	1,37	0,98
VIII	0,34	0,68	2,06	0,69	1,08	0,90	1,12	0,98	0,78	1,43	0,99
IX	0,36	0,66	1,93	0,61	1,13	0,83	1,23	1,02	1,04	1,50	1,20
X	0,38	0,64	1,50	0,85	1,56	0,69	1,24	1,08	1,20	1,46	1,21
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{X\ 2010}{IX\ 2010}$	106	97	78	139	138	83	101	106	115	97	101
$\frac{X\ 2010}{X\ 2009}$	200	133	176	59	168	20	146	171	174	115	116

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
X	1,90	1,90	1,89	1,85	1,90	3,64	10,88	-	-	4,10	3,28	5,09	6,65	4,32	4,91
XI	1,93	1,87	1,90	1,95	1,94	3,42	12,00	-	-	4,50	3,49	3,96	4,69	4,18	6,79
XII	1,93	1,90	1,92	1,97	1,97	3,45	-	-	-	-	3,84	3,69	3,76	3,70	9,37
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{XII\ 2010}{XI\ 2009}$	100	102	101	101	102	101	x	x	x	x	110	93	80	89	138
$\frac{XII\ 2010}{XII\ 2009}$	196	190	194	199	199	178	x	x	x	x	106	90	91	88	107

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2009 IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	-	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	-	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	-	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	-	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	-	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	-	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	-	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	-	1,76	2,14
IX	5,87	6,13	6,20	-	1,76	2,11
X	5,87	6,13	6,10	-	1,67	2,20
XI	5,83	6,13	6,10	-	1,77	2,26
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XI 2010</u> X 2010	99	100	100	x	106	103
<u>XI 2010</u> XI 2009	98	94	96	x	109	118

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
IX	3,11	5,30	3,98	-	-	-	6,51	4,83	6,22	9,79	8,34
X	3,07	5,23	5,07	-	-	-	6,76	4,49	5,92	7,63	8,25
XI	3,15	5,46	-	-	-	-	8,42	4,52	5,76	5,94	6,06
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XI 2010</u> X 2010	103	104	x	x	x	x	125	101	97	78	73
<u>XI 2010</u> XI 2009	162	158	x	x	x	x	110	97	101	100	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	-	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	-	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	-	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	-	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	-	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	-	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	-	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	-	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
IX	12,50	-	3,61	4,26	15,26	6,76	5,42
X	12,69	-	3,65	4,29	15,38	6,76	5,52
XI	12,69	-	3,66	4,30	15,56	6,76	5,53
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>XI 2010</u> X 2010	100	x	100	100	101	100	100
<u>XI 2010</u> XI 2009	103	x	99	100	103	99	98

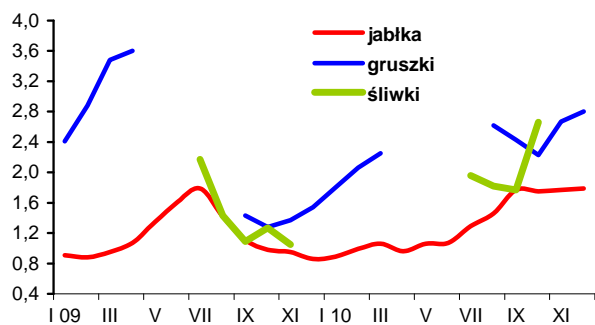
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

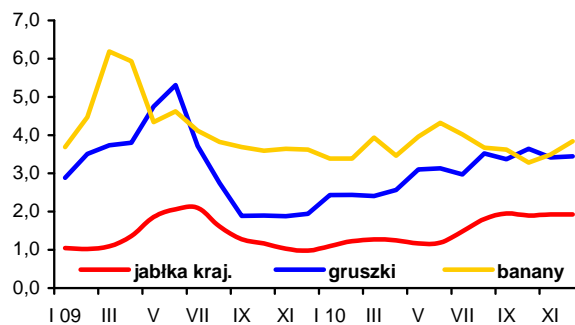
Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2009 II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45
IX	68	81	-	65	59	-
X	74	85	-	68	64	-
XI	75	73	-	64	66	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i, "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

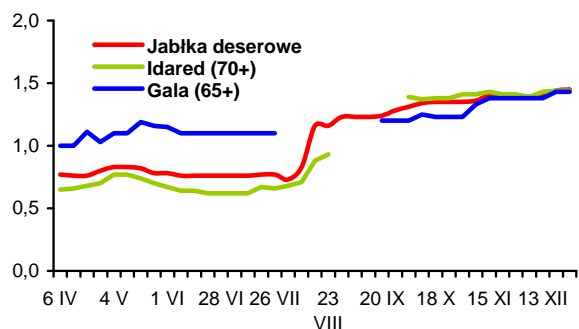
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych 2009 i 2010 r. (zł/kg)

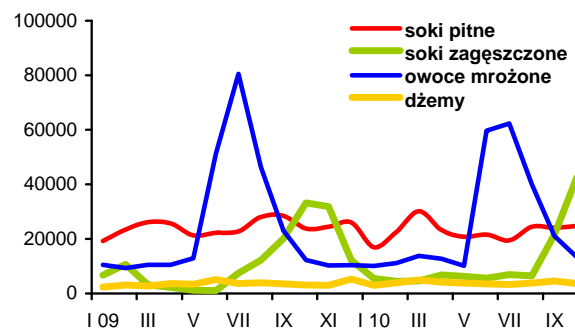
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 i 2010 r. (zł/kg)

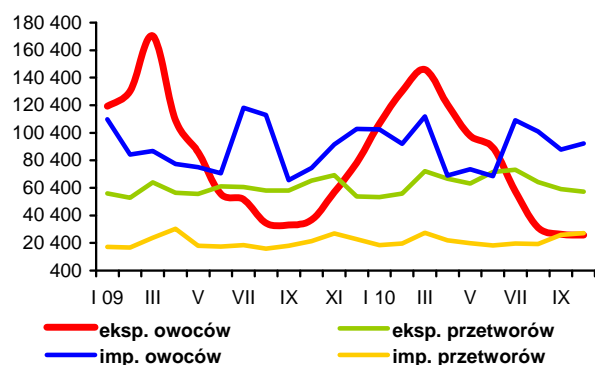
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od IV 2009 r. do XI 2010 r. (zł/kg)

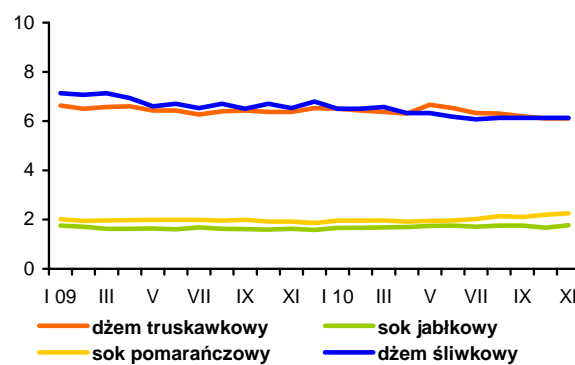
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009 i w 2010 r. (tony)

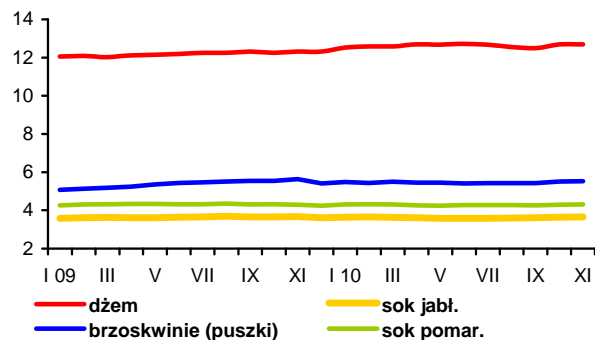
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2009 i 2010 r. (tony)

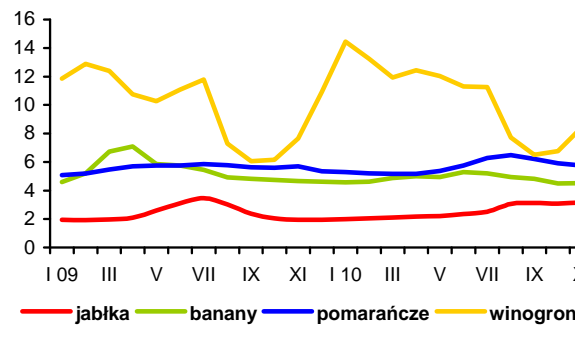
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Jadwiga Seremak-Bulge
Teresa Zdziarska

W listopadzie kontynuowane były podwyżki cen na wszystkich poziomach rynku, ale z mniejszą dynamiką niż w poprzednich 3 miesiącach. Przeciętna cena skupu wzrosła o 3% do 115,11 zł/100 l, a cena mleka standardowego o 4% do 118,87 zł/100 l. Łącznie w ciągu 6 miesięcy 2010 r. przeciętne ceny mleka w skupie podniesiono o prawie 14%. W listopadzie 2010 r. ceny mleka surowego w relacji 12-miesięcznej były wyższe o 16%, a w porównaniu z grudniem 2009 r. o 10%. Znacznie wyższe ceny otrzymywane przez rolników za mleko dotychczas nie przełożyły się na ceny bydła mlecznego. Na targowiskach ceny krów kształtują się poniżej 2,5 tys. zł., a jałówek około 1,5 tys. zł/szt średnio w kraju, a więc na poziomie 2009 r., kiedy ceny mleka były znacznie niższe.

Znacznie wolniej rosną ceny przetworów mlecznych na poziomie zbytu, a zwłaszcza detalu. Wprawdzie od maja ceny zbytu przetworów mlecznych szybko rosły, ale w okresie od stycznia do października wskaźnik wzrostu tych cen wyniósł tylko 102,5%. W listopadzie podniesiono ceny zbytu mleka spożywczego oraz twarogów i serów dojrzewających oraz śmietany. Ceny pozostałych przetworów nieznacznie spadły. W grudniu zarysowały się tendencje spadkowe cen zbytu wg notowań ZSRIR.

Na poziomie detalu ceny przetworów mlecznych bardzo wolno rosną od początku roku. W listopadzie ceny detaliczne nabiału i masła wzrosły średnio w porównaniu z październikiem o 0,4%, przy stosunkowo małym zróżnicowaniu dynamiki podwyżek poszczególnych grup przetworów. Nieco silniej od średniej podniesiono jedynie ceny serów dojrzewających, natomiast jak zwykle o tej porze roku wolniej rosły ceny jogurtów i napojów mlecznych, a desery mleczne oraz mleko skondensowane i w proszku nawet nieznacznie staniały. W porównaniu z grudniem 2009 r. ceny nabiału do listopada wzrosły średnio o 2,9%, a masła o 4,3%.

W konsekwencji szybszego wzrostu cen płaconych rolnikom za mleko, wzrósł udział mleka surowego w cenach detalicznych przetworów mlecznych.

Skup mleka w listopadzie zmalał o około 9% do ponad 652 l, ale był o 0,6% wyższy niż przed rokiem. Wysokie ceny mleka surowego i rosnąca konkurencja o surowiec sprawiają, że rosną ob-

roty mlekiem przerzutowym między mleczarniami. W październiku ponad 42% wyprodukowanego mleka płynnego stanowiło tzw. mleko przerzutowe (ponad 94 mln l). Od początku roku do listopada obrót tzw. mlekiem przerzutowym między mleczarniami przekroczył 1 mld l.

W październiku wzrosła produkcja wszystkich przetworów mlecznych z wyjątkiem chudego mleka w proszku (spadek o 26% w porównaniu z wrześniem) oraz serów dojrzewających. Zwiększona natomiast została produkcja serów topionych, mleka pitnego, pełnego mleka w proszku, śmietany, a także masła.

Wg nieostatecznych danych CAAC w październiku znacznie zmniejszył się eksport przetworów mlecznych. Jego wartość wyniosła 75,4 mln EUR, wobec ponad 100 mln EUR w poprzednim miesiącu oraz ponad 89 mln EUR przed rokiem. Zmniejszono wywóz wszystkich artykułów z wyjątkiem jogurtów i napojów mlecznych. Najsilniej, bo aż o 2/3 zmniejszono wywóz mleka chudego w proszku, o czym zdecydował brak surowca, bowiem ceny na świecie utrzymują się powyżej 2000 EUR/t. W sumie wywóz przetworów mlecznych w ekwiwalencie mleka surowego wyniósł w październiku niespełna 133 mln l wobec 184 mln l przed rokiem. Mniejszy był także import, którego wartość wyniosła w październiku br 12,6 mln EUR, wobec 15,1 mln EUR przed miesiącem i 16,7 mln EUR przed rokiem. Ograniczono przede wszystkim przywóz mleka w proszku, jogurtów i serów. Przywieziono natomiast więcej mleka i śmietany do dalszego przerobu oraz masła. W sumie wolumen importu wyrażony w ekwiwalencie mleka surowego wyniósł w analizowanym miesiącu 59 mln l. Zatem saldo handlu zagranicznego przetworami mlecznymi wyniosło w październiku br. ponad 46 mln EUR, wobec ponad 59 mln EUR przed rokiem i 64 mln EUR we wrześniu. W ciągu 10 miesięcy 2010 r. wartość eksportu sektora mleczarskiego przekroczyła 982 mln EUR, a importu 322 mln EUR. Wolumen eksportu i importu w ekwiwalencie mleka surowego wyniósł odpowiednio 1,8 i 0,7 mld l. Nadwyżka eksportu nad importem zmalała więc ilościowo o 12% do niespełna 1,1 mld l. Natomiast saldo wzrosło pod wpływem znacznie wyższych cen do prawie 660 mln EUR, wobec 548 mln EUR w analogicznym okresie przed rokiem.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2009 X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
IX	749,6	106,58	111,57
X	717,5	111,81	114,33
XI	652,2	115,12	118,87
Wskaźnik zmian w %			
<u>XI 2010</u> X 2010	90,9	103,0	104,0
<u>XI 2010</u> XI 2009	100,6	115,9	112,9

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 358,5	120,0	47,9	374,5	373,9	182,5	329,0	281,5
2009 I-XII	2 702,7	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	285,2
2009 ^a IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,7	5,6	2,4	42,9	24,4	13,6	28,4	19,4
II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,3
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	23,0
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,4
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
VIII	219,8	10,0	3,0	39,3	29,6	13,8	30,2	25,2
IX	217,9	8,5	2,5	39,8	26,7	14,7	30,0	23,4
X	219,9	6,3	2,8	39,8	27,1	14,8	30,1	22,3
Wskaźnik zmian w %								
<u>X 2010</u> IX 2010	100,9	74,1	112,0	100,0	101,5	100,7	100,3	95,3
<u>X 2010</u> X 2009	106,9	96,9	116,7	104,7	96,4	104,2	104,2	97,4

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii ^a 2-2,5% tł.	UHT ^a 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 X	1,50	1,75	7,82	9,35	13,34	13,69	0,77	5,38	8,54	11,73
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,96	14,97	0,77	5,45	8,57	12,47
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80	15,05	0,76	5,47	8,61	12,79
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	8,59	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	8,55	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	8,58	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	8,63	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	8,61	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	8,67	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	8,68	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	8,64	13,03
IX	1,52	1,78	9,51	12,61	14,81	15,75	0,81	5,54	8,69	13,36
X	1,52	1,87	9,35	12,71	15,09	15,96	0,80	5,57	8,73	13,60
XI	1,53	1,88	9,11	12,39	15,08	15,94	0,79	5,56	8,74	13,63
XII ^b	1,64	1,83	8,54	11,50	13,71	14,94	.	5,17	8,51	12,64
Wskaźnik zmian w %										
<u>XI 2010</u> <u>X 2010</u>	100,7	100,5	97,4	97,5	99,9	99,9	98,8	99,8	100,1	100,2
<u>XI 2010</u> <u>XI 2009</u>	102,0	108,0	106,1	124,4	100,8	106,5	102,6	102,0	102,0	109,3

^a od stycznia 2010 r. ceny mleka o zaw. 1,5-2% tł.; ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w okresie 20-26 XII 2010 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2009 X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	15,86
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,48
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	16,90
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	11,87	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	11,90	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	11,93	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	11,93	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	11,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,00	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	11,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	12,13	17,34
IX	2,05	2,66	13,19	3,09	4,22	0,68	1,10	1,56	12,14	17,62
X	2,05	2,64	13,05	3,09	4,26	0,69	1,10	1,56	12,26	17,81
XI	2,06	2,65	12,95	3,08	4,27	0,69	1,09	1,57	12,27	17,92
Wskaźnik zmian w %										
<u>XI 2010</u> <u>X 2010</u>	100,5	100,4	99,2	99,7	100,2	100,0	99,1	100,6	100,1	100,6
<u>XI 2010</u> <u>XI 2009</u>	101,5	99,3	101,9	99,0	109,5	100,0	99,1	100,0	103,3	108,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,9	141,2	17,7	290,7	107,3	27,0	38,9	9,9	57,4	21,2
2009 IX	10,9	12,7	1,2	26,4	9,5	2,6	3,4	1,0	4,1	1,2
X	10,8	12,3	1,0	25,4	10,3	1,9	3,9	1,4	3,6	1,4
XI	8,8	11,5	0,9	23,0	10,6	2,2	4,1	1,7	4,7	1,2
XII	6,2	9,5	0,8	21,6	9,1	2,3	3,3	1,3	6,7	1,5
2010 I	7,3	10,5	1,7	21,6	11,1	2,5	3,8	0,7	5,4	1,8
II	7,2	10,3	2,5	19,7	10,8	2,3	3,4	0,5	4,4	2,2
III	5,3	11,6	2,0	21,9	11,5	4,7	4,2	1,2	7,7	3,1
IV	6,6	11,8	3,0	21,0	10,4	3,4	3,5	0,8	4,8	1,9
V	13,3	12,3	3,2	18,9	10,8	3,9	3,9	1,2	6,9	3,0
VI	12,0	13,6	3,0	20,6	10,4	2,5	2,6	1,3	6,5	1,6
VII	14,4	12,8	1,5	23,7	10,4	2,2	2,7	1,3	4,3	2,9
VIII	8,9	14,2	1,6	10,4	10,0	3,4	2,8	0,8	5,6	2,7
IX	10,0	11,7	2,3	17,4	9,8	2,8	3,5	1,2	2,3	2,2
X	4,2	9,7	1,6	17,1	10,1	1,9	2,8	1,4	2,9	1,9
Wskaźnik zmian w %										
<u>X 2010</u> <u>IX 2010</u>	42,0	82,9	69,6	98,3	103,1	67,9	80,0	116,7	126,1	86,4
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	38,9	78,9	160,0	67,3	98,1	100,0	71,8	100,0	80,6	135,7

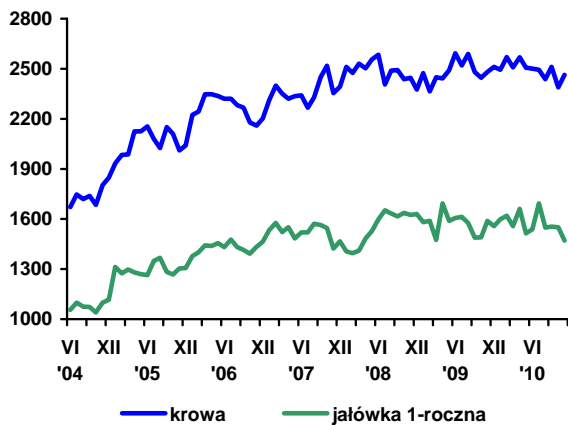
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

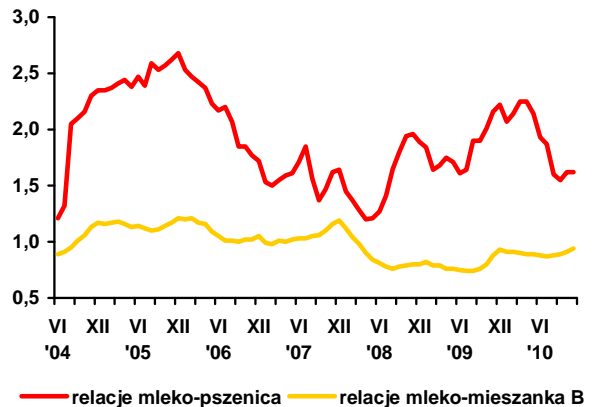
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 414	2 585	2 308	443	965	1 725	2 853	2 763	549	1 141
2009 IX	1 534	2 532	2 563	459	958	1 670	2 872	2 589	574	1 234
X	1 655	2 642	2 945	564	1 002	1 942	2 884	2 866	836	1 252
XI	1 730	2 855	2 898	612	991	2 322	2 871	2 990	764	1 245
XII	1 715	2 962	3 151	567	1 017	2 002	3 123	3 077	576	1 154
2010 I	1 775	2 660	2 840	500	951	1 861	2 830	2 729	462	1 039
II	1 865	2 792	2 706	539	991	1 929	2 986	2 569	561	988
III	1 823	2 754	2 828	552	978	1 691	2 902	2 937	487	1 042
IV	1 898	2 771	2 902	583	1 003	1 430	3 038	3 087	540	1 169
V	2 051	2 920	3 075	685	1 032	1 502	2 696	3 311	498	1 027
VI	2 001	2 848	3 270	661	956	1 885	3 078	3 281	537	1 027
VII	2 129	2 908	3 477	599	964	2 361	3 270	3 929	670	1 007
VIII	2 133	2 874	3 449	901	963	1 861	3 162	3 366	588	948
IX	2 213	2 957	3 413	654	1 010	2 407	3 311	3 531	1 067	1 110
X	2 083	2 993	3 547	669	992	2 159	3 223	4 066	1 064	1 149
Wskaźnik zmian w %										
<u>X 2010</u> <u>IX 2010</u>	94,1	101,2	103,9	102,3	98,2	89,7	97,3	115,2	99,7	103,5
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	125,9	113,3	120,4	118,6	99,0	111,2	111,8	141,9	127,3	91,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

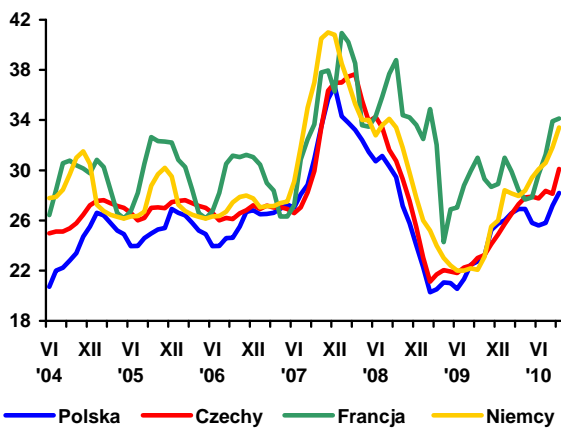
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

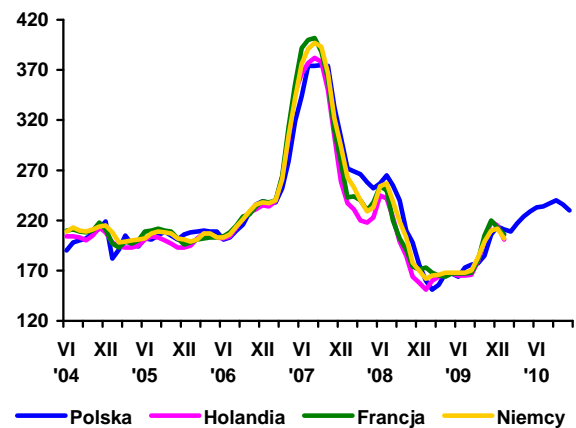
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

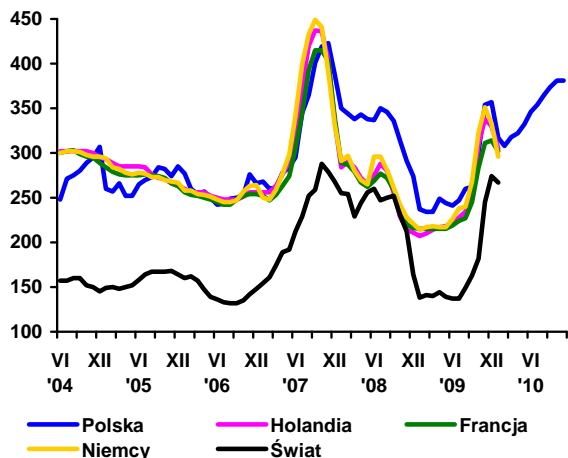
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

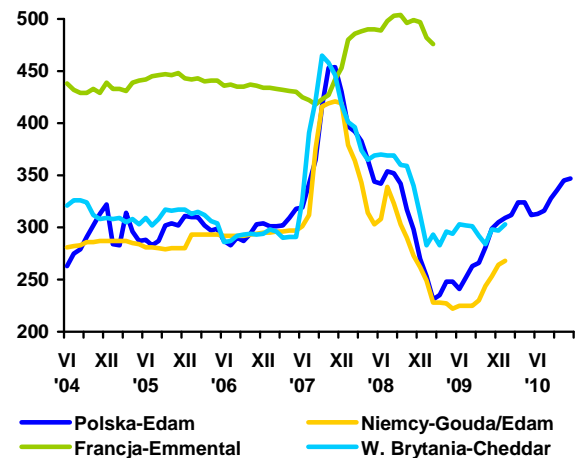
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W ostatnich miesiącach 2010 r. nastąpił znaczący wzrost cen skupu bydła. Od września do listopada wzrosły one o ok. 9% (do 4,92 zł/kg). Najwyższe ceny w listopadzie płacono w Polsce Centralnej (5,29 zł/kg), a najniższe w północnym regionie kraju (5,02 zł/kg). Również ceny mięsa wołowego były z miesiąca na miesiąc wyższe. Przeciętna cena zbytu wołowiny z kością wzrosła z 18,87 zł/kg we wrześniu do 18,93 zł/kg w listopadzie 2010 r. Na poziomie detalu wołowina staniała o około 1% (Tab. 2). Na odmienne tendencje w rozwoju cen zbytu i cen detalicznych wołowiny miał wpływ spadek cen detalicznych wielu asortymentów wieprzowiny i drobiu na rynku krajowym oraz jej rosnący eksport.

Wzrostowe tendencje utrzymały się również w grudniu. W końcu grudnia 2010 r. zakłady mięsne płaciły za żywca wołowy o ok. 4% więcej niż przed miesiącem (5,20 zł/kg). Wzrost cen sprzedaży ćwierci wołowych był większy i wynosił: ćwierci z buhajów do 2 lat 5,2%, a ćwierci z krów 7,7% (Tab. 3). Był to efekt silnego wzrostu cen wołowiny na rynkach UE. W końcu grudnia 2010 r. cena referencyjna tusz z młodego bydła wynosiła ok. 340 EUR/100 kg i była o 3,5 % wyższa niż przed miesiącem, w tym w Polsce wzrosła o ok. 2% (do 283,76 EUR/100 kg). Najwyższe ceny były: w Grecji (424,4 EUR/100 kg), we Włoszech (371,4 EUR/100 kg), w Niemczech (364,5 EUR/100 kg) i Danii (348,8 EUR/100 kg). Silny wzrost cen tego gatunku mięsa jest spowodowany epidemią pryszczycy w Turcji i decyzją tego kraju o redukcji ceł w imporcie żywca i mięsa wołowego z UE oraz mniejszym zaufaniem konsumentów do wieprzowiny wynikającym z pojawiających się ognisk świńskiej grypy w Europie i w Rosji.

Popyt na wołowinę i jej wysokie ceny na europejskim rynku sprawiły, że w ciągu dziesięciu miesięcy 2010 r. wpływy z polskiego eksportu mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wyniosły 568 mln EUR i były o ok. 10% większe niż przed rokiem. Eksport mięsa wołowego chłodzonego wzrósł o 5,7 tys. ton (do 179,1 tys. ton), a mięsa wołowego mrożonego o 9,1 tys. ton (do 32,6 tys. ton). Eksport na poza unijne rynki zbytu zwiększył się pra-

wie 4-krotnie do ok. 22 tys. ton, w porównaniu do analogicznego okresu 2009 r., natomiast do UE-27 był o 3,4 tys. ton mniejszy. W miesiącach styczeń–październik 2010 r. średnia cena eksportowanego mięsa wołowego chłodzonego wynosiła 2,7 EUR/kg i była o 3% wyższa niż przed rokiem, a mięsa wołowego mrożonego wzrosła o ok. 1% (2,55 EUR/kg). W ciągu dziesięciu miesięcy 2010 r. Polska sprzedała najwięcej mięsa do: Holandii (42,6 tys. ton), Włoch (50,6 tys. ton), Niemiec (36,1 tys. ton) i Hiszpanii (17,8 tys. ton). Udział państw UE-27 w wartości eksportu mięsa wołowego wynosił ok. 90%. Z państw trzech głównymi rynkami zbytu wołowiny były: Rosja (6,5 tys. ton), Turcja (5,7 tys. ton), Kazachstan (2,6 tys. ton). W 2010 r. ceny uzyskiwane w eksporcie bardziej zależały od asortymentu wołowiny niż od kierunku geograficznego wywozu. Ceny wołowiny chłodzonej w eksporcie do Włoch wynosiły 2,86 EUR/kg, do Turcji 2,89 EUR/kg, do Bośni i Hercegowiny 2,14 EUR/kg, a do Holandii 2,21 EUR/kg.

Eksport żywca wołowego i cielęcego wyniósł ok. 37 tys. ton (waga żywa) i był o ok. 26% mniejszy niż w miesiącach styczeń–październik 2009 r. Tak duży spadek wynikał z wysokiego udziału cieląt o wadze do 80 kg. Ich eksport wyniósł 275,5 tys. sztuk, a cena ok. 3 EUR/kg (waga żywa). Polska sprzedała najwięcej cieląt do: Holandii (125,1 tys. sztuk), Włoch (89,2 tys. sztuk), Hiszpanii (ok. 33 tys. sztuk). Eksport bydła wynosił w tym czasie ok. 95 tys. sztuk. Jednocześnie import żywca wołowego i cielęcego zwiększył się o ok. 60 % (do 6 tys. ton) i w ciągu dziesięciu miesięcy 2010 r. wyniósł 16,8 tys. sztuk, w tym cieląt 5,4 tys. sztuk. Realizowany był on na Litwie, a ceny cieląt wynosiły 219 EUR/sztukę.

Wzrost eksportu był możliwy dzięki większej produkcji wołowiny w II półroczu 2010 r., co umożliwiło wzrost skupu żywca wołowego z miesiąca na miesiąc. Od września do listopada 2010 r. wyniósł on 46 tys. ton i był o ok. 38 % większy niż przed rokiem.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
	II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
	III	11,8	15,8	1,1	12,3	1,5
	IV	10,6	17,0	1,3	13,0	1,0
	V	11,4	18,7	2,7	14,2	1,0
	VI	12,9	24,2	2,1	19,7	1,1
	VII	13,8	19,7	1,8	16,0	1,4
	VIII	12,6	20,0	1,6	15,2	1,0
	IX	14,2	22,7	2,3	23,0	1,5
	X	15,5	29,4	2,2	27,2	1,5
	XI	16,3				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
	II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
	III	4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48
	IV	4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49
	V	4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65
	VI	4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65
	VII	4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75
	VIII	4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66
	IX	4,48	8,06	18,70	20,53	4,58	4,17
	X	4,54	8,13	18,85	20,46	4,15	4,51
	XI	4,92	7,89	18,93	20,45	3,84	4,15
w % ceny	sprzed roku	109,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	108,3	-	-	-	-	-

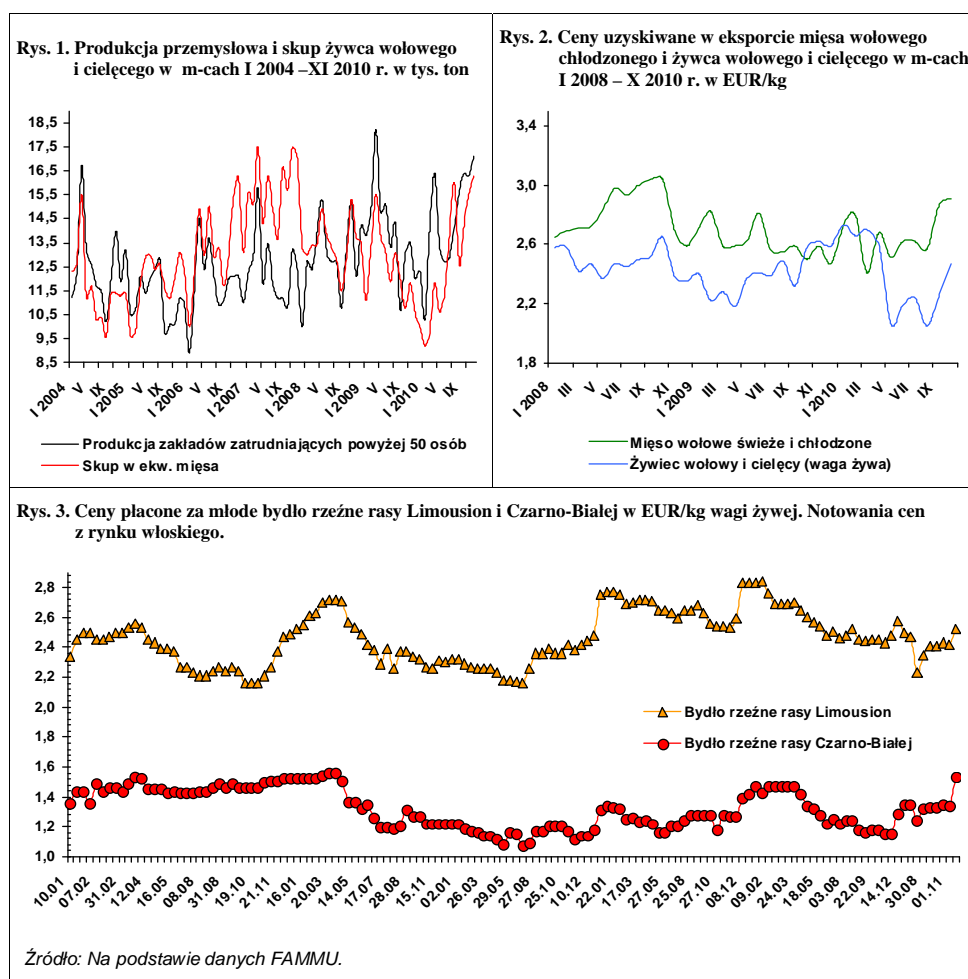
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,55	4,39	4,40	4,34	4,49	4,49	4,60	5,00	5,20
Byki	4,99	4,68	4,73	4,75	4,97	4,94	5,33	5,93	5,95
Krowy	3,69	3,60	3,67	3,47	3,64	3,63	3,60	3,69	3,80
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,67	9,16	9,57	9,46	9,22	9,04	9,29	9,54	9,64
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	10 125	9 774	9 773	9 627	9 975	9 838	10 281	11 426	12 046
Ćwierci z krów rzeźnych	7 942	8 136	8 175	7 486	7 746	7 761	7 667	7 749	8 332
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	315,75	308,39	307,76	305,90	311,38	314,02	314,92	328,48	340,05
Polska	262,47	235,86	230,41	229,20	245,27	245,58	244,58	278,26	283,76

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

W wyniku ukształtowania się korzystnych warunków cenowo-kosztowych w roku gospodarczym 2009/2010 (rekordowo wysokie ceny trzody od jesieni 2008 do jesieni 2009 i duży spadek targowiskowych cen zbóż w tym okresie) kilkuletnia redukcja pogłowia trzody ustąpiła tendencji wzrostowej. W końcu 2009 r. ujemna stopa zmian pogłowia wygasła, a następne dwa kolejne spisy wykazały stopę dodatnią. W lipcu 2010 r. pogłowiu trzody okazało się wyższe niż przed rokiem o 4%, choć nadal było niższe o około 20% niż kilka lat temu. Konsekwencją ożywienia chowu trzody jest jej rosnąca podaż, zwłaszcza w drugiej połowie 2010 roku. Apogeum tej podaży wystąpi prawdopodobnie w końcu I kwartału 2011 roku. Po tym okresie podaż będzie malała. Przewiduje się bowiem, że w lipcu 2011 r. pogłowiu będzie mniejsze, a wraz z nim zmaleje podaż żywca wieprzowego.

Głównym powodem załamania chowu trzody w roku gospodarczym 2010/2011 jest światowy nieurodzaj zbóż, w tym także w Europie i w Polsce. Spowodował on po żniwach dynamiczny z miesiąca na miesiąc wzrost cen zbóż. W listopadzie targowiskowe ceny żyta i jęczmienia były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 55 i 48%. W dodatku ceny skupu trzody w 2010 r. były niższe aniżeli w 2009 r. o 13%. Od żniw relacje cen trzody do cen pasz drastycznie pogarszały się. Przed żniwami relacja cen trzoda: żyto wynosiła 1: 10. W listopadzie zawężała się do 1: 6, a relacja cen trzoda: jęczmień z 1: 8,3 do 1: 5,3. Relacje te są tak wąskie, jak w latach 2007-2008, które charakteryzowały się silną i długotrwałą redukcją pogłowia i produkcji żywca wieprzowego.

W najbliższych miesiącach ekonomiczne warunki chowu nie powinny się znacząco pogarszać, ale też nie będą polepszać się. W okresie zimy na ogół obserwuje się małe zmiany cen zbóż. Ceny pasz przemysłowych mogą rosnąć z powodu rosnących kosztów surowcowych do ich przetwarzania. Od czerwca do listopada cena mieszanki PT-2 wzrosła o 8%, a cena Prowitu o 3%. Jak do tej pory wzrost cen pasz przemysłowych jest umiarkowany, ale ciągły.

O niekorzystnych warunkach ekonomicznych i niechęci do chowu trzody świadczą bardzo niskie od kilku miesięcy ceny prosiąt. W listopadzie 2010 r. były one niższe niż przed rokiem o około 40%. Spadku produkcji trzody należy się spodziewać także i w Unii Europejskiej, szczególnie w II półroczu 2011 roku. Co do jego wielkości istnieją różne opinie wychodzące z różnych źródeł i okresowo zmieniane.

Duże znaczenie dla splotenia wzbierającego się załamania chowu trzody w Polsce miałyby wyższy niż zazwyczaj poziom cen trzody w I kwartale. Szanse takie stwarza odwrócenie w październiku 2010 r. spadkowej tendencji średniej ceny żywca wieprzowego w Unii Europejskiej. Znaczący wzrost cen w Unii mógłby pociągnąć za sobą wzrost cen na polskim rynku, zwiększenie eksportu do krajów trzecich i zahamowanie importu.

Średnia cena trzody w Unii w październiku była wyższa o 1,2%, w listopadzie o 3,3%, a w grudniu o 5,5% aniżeli w analogicznych miesiącach poprzedniego roku. W IV kwartale średnia cena wyniosła 138,30 EUR/100 kg wagi poubojowej schłodzonej, wobec 136,1 EUR prognozowanej przez Komisję Europejską i była wyższa niż w IV kwartale 2009 r. o 3,5%.

W październiku 2010 r. komisja Europejska przewidywała, że w I kwartale 2011 r. przeciętna cena trzody kl. E w UE-27 wyniesie 135,54 EUR, a w II kwartale 143,16 EUR/100 kg wagi poubojowej i będzie wyższa odpowiednio o 1,5 i 1,9% niż w analogicznych okresach poprzedniego roku. Naszym zdaniem wzrost cen będzie większy. Jeśli nasze przewidywania potwierdzą się, to byłoby to korzystne dla polskich producentów, zwłaszcza przy względnie stabilnym kursie złotego względem euro (około 4 zł).

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	19,8	72,8	39,3	90,3	-19,5
II	91,7	95,2	28,9	91,2	38,0	116,9	-9,1
III	122,1	125,0	35,9	133,5	58,0	121,3	-22,1
IV	96,6	105,0	33,1	110,3	35,1	82,0	-2,0
V	106,9	127,3	40,0	135,1	40,5	95,7	-0,5
VI	107,4	123,0	43,1	143,7	42,3	87,4	0,8
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	43,2	167,4	42,7	84,6	0,5
VIII	105,5	123,2	42,0	172,8	45,5	94,0	-3,5
IX	116,0	125,1	43,4	131,7	48,1	110,3	-4,7
X	121,9	123,0	44,3	140,6	35,6	82,4	-8,7
XI	130,2	102,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123
IX	4,24	7,3	6,4	98,73	4,3	202,81	2,1	115
X	3,86	6,3	5,5	99,95	3,9	204,25	1,9	107
XI	3,81	6,2	5,3	101,44	3,8	205,07	1,9	102

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2009										
I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010										
I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8
IX	5,56	12,38	17,95	11,18	14,08	22,03	13,87	113,7	122,7	124,1
X	5,06	11,97	17,85	11,14	13,86	21,96	14,01	115,8	123,0	125,8
XI	4,99	11,83	17,72	11,06	13,66	21,84	13,78	115,5	123,3	124,6

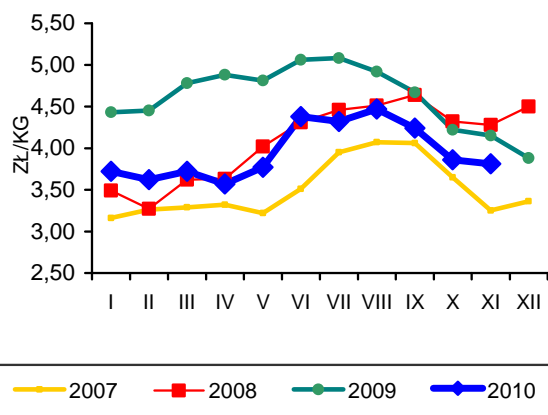
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynek cen trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

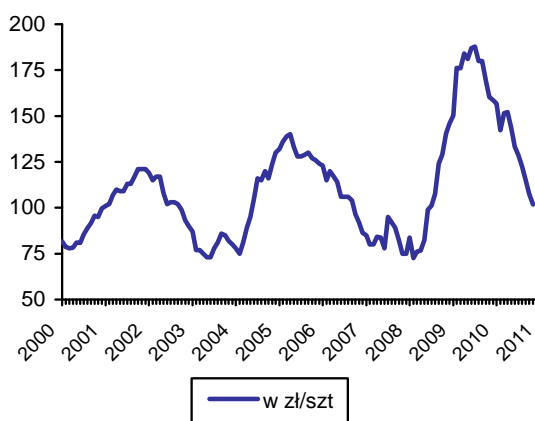
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2009							
I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010							
I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
VII	149,09;	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
VIII	150,71	151,91	153,21	135,57	100,8	98,7	112,1
IX	144,75	145,17	144,79	130,96	100,3	100,3	110,9
X	137,91	132,70	141,02	126,21	96,2	94,1	105,1
XI	137,39	131,23	144,62	126,23	95,5	90,7	104,0
XII	139,30	132,50	150,70	126,30	95,1	87,9	104,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

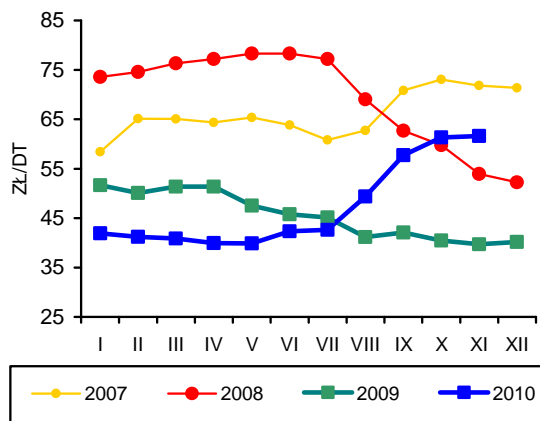
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

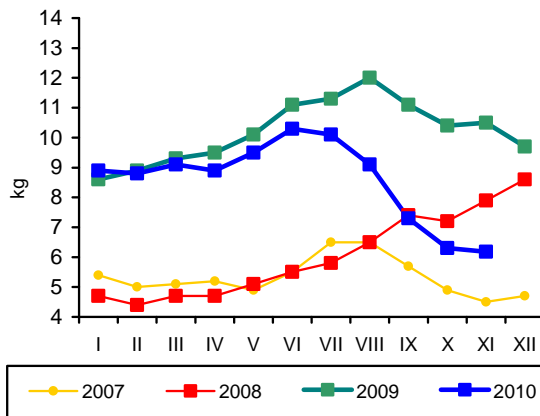
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

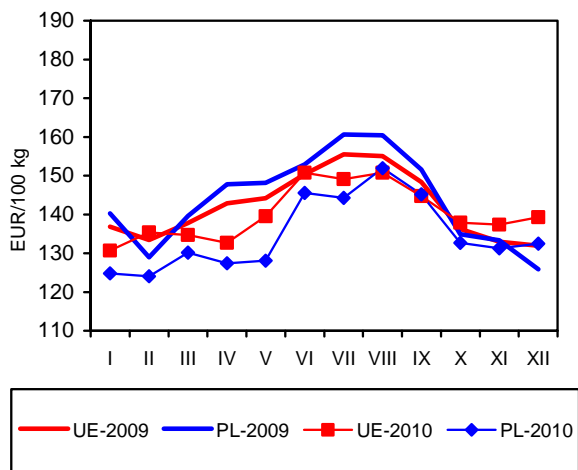
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

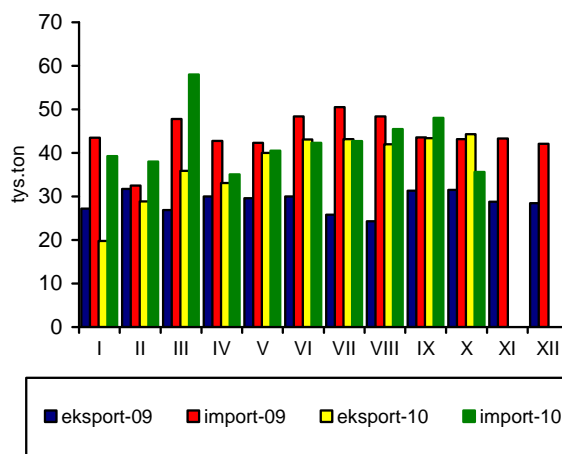
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W okresie od stycznia do listopada 2010 r., przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła 1246 tys. ton. Przewyższyła ona o 12,5% produkcję z analogicznego okresu roku poprzedniego. W listopadzie 2010 r., w zakładach drobiarskich zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 123 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 1,6% mniej niż w październiku.

W pierwszych dziesięciu miesiącach ubiegłego roku eksport znacząco przekraczał poziom wywozu z analogicznych miesięcy 2009 roku. Według danych wstępnych bazy IERiGŻ, wolumen wywozu mięsa drobiowego był w tym okresie o ok. jedną trzecią większy niż przed rokiem, natomiast importu obniżył się o ok. 20%.

W pierwszym półroczu 2010 r. przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwach domowych wyniosło 1,5 kg i w relacji rok do roku zwiększyło się o 1%. Konsumpcja wędlin drobiowych, według danych GUS, od dłuższego czasu kształtuje się na takim samym poziomie 0,21kg na jedną osobę.

Od czerwca 2010 r. rosła cena przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Tendencja taka utrzymała się także w listopadzie choć jej dynamika słabnie. Mieszanki pełnoporcjowe dla kurcząt brojlerów podrożały w relacji do października o 0,6%, a w relacji rok do roku, o 14%.

Wzrostowy trend cen skupu żywych kurcząt, obserwowany w pierwszym półroczu 2010 r. i w czasie lata, od września odwrócił się. Ceny żywych kurcząt zaczęły spadać. W grudniu 2010 r.

cenę skupu były zbliżone do poziomu sprzed roku. Średnia roczna cena kurcząt brojlerów była w 2010 r. o ok. 5% niższa niż przed rokiem, podobnie jak średnia roczna cena mieszanki pełnoporcjowej dla kurcząt. Relacje charakteryzujące opłacalność chowu nie zmieniły się. W skupie żywca indyczego w drugim półroczu 2010 r. miał miejsce wzrost cen. W grudniu za żywe indyki płacono o 11% więcej niż na początku roku i tyle samo co w listopadzie. Ceny pasz przemysłowych w relacji do poprzedniego miesiąca były wyższe o 0,6%.

W grudniu 2010 r. ceny zbytu tuszek kurcząt w zakładach drobiarskich obniżyły się w relacji do listopada o ok. 3%. W sektorze indyków ceny zbytu mięsa wzrosły o 12%. Jest to jednak głównie wzrost sezonowy, powtarzający się w grudniu.

W listopadzie 2010 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o prawie 55% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie Polska nadal należy do najtańszych. W okresie od stycznia do listopada 2010 r. przeciętna polska cena zbytu mięsa kurcząt, w przeliczeniu na euro, stanowiła ok. 75% średniej ceny w całej Unii Europejskiej. W listopadzie 2010 r. cena polska wzrosła w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku, o niespełna 4%, podczas gdy średnia cena unijna była wyższa o 9,5%. Poprawiła się więc przewaga konkurencyjna polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim, a głównym czynnikiem konkurencyjności pozostał niski poziom cen.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	96,5
III	94,3	94,9	95,1	98,1	118,0
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	101,0
V	91,6	96,2	99,1	97,0	139,0
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	112,0
VII	91,3	93,4	105	107,0	116,0
VIII	94,4	97,4	96	101,0	112,0
IX	94,9	95,6	101	105,0	119,0
X	101	109,0	108	113,0	125,0
XI	97,2	99,9	93	105,0	123,0
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	1246,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	2652	20217	27945
II	3219	2693	20607	28853
III	4140	3074	23169	32299
IV	4146	2636	22020	31432
V	3145	3387	25232	32049
VI	3640	2416	25163	34107
VII	3717	2700	25733	35850
VIII	2933	2572	22923	30060
IX	2865	3150	30012	36354
X	3611	2939	31274	36995
XI	2495		30693	
XII	1940		27977	
RAZEM	40032	28219	305021	325944

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46	1,50	0,21	0,21	0,21
III	1,48	1,49		0,21	0,23	
IV	1,58	1,60		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	1020	1044	1,17	1,26	3,05	2,84	4,81	4,29	6,91	6,06
II	1119	1045	1,19	1,34	3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	6,08
III	1149	1051	1,21	1,27	3,46	3,13	5,91	5,05	7,12	6,10
IV	1151	1030	x	1,28	3,50	3,15	5,42	4,69	7,28	6,26
V	1163	1018	1,25	x	3,40	3,22	5,69	5,19	6,95	6,28
VI	1204	1040	1,25	1,36	3,76	3,40	6,24	5,29	7,39	6,73
VII	1209	1057	1,26	1,36	3,64	3,31	5,78	5,43	7,33	6,56
VIII	1183	1105	1,25	1,29	3,65	3,53	5,73	5,53	7,22	7,04
IX	1151	1135	1,26	1,28	3,37	3,44	5,10	5,15	6,90	6,86
X	1117	1170	1,26	1,27	3,08	3,06	4,59	5,66	6,47	6,31
XI	1032	1177	1,25		2,95	3,00	4,44	5,62	6,11	6,06
XII	1019		1,26		3,02	3,02	5,07	5,45	5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00	5,50	4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50	5,50	4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60	5,50	4,94	4,44	7,70	7,79
IV	x	5,50	5,35	4,50	7,88	7,54
V	5,60	x	5,47	4,41	7,97	7,53
VI	5,60	5,60	5,44	4,68	7,86	7,75
VII	5,60	5,60	5,48	4,73	7,61	7,43
VIII	5,60	5,60	5,07	4,76	7,49	7,18
IX	5,50	5,52	4,95	5,06	7,57	7,14
X	5,50	5,50	5,01	5,01	7,60	7,17
XI	5,50		4,75	5,02	7,53	7,40
XII	5,50		4,56	5,02	8,37	8,31

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

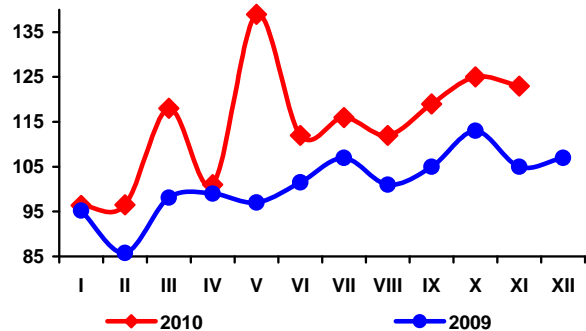
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

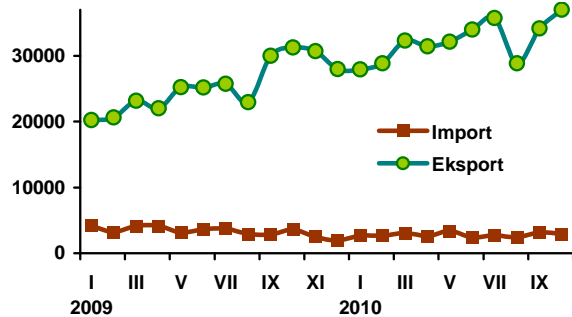
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20
IX	134,20	249,70	174,60	166,1	203,80	190,00	182,80	178,70
X	116,10	250,00	178,50	171,30	205,00	184,20	189,00	176,60
XI	112,60	249,90	178,20	171,70	208,00	181,00	170,00	174,40

Źródło: Dane MRiRW.

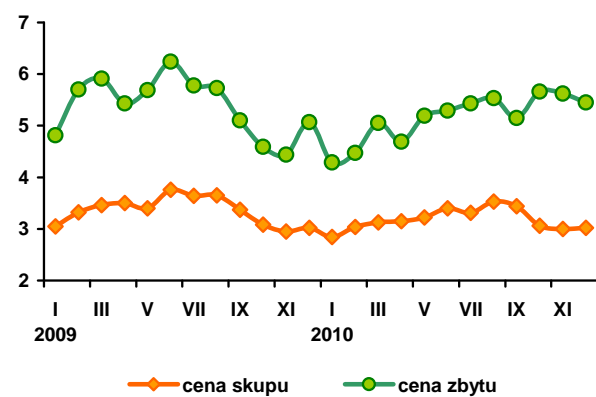
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

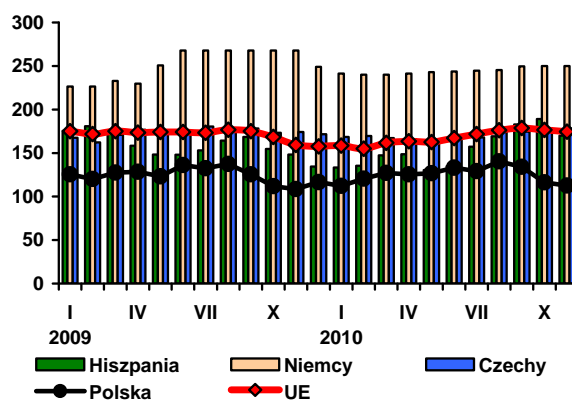
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

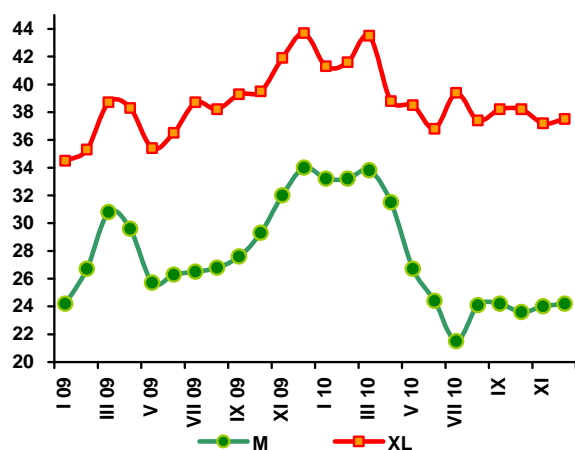
W 2010 r. ceny jaj spożywczych wykazywały spadkową tendencję, przy równocześnie dużej wahałości w krótkich okresach. W grudniu za jaja wszystkich klas wagowych płacono znacząco mniej niż przed rokiem. Spadek cen był najmniejszy w przypadku jaj bardzo dużych i dużych. Jaja klasy XL potaniały w relacji do grudnia 2009 r. o 14%, klasy L o 20%, klasy M o 29% a klasy S o 27%. Średnia cena zbytu jaj świeżych wyniosła w grudniu 2010 r. 27,23 zł za 100 sztuk i była zbliżona do ceny listopadowej, ale o 22% niższa niż notowana przed rokiem. W 2010 r. przeciętna cena sprzedaży jaj przez zakłady pakujące wahała się w przedziale od 0,27 zł/sztukę w końcu roku do 0,36 zł/sztukę w marcu. Zmienność w relacji do przeciętnej ceny rocznej wynosiła od -10% do +20%.

W 2010 r. ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego wykazywały również dużą wahałość. Po znacznym spadku, obserwowanym od początku roku do lipca, nastąpiło zahamowanie tej tendencji. W sierpniu i we wrześniu ceny skupu przemysłowego wzrosły, a w październiku ponownie się obniżyły. W listopadzie były znów o 6-7% wyższe niż w poprzednim miesiącu, a w grudniu o 8% niższe niż w listopadzie. Ceny jaj płacone przez zakłady przetwórcze w 2010 r. były bardzo niskie w relacji do roku poprzedniego.

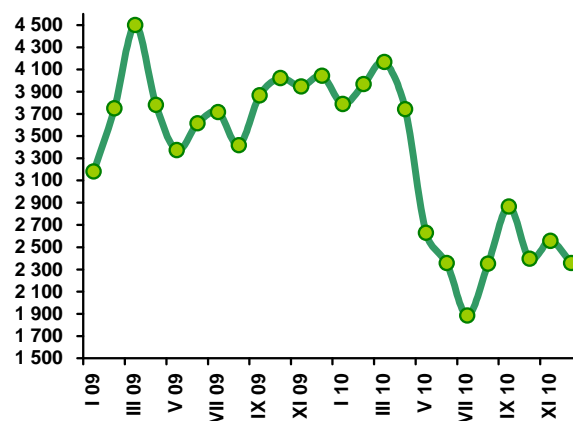
Według wstępnych danych IERiGŻ (na podstawie CAAC), w pierwszych dziesięciu miesiącach 2010 r. nastąpiło znaczące spowolnienie obrotów w handlu zagranicznym jajami konsumpcyjnymi. Eksport obniżył się o 21% w stosunku do tego samego okresu poprzedniego roku, a import o 41%. Eksport przetworów z jaj wyniósł ponad 12,6 tys. ton i był o 8,5% mniejszy niż w tym samym okresie 2009 roku. Natomiast import zwiększył się aż o 72% w relacji do poprzedniego roku, do 6,5 tys. ton. Nadal jednak był niemal o połowę mniejszy od wolumenu eksportu.

We wrześniu 2010 r. średnie ceny zbytu jaj w UE były o 6% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Od września 2009 r. do września 2010 r., jaja w UE potaniały średnio o 6,5%, podczas gdy w Polsce o 4,5%. Ceny polskich jaj kształtowały się na poziomie średnio o 6,4% wyższym niż przeciętnie w UE, na co wpłynęła zarówno wysokość cen krajowych, jak i zmiany kursu walutowego. W 2010 r. Polska należała do jednych z najdroższych producentów jaj spożywczych wśród ich głównych unijnych dostawców.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	2733	1692	10733	12384	292	581	1210	1124
II	1848	2795	10037	11040	249	731	1122	1557
III	1053	2404	11972	13086	233	926	1204	1721
IV	2362	1408	10695	10735	213	506	939	1102
V	1102	1267	12598	13018	235	637	980	1222
VI	2138	1009	13059	13977	228	500	1300	1154
VII	2560	956	11924	10165	219	509	1069	1353
VIII	2892	1297	11628	13291	248	607	1316	1087
IX	3020	1281	11167	14045	371	817	1018	1096
X	2521	1245	11671	12789	447	725	1477	1204
XI	3039		12275		515		1087	
XII	2531		11851		543		1073	
RAZEM	27800	16354	139610	124530	3793	6539	13795	12620

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70	43,50	34,40	37,10	30,80	33,80	27,00	30,10
IV	38,30	38,80	31,80	36,20	29,60	31,50	27,70	25,80
V	35,40	38,50	27,30	31,40	25,70	26,70	24,40	22,40
VI	36,50	36,80	30,30	29,90	26,30	24,40	24,80	19,20
VII	38,70	39,40	30,40	29,50	26,50	21,50	25,50	19,90
VIII	38,20	37,40	29,30	30,50	26,80	24,10	23,40	21,60
IX	37,70	38,20	32,90	30,20	27,60	24,20	24,30	20,20
X	39,50	38,20	34,50	28,90	29,30	23,60	21,80	19,10
XI	41,90	37,20	37,40	29,00	32,00	24,00	26,20	18,70
XII	43,70	37,50	36,10	28,90	34,00	24,20	25,20	18,30

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,97	90,80	103,23	74,88	55,66	100,17
IX	114,90	98,00	106,32	96,42	65,32	108,00

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W grudniu 2010 r. przeciętna cena jagniąt w Unii Europejskiej była niższa niż w grudniu 2009 roku. Wyniosła ona 614 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 15% niższa niż w grudniu 2009 r., a jej spadek był głębszy od oczekiwanego (10%). Wyższa niż przed rokiem była natomiast cena owiec ciężkich. W grudniu 2010 r. ukształtowała się ona na poziomie około 487 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 4% wyższa niż w grudniu 2009 roku. W Polsce przeciętna cena owiec ciężkich osiągnęła 383 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 6% niższa niż przed rokiem o tej porze.

W 2010 r. ceny jagniąt wykazywały tendencję spadkową mimo niższej produkcji (o 36 tys. ton, czyli o 4,5%¹) oraz mniejszego importu. W okresie I-X import żywca i mięsa owczego z krajów trzecich do UE wyniósł 212 tys. ton wagi poubojowej i był o 29 tys. ton, czyli o 12% mniejszy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Ponieważ w okresie tym wzrósł eksport, import netto wyniósł tylko 196 tys. ton i był o 16% mniejszy niż rok wcześniej. Tak duży ubytek podaży nie wywołał jednak wzrostu cen, gdyż mieliśmy do czynienia z równoczesnym spadkiem popytu. Komisja Europejska przewiduje, że w 2010 r. spożycie mięsa owczego może wynieść 2,08 kg/osobę i być niższe niż w 2009 r. o prawie 3%.

Wzrost cen owiec ciężkich ma natomiast związek ze spadkiem ich podaży i wzrostem cen w Wielkiej Brytanii, a więc u największego producenta owiec ciężkich. W okresie I-XI 2010 r. podaż mięsa owczego w Wielkiej Brytanii obniżyła się w stosunku do poprzedniego roku o 11%. Wywołało to wzrost cen owiec, który był tu znacznie większy niż w całej Unii Europejskiej. W I półroczu 2010 r. ceny te były o 13% wyższe, a w II półroczu o 14%, podczas gdy w Unii Europejskiej odpowiednio o 6 i 7%.

W 2011 r. tendencje rozwoju cen jagniąt i owiec ciężkich mogą się jednak odwrócić. Komisja Europejska przewiduje bowiem, że ceny jagniąt wzrosną o około 4%, a owiec ciężkich obniżą się o około 1%, podobnie jak w Wielkiej Brytanii.

Prognozowany wzrost cen jagniąt może być nadzieją dla polskich producentów. Trzeba jednak pamiętać, że oprócz cen na rynku unijnym, o cenach skupu owiec w Polsce decyduje także kurs złotego względem euro. W okresie I-XI 2010 przeciętna cena skupu wyniosła 6,41 zł/kg, wobec 6,45 zł/kg w analogicznym okresie 2009 roku. W II półroczu spadek cen był głębszy niż całym roku i wyniósł 3%.

22 grudnia 2010 r. ukazało się rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 1245/2010 otwierające wspólnotowe kontyngenty taryfowe w odniesieniu do owiec, kóz, mięsa baraniego i koziego na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku. Zgodnie z nim w 2011 r. do krajów Unii Europejskiej bez cła można przywieźć z krajów trzecich łącznie 284,7 tys. ton mięsa baraniego i koziego w ekwiwalencie tusz. Jest to nieznacznie więcej niż w 2010 roku, gdyż o 200 ton powiększony został kontyngent przyznany Chile, który zgodnie z porozumieniem o wolnym handlu między Unią Europejską a Chile jest od 2004 r. corocznie zwiększany o 10%. Pozostałe kontyngenty, w tym największy dotyczący Nowej Zelandii (228 tys. ton w ekwiwalencie tusz), nie uległy zmianie.

¹ Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w 2010 roku produkcja mięsa owczego w UE-27 może wynieść 768 tys. ton, co oznacza spadek w stosunku do 2009 roku o 36 tys. ton, czyli o 4,5%

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	918	76,2
II półrocze	1113	1075	850	79,1
Rok	2486	2280	1768	77,5

P – prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	52,1	71,9	105,0	61,3	12,4	x	x	900*
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	89,8	137,4	12,7	79,2	92,9	93,9	237,4	108,9	31,7	x	x	87,8
Import 2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
2010	29,0	25,4	58,6	70,7	11,6	57,2	10,1	26,7	39,4	10,0	x	x	400*
miesiąc roku poprzedniego = 100	39,4	564,4	67,1	295,8	17,4	104,2	79,6	16,7	92,5	23,5	x	x	67,3

** Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC*

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	XII	I	II	III	IV	V	VI	VIII	VIII	IX	X	XI
2008/2009	6,97	5,69	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88
2009/2010	7,95	7,72	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39	6,22	6,06	5,64
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,1	135,7	107,6	92,7	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5	101,6	98,7	95,9

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II	-	-	-	-	6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21
IX	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,23
X	-	-	-	-	6,00	1,52	12,8	3,24
XI	-	-	-	-	6,01	1,52	12,8	3,24

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2008/2009	36,15	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14
2009/2010	41,14	42,10	42,05	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66	43,50	43,70	43,79
miesiąc roku poprzedniego = 100	113,8	114,4	114,8	115,8	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0	103,5	105,3	106,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
UE-27												
2009	677,0	600,9	555,2	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	708,5	718,4
2010	634,9	568,0	576,1	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	626,2	627,4	615,6	614,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,8	94,5	103,8	102,3	96,4	95,0	91,9	92,2	88,8	85,1	86,9	85,5
Włochy												
2009	534,3	552,7	568,3	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	624,7	654,9
2010	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	542,2	549,6	564,8	545,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,1	86,1	89,1	84,2	86,7	85,7	80,8	80,2	78,0	82,4	90,4	83,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
UE-25												
2009	439,2	454,3	449,6	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,3	418,6	439,8	468,1
2010	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	459,5	449,3	466,6	487,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,5	106,0	107,6	105,8	103,4	101,7	105,7	111,0	109,1	107,3	106,1	104,1
Wielka Brytania												
2009	365,0	414,3	407,7	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	391,5	420,1
2010	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6	472,0	420,8	443,6	425,5	398,7	418,8	451,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	129,5	113,1	111,9	109,6	107,1	105,7	114,2	120,5	118,1	117,1	107,0	107,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2008/2009												
NZD/szt. 15 kg	74,00	73,50	75,30	78,81	82,2	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99
2009/2010												
NZD/szt. 15 kg	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52	90,2	91,50
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,00	90,2	88,8	83,7	81,13	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5	106,3	110,3

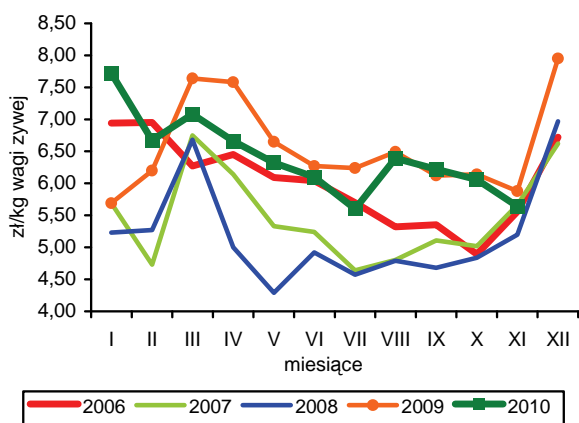
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

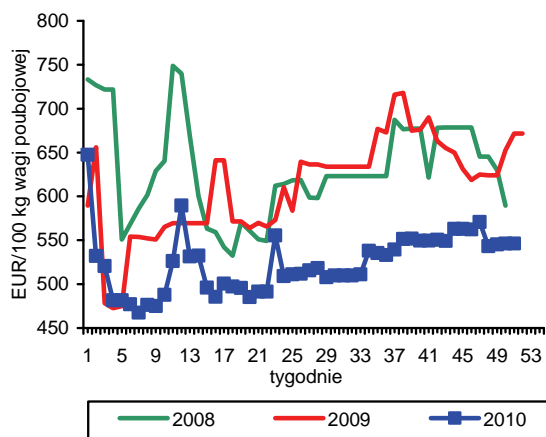
Wyszczególnienie	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	350	365	406	439	395	391	398	385	372	384	394	381
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	393	437	446	447	445	461	491	447	495	489	454	497
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,0	119,7	109,9	101,8	112,7	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3	115,2	130,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

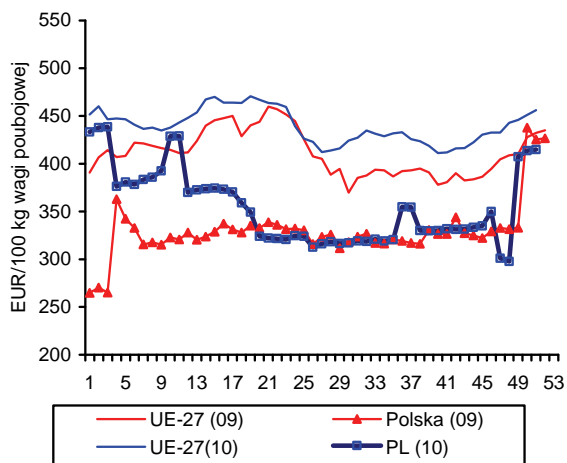
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

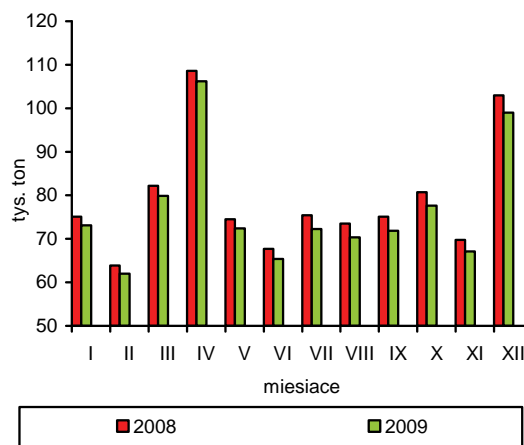
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

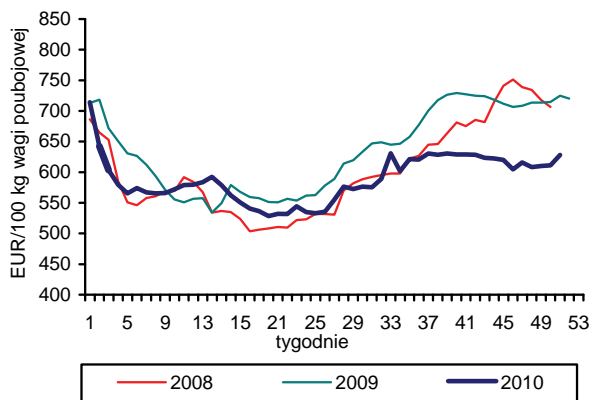
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

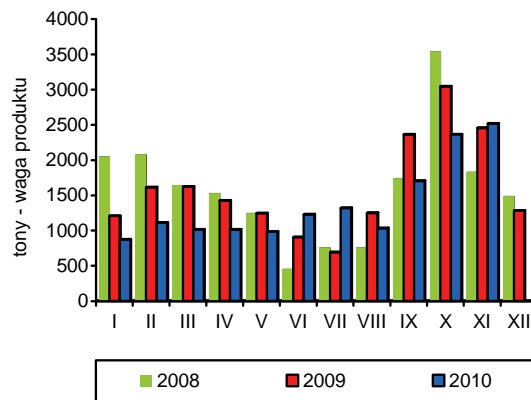
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku wyniosły w listopadzie 2010 r. zaledwie 4,5 tys. ton i były o ponad połowę niższe niż rok wcześniej. Ograniczono przede wszystkim wyładunki szprotów, które stanowiły niespełna 20% wielkości połowów zanotowanych w roku ubiegłym. Rybacy koncentrowali się natomiast na połowach śledzi i dorszy, które zwiększyły się odpowiednio o 75 i 35%. Trudne warunki pogodowe obserwowane w grudniu ub. r. pozwalają sądzić, że wykorzystanie kwot połowowych w przypadku dorszy może w skali roku nie przekroczyć 80%. W okresie styczeń-listopad rybacy odłowili ogółem 103,7 tys. ton ryb, tj. o 13% mniej niż przed rokiem. Zwiększyły się połowy śledzi i storni, przy dużym spadku połowów szprotów i podobnym poziomie wyładunków dorszy. W 2011 r. zwiększono limity połowowe dorszy (do 17,8 tys. ton¹), przy ograniczeniu kwot pozostałych gatunków: szprotów do 84,8 tys. ton, śledzi do 28,8 tys. ton i łososi do 15,7 tys. sztuk. Zmiany te nie będą miały prawdopodobnie wpływu na wielkość połowów, o których decydować będą przede wszystkim uwarunkowania rynkowe, czy program złomowania statków.

W październiku 2010 r. kontynuowany był wzrost produkcji ryb i przetworów rybnych w dużych zakładach przetwórstwa rybnego (zatrudniających powyżej 50 osób). Wyprodukowano 31,5 tys. ton produktów, tj. o blisko 23% więcej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Zwiększyły się przede wszystkim przetwórstwo ryb solonych, ryb wędzonych (oprócz łososi) oraz przetworów i konserw ze śledzi, makreli, sardynek i szprotów. Znaczny wzrost produkcji w drugim półroczu spowodował, że w okresie styczeń-październik 2010 r. wielkość przetwórstwa ryb zwiększyła się ogółem o 12% do 247,1 tys. ton. Mimo wzrostu wolumenu produkcji pogorszyła się sytuacja finansowa największych firm. Wpłynęło na to głównie ograniczenie sprzedaży na rynku krajowym (o 16,2% w okresie trzech kwartałów), czego nie do końca zdołał zrekomensować rosnący eksport (o 15,4%). W konsekwencji zysk netto obniżył się o 7% do 80,8 mln zł. Pozytywnym zjawiskiem jest natomiast znaczny wzrost odsetka firm, które osiągnęły w tym czasie zysk (z 62 do 76%).

W okresie styczeń-październik 2010 r. eksport sektora rybnego wyniósł 265,1 tys. ton o wartości 3,28 mld zł, co w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego oznacza wzrost odpowiednio o 3,3 i 15,2%. Różna dynamika zmian wolumenu i wartości wywozu wynika przede wszystkim z ograniczenia w 2010 r. tzw. eksportu burtowego – stosunkowo tanich ryb, ale mających znaczny udział w wielkości obrotów, przy jednocześnie dużym wzroście

eksportu produktów droższych, o wyższej wartości dodanej. Eksport ryb wędzonych i filetów rybnych zwiększył się w tym okresie o 17%, a przetworów i konserw o 6%. Produkty te stanowią 55% wielkości wywozu i ponad 90% jego wartości. Import ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w ciągu jedenastu miesięcy 366,2 tys. ton i był o blisko 15% większy niż rok wcześniej. Więcej sprowadziliśmy przede wszystkim ryb świeżych (o 31%), przetworów i konserw (o 20%) oraz filetów (o 10%). Wysokie ceny łososi powodują że wydatki na zakup ryb zwiększyły się w analizowanym okresie o 23,7% do 3,51 mld zł. Znacznie pogorszyło się saldo wymiany sektora które wyniosło -233 mln zł, wobec +10 mln zł rok wcześniej.

W listopadzie 2010 r. ceny detaliczne ryb, przetworów rybnych i owoców morza zwiększyły się w stosunku do miesiąca poprzedniego o 0,1% i były wyższe o 2,2% niż w listopadzie 2009 r. Wyższe tempo wzrostu dotyczyło ryb słodkowodnych (3,8-4,4%), niż ryb morskich oraz przetworów (2,0-2,5%). Mimo, że ryby należą do wolniej drożejących grup żywności, to pogorszyły się relacje cen do mięsa – głównego substytutu ryb, które w okresie roku potaniało o blisko 2,0%. Ryby relatywnie najbardziej zdrożały w porównaniu do mięsa wieprzowego. Spośród monitorowanych przez GUS cen w relacji rocznej największy wzrost cen odnotowano w przypadku mrożonych lub świeżych filetów z dorszy (o 9,0%), świeżych i mrożonych pstrągów (o 6,4%) oraz szprotów w oleju (o 5,4%). Mniej niż przed rokiem konsumenci płacili natomiast m.in. za mrożone filety z mintajów (o 5,0%), pang (o 4,0%), wędzone makrele (o 1,3%) i płaty śledziowe (o 0,5%).

Na rynkach światowych w grudniu 2010 r. ceny większości ryb były stabilne z tendencją do spadków. Wyjątek stanowiły łososi, których ceny po okresowym spadku powróciły do silnego trendu wzrostowego osiągając rekordowy poziom 6,20 EUR/kg (świeży patroszony). W 2011 r. będziemy prawdopodobnie obserwowali obniżki cen m.in. mintajów pod wpływem 50% wzrostu limitów połowowych. Na stabilnym poziomie pozostaną ceny makreli, a wzrosną ceny wietnamskich pang, w przypadku których niskie ceny płacone producentom przez przetwórców spowodowały ograniczenie podaży z wielu farm. Na ceny ryb w kraju ponownie duży wpływ będą miały wahania wartości złotego.

¹ Należy odliczyć 2,4 tys. ton w ramach przekroczenia kwoty połowów z 2007 r.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2009 X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
2010 ^a I	4 483	1 666	715	1 198	49	8 111	17 181	802
II	7 301	2 225	947	1 828	62	12 363	27 752	1 251
III	12 355	1 182	1 185	1 136	28	15 886	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	690
V	13 551	1 404	1 368	390	295	17 008	3 136	450
VI	3 452	3 102	1 178	978	254	8 964	207	-
VII	531	2 135	138	1 079	388	4 271	984	24
VIII	201	2 642	120	1 026	399	4 388	1 595	29
IX	816	2 518	664	953	257	5 208	2 030	106
X	1 215	3 591	1 315	841	108	7 070	795	50
XI	1 341	1 402	1 275	478	39	4 535	5 355	794
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XI 2010</u> <u>XI 2009</u>	18,1	176,1	134,9	55,3	27,5	44,7	76,0	92,6
<u>I-XI 2010</u> <u>I-XI 2009</u>	75,8	110,3	99,6	116,3	75,0	87,1	114,3	92,2

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2009 IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
VIII	643	2 205	6 688	12 068	7 012	914	700	21 604
IX	1 081	3 323	10 114	15 384	8 887	1 064	759	29 902
X	929	3 368	10 998	16 237	9 098	1 056	1 070	31 532
Wskaźnik zmian (%)								
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	102,9	113,4	130,6	121,1	120,0	157,4	132,4	122,7
<u>I-X 2010</u> <u>I-X 2009</u>	128,4	105,5	122,8	107,8	104,7	98,6	123,2	112,3

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2009 IX	21,6	8,0	3,7	3,0	4,8	37,7	16,1	8,2	3,5	7,2
X	23,7	7,9	4,3	3,7	5,8	40,2	19,7	6,4	3,0	8,9
XI	31,9	8,9	5,2	4,4	7,0	51,3	25,0	8,1	3,8	11,7
XII	31,1	9,1	3,7	3,0	7,8	45,4	20,7	7,2	3,5	10,7
2010 ^{ab} I	26,3	7,4	4,0	2,5	8,4	37,0	15,8	6,4	3,2	9,0
II	23,2	8,0	4,6	2,6	1,8	40,5	16,1	7,4	3,5	10,7
III	32,6	9,5	6,1	3,8	5,1	48,6	20,0	9,3	3,7	10,6
IV	34,7	7,4	4,4	2,5	11,3	31,8	11,1	5,7	2,8	9,6
V	34,6	6,9	4,0	2,7	7,6	31,7	10,3	7,4	3,1	8,4
VI	25,4	7,3	5,4	2,7	3,7	30,0	11,0	5,0	2,7	8,1
VII	22,4	7,0	3,7	2,4	5,9	27,0	9,0	5,4	3,0	7,2
VIII	19,6	6,6	3,7	2,7	4,9	31,4	13,7	4,4	3,4	7,1
IX	23,6	7,8	4,3	2,9	5,6	41,1	18,5	7,4	4,1	8,0
X	22,6	8,5	5,0	3,2	2,2	47,2	21,5	8,2	4,0	10,6
Wskaźnik zmian (%)										
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	95,4	107,6	116,3	86,5	37,9	117,4	109,1	128,1	133,3	119,1
<u>I-X 2010</u> <u>I-X 2009</u>	103,2	105,7	116,2	117,2	88,6	114,8	110,0	101,7	119,2	132,9

^a wraz z eksportem z burt statków oszacowany na podstawie danych Centrum Monitoringu Rybołówstwa, ^b dane wstępne, Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	-	8,84	12,02	10,01
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2009 IX	3,92	3,71	4,74	4,97	4,52	6,37	-	8,19	12,96	9,22
X	3,72	3,70	5,07	4,41	4,44	5,45	-	7,96	13,97	9,17
XI	3,89	3,79	4,30	4,12	4,25	5,48	-	7,76	13,81	9,28
XII	3,76	3,46	3,87	3,89	4,32	5,43	-	7,84	14,28	9,48
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,88	3,93	6,60	6,34	8,13	15,73	9,58
II	3,36	3,38	4,10	3,90	4,21	5,96	5,53	7,93	16,37	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,61	9,05
IV	3,39	3,22	3,80	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,98	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,84	8,74
VI	3,71	3,30	3,96	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,70	10,07
VII	3,85	3,25	3,62	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,26	11,02
VIII	3,79	3,46	3,76	5,64	4,38	6,46	6,23	10,41	19,71	10,72
IX	3,74	3,60	4,91	4,47	4,29	6,40	5,90	10,03	19,06	10,56
X	3,80	3,77	4,97	6,64	4,37	5,80	5,61	9,88	19,26	10,24
Wskaźnik zmian (%)										
<u>X 2010</u> <u>X 2009</u>	102,2	101,9	98,0	150,6	98,4	106,4	x	124,1	137,9	111,7
<u>I-X 2010</u> <u>I-X 2009</u>	88,3	93,6	78,6	90,9	92,9	87,0	x	95,4	123,1	91,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2009 IX	8,36	15,54	15,28	22,62	42,10	35,73	47,85	10,01	-
X	8,00	14,77	13,72	18,60	42,21	36,25	44,32	9,65	0,57
XI	8,26	15,62	17,70	21,59	37,53	35,56	39,96	9,99	0,57
XII	7,64	18,14	21,95	18,71	46,18	35,04	43,91	10,27	0,59
2010 ^a I	7,75	16,95	21,99	17,24	44,53	34,96	47,15	-	0,57
II	7,60	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,91	-	0,55
III	7,74	15,17	16,74	18,01	40,97	33,58	49,70	9,49	0,50
IV	6,91	16,46	17,48	19,32	42,51	33,58	49,50	-	0,50
V	7,52	17,16	17,38	11,65	45,47	35,41	47,46	-	0,49
VI	7,81	17,18	20,46	18,73	46,56	40,28	56,22	10,41	0,45
VII	7,46	18,48	20,26	22,07	46,83	35,79	38,70	-	0,54
VIII	9,64	15,87	17,54	22,23	45,64	35,07	39,81	-	-
IX	7,51	19,47	19,02	21,84	46,36	35,44	46,68	10,02	0,50
X	7,45	19,28	19,05	19,83	46,39	37,85	39,16	12,51	-
Wskaźnik zmian (%)									
X 2010 X 2009	93,1	130,5	138,8	106,6	109,9	104,4	88,4	129,6	x
I-X 2010 I-X 2009	87,5	107,5	103,4	83,8	107,1	93,5	95,7	97,8	102,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII	9,29	-	10,26	59%	10,77	64%	8,44	55%	6,50	72%	7,66	70%
2009 X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
IX	9,61	-	11,62	62%	11,49	65%	7,06	46%	6,37	69%	7,16	65%
X	9,41	-	11,96	64%	11,42	64%	7,18	47%	6,36	69%	7,18	64%
XI	9,59	-	12,02	63%	11,44	64%	7,05	47%	6,43	70%	7,18	64%
Wskaźnik zmian (%)												
XI 2010 XI 2009	102,9	x	115,6	x	107,8	x	85,5	x	96,0	x	92,9	x
I-XI 2010 I-XI 2009	100,5	x	107,4	x	99,6	x	81,8	x	98,6	x	94,5	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w oleju.	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2009 X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	19,48	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	19,84	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
IX	17,70	12,75	15,27	21,60	71,50	10,34	14,83	18,39	20,72	26,41	11,10	-
X	17,81	12,70	15,14	21,66	72,20	10,43	14,66	18,35	20,92	26,53	11,14	13,91
XI	17,85	12,59	15,10	21,75	72,10	10,35	14,76	18,19	20,92	26,53	11,16	13,91
Wskaźnik zmian (%)												
<u>XI 2010</u> <u>XI 2009</u>	102,7	96,0	95,0	109,0	102,1	102,3	98,7	103,6	105,4	103,4	99,5	104,1
<u>I-XI 2010</u> <u>I-XI 2009</u>	103,1	96,6	100,8	111,8	107,3	104,2	100,6	108,5	110,0	106,2	101,2	102,6

Źródło: Dane GUS.

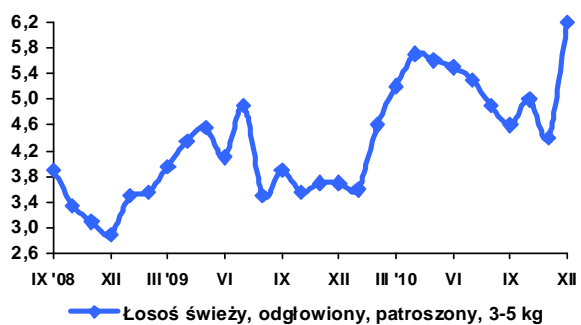
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
I-VI 2008	2,43	1,20	0,39	0,29	0,25	0,30
I-VI 2009	2,48	1,12	0,40	0,32	0,26	0,38
I-VI 2010	2,40	1,06	0,41	0,33	0,25	0,35
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-VI 2010</u> <u>I-VI 2009</u>	96,8	94,6	102,5	103,1	96,2	92,1

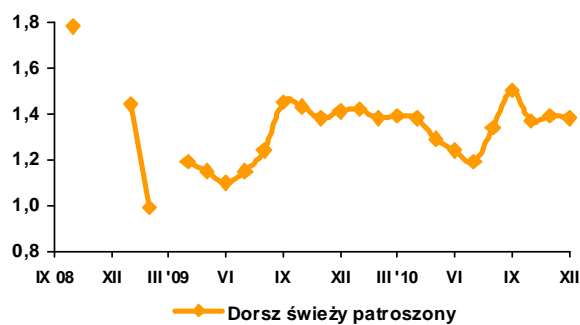
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

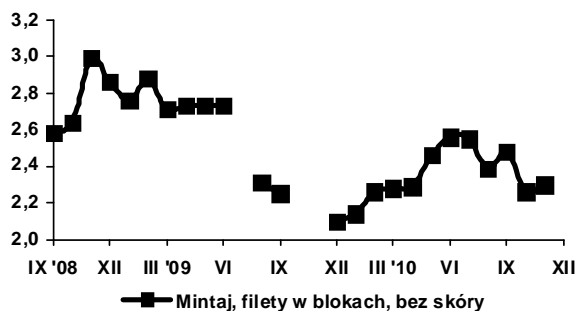
Rys. 1. Cena łososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

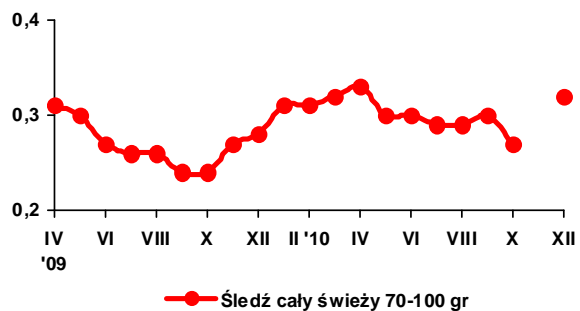
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

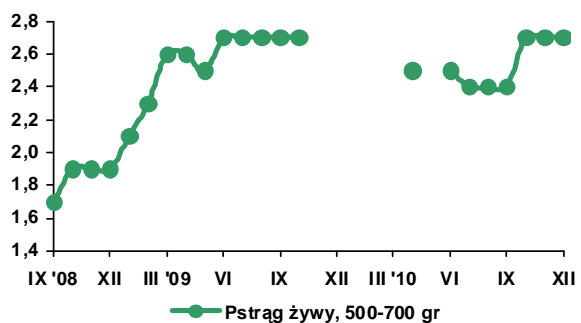
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

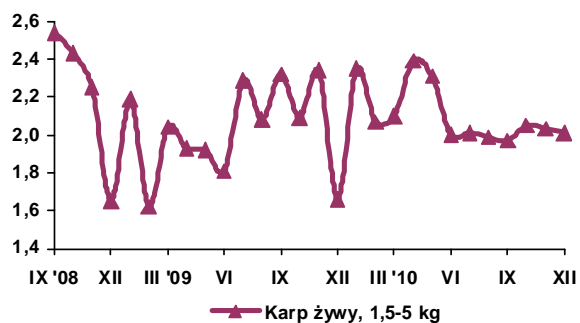
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

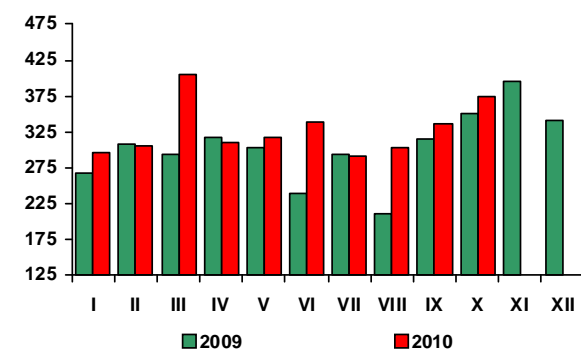
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

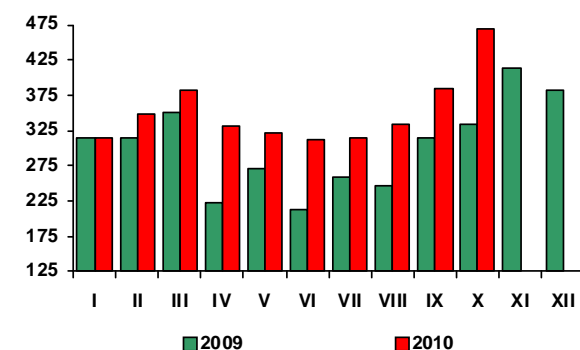
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W listopadzie 2010 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny detaliczne żywności wzrosły o 0,2%. Zdecydował o tym głównie wzrost cen warzyw (o 4,2%), mąki (o 2,5%) oraz olejów roślinnych i serów dojrzewających (po 0,7%). Zwiększyły się także ceny pozostałych artykułów mleczarskich, masła, margaryn i pieczywa (po 0,4%) oraz jaj (o 0,3%). Nieznacznie podrożały ryby i przetwory rybne (o 0,1%). Obniżyły się ceny owoców (o 2,1%) oraz mięsa i przetworów mięsnych (średnio o 0,8%), w tym mięsa drobiowego o 2,6%, wieprzowego o 1,1%, a przetworów mięsnych o 0,3%, przy wzroście cen wołowiny o 0,3%. W grupie warzyw najbardziej zwyżkowały ceny ogórków świeżych (o 58%), pomidorów (o 22,2%), sałaty (o 7,3%), kalafiorów i cebuli (po 4%). Spośród owoców potaniały głównie owoce cytrusowe (o 15,1%) i śliwki (o 9,3%), przy wzroście cen pozostałych owoców krajowych i bananów.

W listopadzie 2010 r., w porównaniu z listopadem 2009 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 4,3%, w tym żywności 4,7% i był około dwukrotnie wyższy od stopy inflacji (2,7%). Był on najwyższy spośród wszystkich grup towarów i usług konsumpcyjnych. W tempie przewyższającym stopę inflacji wzrosły także ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,8%), towarów i usług związanych z transportem (o 3,7%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 7,2% oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 3,6%), w tym nośników energii o 5,2%. W stopniu zbliżonym do średniego wskaźnika cen konsumpcyjnych podrożały towary i usługi w zakresie ochrony zdrowia oraz restauracji i hoteli (po 2,9%), jak również edukacji (o 2,4%). Spadły natomiast bezwzględne ceny odzieży i obuwia (o 3%), towarów i usług w zakresie łączności (o 1,2%) oraz rekreacji i kultury (o 1,1%).

W listopadzie 2010 r., z powodu nieudanych zbiorów, dużo droższe niż przed rokiem były warzywa (o 27,9%) i owoce (o 16,7%). Wzrostowi cen warzyw sprzyjał dynamiczny wzrost eksportu. W porównywanych okresach ceny ziemniaków wzrosły średnio o 48,8%, a warzyw świeżych o 33,8%, w tym kapusty o 65,2%, pomidorów o 49%, ogórków o 31%, cebuli o 27%, sałaty o 22%, a marchwi, cebuli i kalafiorowatych po ok. 12-15%.

W listopadzie 2010 r. łączne ceny owoców drzew, krzewów i roślin jagodowych ukształtowały się na poziomie o ponad 45% wyższym, niż rok wcześniej. Ceny jabłek zwiększyły się o 63%, gruszek o 60%, a śliwek i pozostałych owoców pestkowych po 45%. W grupie owoców południowych nieznacznie podrożały owoce cytrusowe (o 0,5%), a potaniały banany (o 2,5%) i owoce pozostałe (o 9,5%).

W listopadzie 2010 r., w ujęciu rocznym, istotnie zwiększyły się ceny pieczywa i produktów zbożowych (6,6%), głównie za sprawą znaczącego wzrostu cen mąki (o 11,9%) i pieczywa (o 9,5%). Ceny tłuszczów jadalnych wzrosły średnio o 3,3%, w tym masła o 7,9%, margaryn o 3,2%, przy niewielkim wzroście cen olejów roślinnych (o 0,7%) i spadku cen tłuszczów wieprzowych (o 5,9%). Za artykuły mleczarskie w listopadzie 2010 r. konsumenci musieli zapłacić średnio o 3,3% więcej, w tym za sery dojrzewające o 7,4% więcej niż rok wcześniej. Łączny wzrost cen cukru, dżemów, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych wyniósł 2,7%, w tym cukru 3,6%. W listopadzie 2010 r. tańsze niż przed rokiem były artykuły mięsne (o 1,9%) i jaja (o 0,2%). Spadły ceny mięsa wieprzowego (o 4,7%), przetworów mięsnych (o 1,4%) i drobiu (o 0,5%), przy wzroście cen wołowiny (o 0,5%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności w okresie styczeń-listopad 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu 2009 r., wyniósł 2,7% i był nieco wyższy niż cen konsumpcyjnych ogółem. Wzrosły ceny wszystkich podstawowych grup produktów żywnościowych, z wyjątkiem mięsa i jego przetworów oraz cukru. Najbardziej podrożały: masło (o 16,1%), warzywa (o 13,5%), owoce (o 13,2%) i sery dojrzewające.

W listopadzie 2010 r. pogłębiła się spadkowa tendencja popytu na żywność. W okresie styczeń-listopad 2010 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2009 r., sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zmalała o 2,7% (w cenach stałych), wobec wzrostu o 5,7% odpowiednio rok wcześniej.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2010 r.

Wyszczególnienie	XI 2010			I-XI 2010
	X 2010=100	XI 2009=100	XII 2009=100	I-XI 2009=100
O G Ó Ł E M	100,1	102,7	102,8	102,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,2	104,3	103,9	102,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,6	103,8	103,7	105,4
Odzież i obuwie	100,0	97,0	97,6	96,1
Mieszkanie	100,2	103,6	103,5	103,3
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	104,3	104,2	103,8
w tym nośniki energii	100,3	105,2	105,1	104,0
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	100,7	100,7	101,3
Zdrowie	100,1	102,9	102,8	103,0
Transport	99,8	103,7	104,2	106,1
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	100,3	107,2	108,9	111,6
Łączność	100,0	98,8	99,7	98,6
Rekreacja i kultura	99,8	98,9	100,6	99,6
Edukacja	100,1	102,4	102,4	102,7
Restauracje i hotele	100,3	102,9	102,8	103,3
Inne towary i usługi	100,1	101,7	101,5	102,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w listopadzie 2010 r.

Wyszczególnienie	XI 2010			I-XI 2010
	X 2010=100	XI 2009=100	XII 2009=100	I-XI 2009=100
Żywność (bez napojów)	100,2	104,7	104,2	102,7
Pieczywo i produkty zbożowe	100,5	106,6	106,6	102,4
Pieczywo	100,4	109,5	109,4	103,0
Ryż	99,2	93,8	94,8	94,7
Makarony	99,9	101,6	101,5	101,3
Mięso i przetwory	99,2	98,1	99,1	98,6
Mięso wieprzowe	98,9	95,3	96,8	95,2
Mięso wołowe	100,3	100,5	100,7	103,9
Drób	97,4	99,5	101,5	95,6
Przetwory mięsne i wędliny	99,7	98,6	99,3	100,5
Ryby	100,1	102,2	102,4	103,9
Mleko, sery i jaja	100,4	102,8	102,1	102,3
Artykuły mleczarskie	100,4	103,3	102,9	101,7
Mleko	100,4	101,3	101,0	100,4
Sery twarogowe	100,4	103,3	103,7	101,3
Sery dojrzewające i topione	100,7	107,4	105,7	105,0
Jaja	100,3	99,8	97,5	106,2
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,4	103,7	102,1	105,8
Masło	100,4	107,9	104,3	116,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,6	94,1	94,9	96,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,4	103,2	102,1	102,9
Oleje roślinne	100,7	100,7	101,0	97,5
Owoce	97,9	116,7	115,1	109,2
Jabłka	102,7	162,9	163,2	113,2
Owoce cytrusowe	84,9	100,5	107,2	103,7
Banany	101,4	97,5	97,9	89,2
Warzywa	104,2	122,9	115,6	113,5
Ziemniaki	101,1	148,8	143,0	126,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,7	102,7	103,4	98,7
Cukier	98,6	103,6	106,2	87,9
Napoje bezalkoholowe	100,2	100,7	100,8	102,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	
Mięso	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	
Ryby	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	
Mleko, sery, jaja	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	
Tłuszcze	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	
Owoce	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	
Warzywa	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	
Cukier	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	
III. Średnia płaca ^a	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

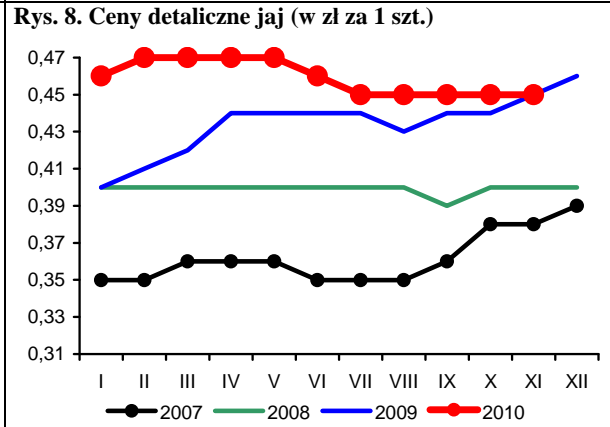
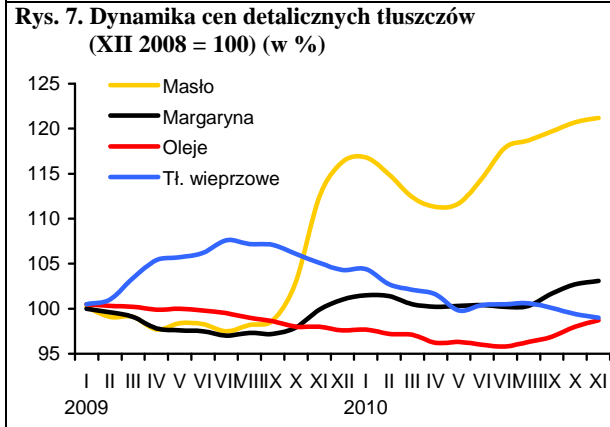
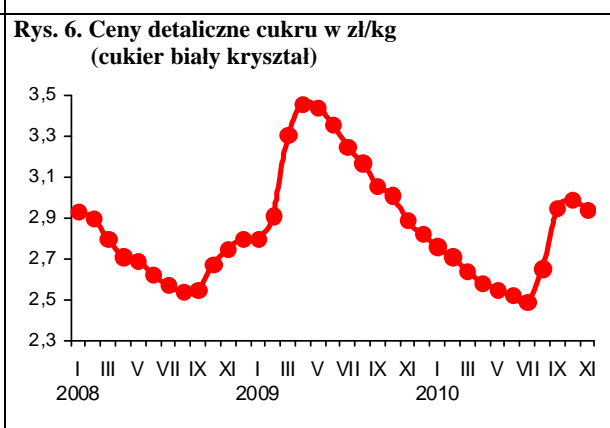
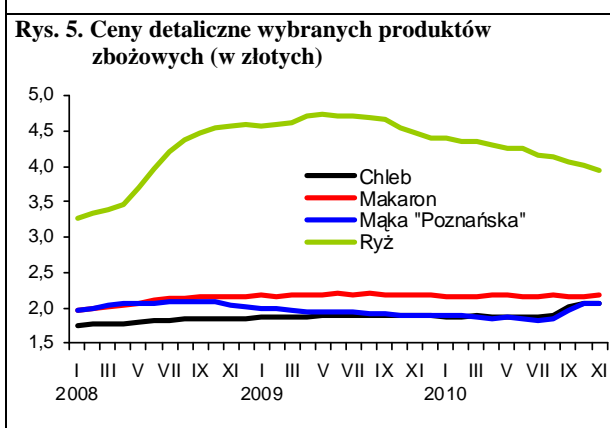
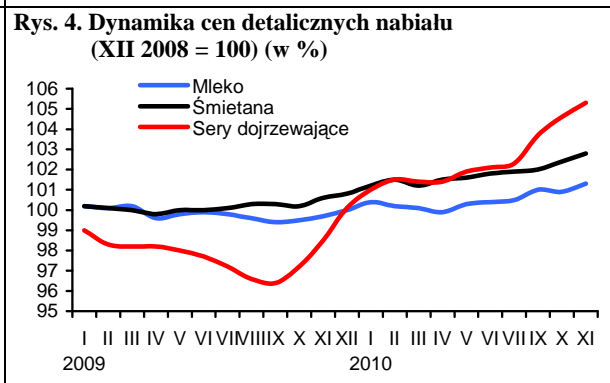
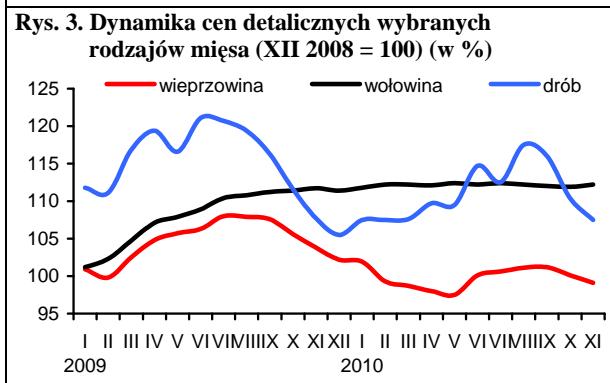
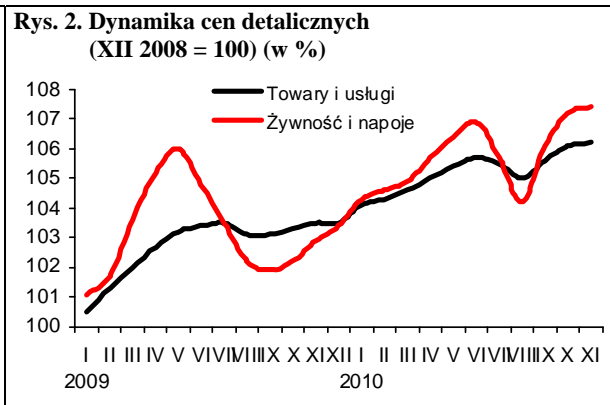
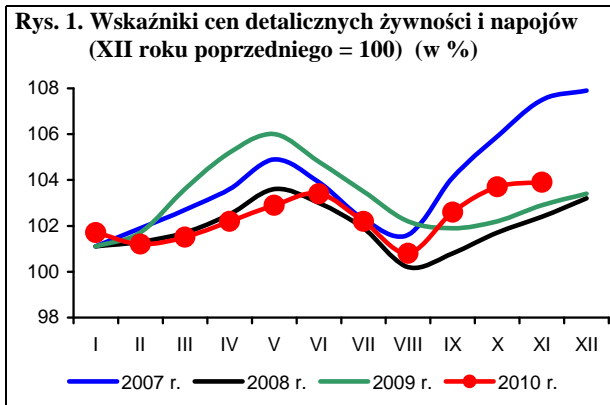
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	
Mięso	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	
Ryby	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	
Mleko, sery, jaja	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	
Tłuszcze	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	
Owoce	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	
Warzywa	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	
Cukier	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	
III. Średnia płaca ^a	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2009 r. b – 2010 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
	b	4,41	4,36	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13	4,07	4,02	3,95	
Chleb mieszański – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
	b	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	2,01	2,07	2,07	
Makaron – 250 g	a	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
	b	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17	2,16	2,16	2,17	
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
	b	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84	1,96	2,05	2,07	
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
	b	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50	20,53	20,46	20,45	
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
	b	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64	26,50	26,54	26,62	
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
	b	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08	14,08	13,86	13,66	
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
	b	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04	6,86	6,31	6,04	
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
	b	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99	22,03	21,96	21,84	
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
	b	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70	13,87	14,01	13,78	
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
	b	15,68	15,60	15,47	15,38	15,37	15,45	15,32	15,33	15,27	15,14	15,10	
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
	b	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68	2,70	2,69	2,69	
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
	b	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96	0,95	0,96	0,97	
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
	b	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13	12,14	12,26	12,27	
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
	b	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34	17,62	17,81	17,92	
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
	b	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19	5,19	5,21	5,22	
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
	b	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
	b	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21	4,22	4,26	4,27	
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
	b	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68	3,72	3,68	3,72	
Olej rzepakowy krajowy – 1 l	a	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
	b	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77	5,84	5,88	6,00	
Ślónina – 1 kg	a	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
	b	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73	4,71	4,66	4,63	
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
	b	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40	1,39	1,38	1,38	
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
	b	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65	2,95	2,99	2,94	
Jabłka – 1 kg	a	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94
	b	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05	3,11	3,07	3,15	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

W listopadzie 2010 r. wzrosły ceny nawozów mineralnych i bezpośrednich nośników energii. Skala podwyżek była jednak dużo mniejsza w porównaniu z miesiącem poprzednim. Ceny pozostałych grup asortymentowych nie uległy większym zmianom.

Nawozy mineralne drożeją od września 2010 r. Rosnące ceny nawozów to wynik poprawiającej się sytuacji na rynkach zbóż oraz podwyżek cen nawozów na rynkach światowych. W listopadzie wzrost ich cen wyniósł 1,2%. Najbardziej podrożał fosforan amonu (o 2,5%). Podrożały również nawozy azotowe (od 1,8 do 2,3%). W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 3,4%, w tym najsilniej superfosfat prosty (o 18,0%). Podrożały natomiast nawozy azotowe, średnio o 7,8%, oraz fosforan amonu – o 4,6%. Spadki średnich cen nawozów mineralnych przy znaczących podwyżkach cen zbóż wpłynęły na radykalną poprawę ich wzajemnych relacji. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć w listopadzie 2010 r. równowartość 4,8 kg pszenicy, o 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 3,1 kg mniej niż przed rokiem i aż 2-krotnie mniej niż w listopadzie 2008 r. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym w listopadzie 2010 r. była sól potasowa (równowartość 3,9 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,5 kg pszenicy).

Zwiększają się obroty handlu zagranicznego nawozami mineralnymi. Wartość eksportu w okresie styczeń–październik wyniosła 367,5 mln euro i była o 33% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W tym czasie wartość importu zwiększyła się o 12% do 335 mln euro.

W listopadzie znacząco potaniały nawozy wapniowe, a spadek ich cen wyniósł 2,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Wciąż są one jednak o blisko 5% droższe niż przed rokiem.

Silnie rosną ceny na światowych rynkach¹. W listopadzie średni wzrost światowych cen nawozów mineralnych wyniósł ponad 5%, w tym mocznik² podrożał o 11,2%, fosforan amonu³ o 2,3%, superfosfat potrójny⁴ o 1,9%, a sól potasowa⁵ o 1,7%. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne podrożały aż o 37%, w tym superfosfat potrójny i fosforan amonu ponad 2-krotnie, mocznik o blisko 50%, a sól potasowa potaniała o 22%. Rosnące w szybkim tempie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem podwyżek cen zbóż, co przekłada się na wzrost popytu.

Stabilne są ceny środków ochrony roślin. W listopadzie średni wzrost ich cen wyniósł zaledwie 0,1%. Najbardziej podrożał Roundup (o 0,5%), a potaniało Fusilade Forte (o 0,4%). W ciągu 12 mie-

sięcy środki ochrony roślin podrożały o 2,9%, w tym preparaty owa-dobójcze o 7,8%, grzybobójcze o 3,7%, a herbicydy potaniały o 1,3%. Najsilniej drożącym środkiem ochrony roślin w tym okresie było Karate (13,4%), potaniał natomiast Roundup (o 5,8%).

Kolejny miesiąc drożeją bezpośrednie nośniki energii. W listopadzie średni wzrost ich cen wyniósł 0,7%, w tym koks opałowy podrożał o 1,8%. W ciągu 12 miesięcy nośniki energii podrożały o 7,6%, w tym najbardziej koks (o 15,4%), olej opałowy (o 14,2%), napędowy (o 14,0%) i gaz propan butan (o 10,1%).

Na światowych rynkach energii¹ w listopadzie odnotowano podwyżki. Ropa Brent podrożała o 3,3%, węgiel kamienny o 5,4%, a gaz ziemny o 4,8%.

Po siedmiu miesiącach podwyżek w listopadzie średnie ceny materiałów budowlanych ustabilizowały się. W listopadzie 2010 r. najbardziej podrożała tarcica iglasta (o 1,0%). Od początku roku ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 3,0%, w tym płyt styropianowych o 10,0%, stali płaskiej o 9,4%, a dwuteowników grubych o 6,7%. W tym okresie potaniały cegły (o 4,7%) oraz cement (o 4,5%).

Powodem podwyżek cen stali w Polsce są wysokie ceny stali na światowych rynkach¹. Wprawdzie w listopadzie ceny stali znacznie obniżyły się (o 0,6%), ale wciąż są o 12,9% wyższe w porównaniu z listopadem 2009 r. Drożeje również miedź. W listopadzie jej ceny wzrosły o 2,1%, a w ciągu 12 miesięcy o 26,9%.

Nadal względnie stabilny jest rynek maszyn rolniczych. W październiku maszyny podrożały średnio o 0,1%, w tym najbardziej agregaty uprawowe do siewnika (o 2,1%). Potaniały natomiast opryskiwacze (o 0,8%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 3,3%, w tym rozrzutniki obornika o 12,3%, a kultywatory potaniały o 6,1%.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob Vancouver

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		XI 2009	XII 2009	XI 2010	XI 2010 X 2010	XI 2010 XII 2009	XI 2010 XI 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	90,00	90,00	97,24	101,8	108,0	108,0	4,90	9,12
Saletra amonowa 34%N	„	99,56	98,80	104,60	102,3	105,9	105,1	4,34	8,07
Mocznik 46%N	„	123,12	122,32	133,92	102,1	109,5	108,8	4,11	7,64
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	112,56	110,36	92,28	99,8	83,6	82,0	6,51	12,11
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	„	197,04	191,76	166,20	98,9	86,7	84,3	5,86	10,91
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	187,84	182,00	196,40	102,5	107,9	104,6	4,33	8,05
Sól potasowa 60% K ₂ O	„	198,32	196,72	166,36	100,9	84,6	83,9	3,91	7,28
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	185,32	182,04	177,48	101,0	97,5	95,8	4,47	8,32
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	180,92	175,28	154,08	100,2	87,9	85,2	4,35	8,09
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	75,23	73,52	78,89	97,6	107,3	104,9	1,85	3,45

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		XI 2009	XII 2009	XI 2010	XI 2010 X 2010	XI 2010 XII 2009	XI 2010 XI 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	91,11	91,12	94,72	100,0	104,0	104,0	13,36	24,86
Dursban 480 EC	1 l	47,63	47,63	50,55	100,1	106,1	106,1	7,13	13,27
Karate Zeon O50 CS	100 ml	23,19	23,09	26,3	100,0	113,9	113,4	3,71	6,90
Decis 2,5 EC	250 ml	28,47	28,32	29,52	100,0	104,2	103,7	4,16	7,75
Dithane M-45	1 kg	33,88	33,76	35,47	99,9	105,1	104,7	5,00	9,31
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,59	45,64	46,51	100,1	101,9	102,0	6,56	12,21
Bravo	1 l	51,13	51,14	53,34	100,2	104,3	104,3	7,52	14,00
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,13	54,14	54,53	99,9	100,7	100,7	7,69	14,31
Roundup	1 l	43,84	43,84	41,28	100,5	94,2	94,2	5,82	10,83
Granstar	8 g	21,16	21,16	20,82	99,8	98,4	98,4	2,94	5,46
Fusilade Forte	1 l	118,47	118,59	118,59	99,6	100,0	100,1	16,73	31,13
Chwastox extra	1 l	16,11	15,97	16,15	100,2	101,1	100,2	2,28	4,24
Kerb 50 WP	1 kg	167,92	167,95	174,81	100,0	104,1	104,1	24,66	45,88
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,43	28,58	29,80	100,4	104,3	104,8	4,20	7,82

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		XI 2009	XII 2009	XI 2010	XI 2010 X 2010	XI 2010 XII 2009	XI 2010 XI 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	696,95	696,63	731,68	101,5	105,0	105,0	103,21	192,04
Koks opałowy	t	948,30	947,28	1094,22	101,8	115,5	115,4	154,35	287,20
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,36	4,29	4,6	100,4	107,2	105,5	0,65	1,21
Olej napędowy	1 l	3,87	3,80	4,41	99,8	116,1	114,0	0,62	1,16
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,61	2,58	2,98	100,7	115,5	114,2	0,42	0,78
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,08	2,06	2,29	100,4	111,2	110,1	0,32	0,60
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,20	33,20	33,52	100,4	101,0	101,0	4,73	8,80
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,14	13,14	14,36	101,6	109,3	109,3	2,03	3,77
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,51	12,54	12,87	101,1	102,6	102,9	1,82	3,38
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	10,77	10,72	10,92	99,9	101,9	101,4	1,54	2,87
Energia elektryczna	10 kWh	5,63	5,63	5,94	100,0	105,5	105,5	0,84	1,56

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		XI 2009	XII 2009	XI 2010	XI 2010 X 2010	XI 2010 XII 2009	XI 2010 XI 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	23,14	23,04	22,1	99,3	95,9	95,5	3,12	5,80
Wapno	1 t	488,99	488,07	490,51	100,1	100,5	100,3	69,19	128,74
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	120,20	119,55	132,27	99,8	110,6	110,0	18,66	34,72
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3021,07	3003,45	3305,64	99,5	110,1	109,4	466,31	867,62
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,76	11,73	12,16	99,4	103,7	103,4	1,72	3,19
Dwuteownik gruby	1 t	3270,43	3249,21	3490,12	99,2	107,4	106,7	492,33	916,04
Blacha dachowa	1 m ²	29,05	28,94	29,53	100,2	102,0	101,7	4,17	7,75
Tynk „Atlas”	25 kg	48,10	48,16	50,75	100,0	105,4	105,5	7,16	13,32
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,27	1,26	1,21	100,0	96,0	95,3	0,17	0,32
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	698,40	695,05	679,5	100,0	97,8	97,3	95,85	178,35
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	581,95	581,95	612,23	101,0	105,2	105,2	86,36	160,69
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,54	27,47	28,23	100,4	102,8	102,5	3,98	7,41
Okno drewniane szklane	1 szt.	1501,04	1517,19	1537,1	100,0	101,3	102,4	216,83	403,44
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1346,43	1353,99	1436,83	100,6	106,1	106,7	202,68	377,12

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

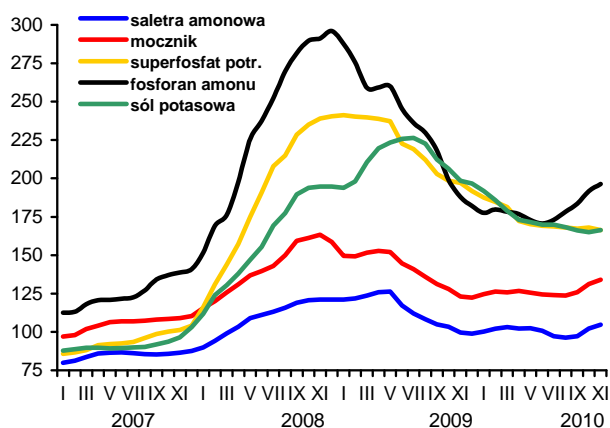
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	XI 2009	XII 2009	XI 2010	XI 2010 X 2010	XI 2010 XII 2009	XI 2010 XI 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	331564,95	331564,95	349872,02	100,0	105,5	105,5	493,54	918,30
Kombajn do ziemniaków	64952,69	64864,11	68062,41	100,2	104,9	104,8	96,01	178,64
Samochód dostawczy „Iveco”	102893,76	103645,83	106545,14	100,0	102,8	103,5	150,30	279,65
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	35935,64	36243,08	40363,02	101,0	111,4	112,3	56,94	105,94
Siewnik zbożowy 25 redlic	16603,97	16621,12	17308,70	100,2	104,1	104,2	24,42	45,43
Ciągnik „Ursus” 3512	77953,16	77766,56	77425,72	99,8	99,6	99,3	109,22	203,22
Ciągnik 90 kW	158348,58	159138,47	164175,76	99,8	103,2	103,7	231,59	430,91
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	30208,76	30384,34	32495,12	100,0	106,9	107,6	45,84	85,29
Kopaczka elewatorowa	12202,62	12292,85	12816,67	100,2	104,3	105,0	18,08	33,64
Agregat uprawowy do siewnika	13992,93	13971,10	15333,75	102,1	109,8	109,6	21,63	40,25
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5941,44	5941,67	6110,57	100,6	102,8	102,8	8,62	16,04
Glebogryzarka „Freza 1,6”	4965,02	4963,53	5048,34	100,2	101,7	101,7	7,12	13,25
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	39096,5	39094,73	39691,40	100,1	101,5	101,5	55,99	104,18
Opryskiwacz 400 l	3673,51	3743,50	3675,48	99,2	98,2	100,1	5,18	9,65
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5517,85	5509,93	5402,82	100,2	98,1	97,9	7,62	14,18
Rozsiewacz nawozów	1758,69	1739,46	1765,05	100,5	101,5	100,4	2,49	4,63
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11060,64	11078,72	11598,16	100,2	104,7	104,9	16,36	30,44
Pług 4 skibowy	9626,14	9741,91	10069,02	99,6	103,4	104,6	14,20	26,43
Kultywator 2,1-2,8 m	2057,04	2050,22	1930,63	99,5	94,2	93,9	2,72	5,07
Dojarka 2 konwie ^a	8159,3	8159,30	8488,73	100,0	104,0	104,0	11,97	73,74
Dojarka z rurociągiem ^a	37661,15	37571,57	39629,45	100,0	105,5	105,2	55,90	344,24
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17650,31	17650,31	17773,72	99,4	100,7	100,7	25,07	154,39

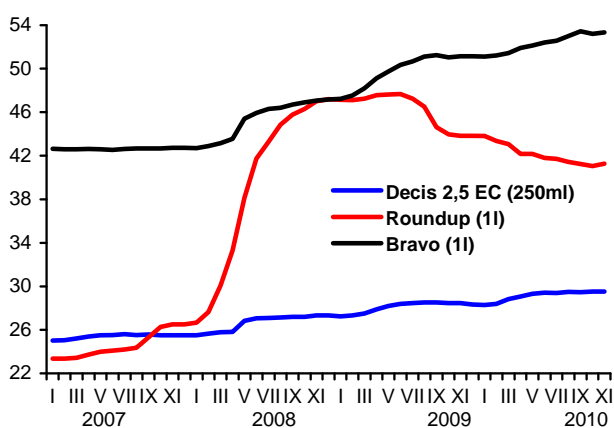
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

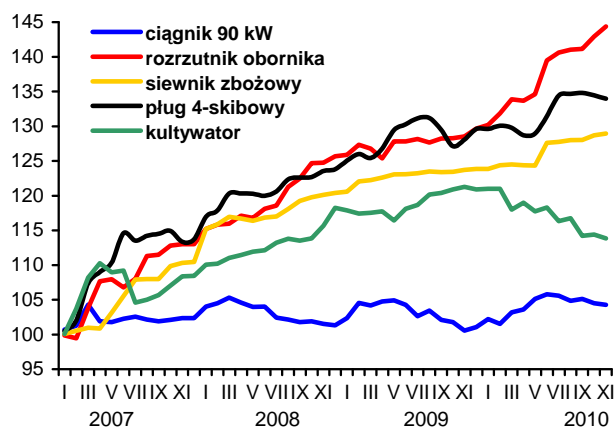
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

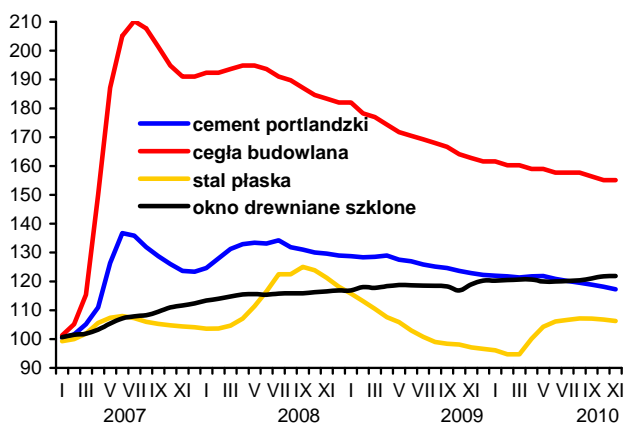
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

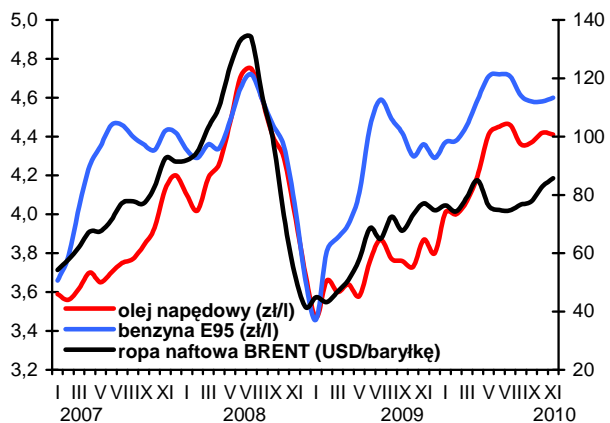
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

